

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029**

Spracovateľ: Regionálna rozvojová agentúra Kysuce, 2023

Obsah

ÚVOD	6
VÝZNAM PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	7
1. ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ 2023-2029	9
1.1 Charakteristika obce Olešná	10
1.2 Demografický vývoj obce Olešná	10
1.2.2 Prognóza demografického vývoja Slovenska	13
1.2.3 Prognóza vývoja počtu obyvateľov obce Olešná	14
1.2.4 Národnostná a náboženská štruktúra obce Olešná	19
1.3 Inovácie, podnikateľské prostredie, vzdelávanie, samospráva	20
1.3.1 Ekonomika a jej vývoj v obci Olešná	20
1.3.2 Miera nezamestnanosti a štruktúra EAO okresu Čadca a obce Olešná	21
1.3.3 Trh práce a podmienky na podnikanie v obci Olešná	23
1.3.4 Školstvo na území obce	25
1.3.5 Samospráva obce Olešná	28
1.3.6 Prehľad kompetencií obecných úradov	29
1.3.7 Územné plánovanie obce Olešná	29
1.4 Životné prostredie	30
1.4.1 Geologické, geomorfologické a pedologické pomery obce Olešná	30
1.4.2 Klimatické pomery	31
1.4.3 Hydrologické pomery na území obce Olešná	31
1.4.4 Flóra a fauna obce Olešná	32
1.4.5 Ochrana životného prostredia	33
1.4.6 Kvalita ovzdušia	35
1.4.7 Obehové hospodárstvo	37
1.5 Infraštruktúra	39
1.5.1 Dopravná a technická infraštruktúra obce Olešná	39
1.5.2 Technická infraštruktúra	42
1.5.3 Vodovod na území obce	44
1.5.4 Kanalizačná sieť na území obce	45
1.5.5 Cintorín a cintorínske služby v obci Olešná	46
1.6 Sociálna stabilita	47
1.6.1 Sociálne služby na území obce	47

1.6.2 Bývanie a služby občanom obce	48
1.7 Identita a sebestačnosť	49
1.7.1 Kultúra na území obce	49
1.7.2 Cestovný ruch v obci.....	50
1.7.3 Šport a voľnočasové aktivity na území obce	52
1.7.4 Identita regiónu a regionálny produkcia	54
1.7.5 Združenia a spolky na území obce	54
1.8 Analýza vonkajšieho prostredia Slovenskej republiky	55
2. SWOT Analýza	57
3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029	75
3.1 Strategická vízia obce Olešná	75
3.2 Zhodnotenie zámerov a cieľov v strategických oblastiach obce Olešná v rokoch 2015 – 2022.....	76
3.3 Vízie smerovania rozvoja obce Olešná 2023-2029.....	78
3.4 Programová časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029 „Zoznam indikatívnych aktivít“	89
3.5 Realizačná časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029	105
3.6 Finančná časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029	110

ÚVOD

V súvislosti s novým programovým obdobím Európskej únie na roky 2021-2027 je nevyhnutné aktualizovať základné programové dokumenty, prostredníctvom ktorých je možné čerpať finančné prostriedky z Európskych štrukturálnych fondov na podporu rozvojových projektov a aktivít.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie. Je to programový dokument, spracovaný na základe zákona č. 539/ 2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Program je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto bude mať voči ostatným plánovacím dokumentom spracovaným na miestnej úrovni zastrešujúcu funkciu. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami sociálneho a ekonomického rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Olešná je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnom rozvojovom pláne a v súlade s metodikou na vypracovanie príslušného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre obce na roky 2023-2029 s výhľadom do roku 2035.

VÝZNAM PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) je základným výkonným a programovým dokumentom na úrovni obce v rámci partnerstva lokálnej samosprávy, podnikateľského sektora a mimovládnych organizácií z územia obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja:

- navrhuje systematickú a funkčnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja obce zameranú na realizáciu všestranného ekonomického a sociálneho rozvoja,
- čerpá najmä zo znalosti miestnych aktérov a odborníkov, ktorí najlepšie poznajú miestne problémy, potreby a rozvojové možnosti obce,
- umožňuje partnerom spoluúčasť na programovaní, realizácii a kontrole stratégie ekonomického a sociálneho rozvoja obce,
- pomáha zvyšovať všeobecné povedomie o potrebách obce a celého regiónu.

A) Potrebu zabezpečenia PHSR ustanovuje zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z., ktorý ukladá obciam povinnosť spracovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej len PHSR) ako nástroja, pomocou ktorého sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja. PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 - 14 rokov. PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

B) Je dôležitou podmienkou pre získavanie externých zdrojov, napríklad z EÚ, štátneho rozpočtu a pod., nakoľko možnosť žiadať o nenávratný finančný príspevok z týchto zdrojov je podmienená dokladovaním súladu projektového zámeru s prioritami schváleného PHSR danej obce.

C) Je nástrojom zachovávanía kontinuity rozvojových zámerov obce a efektívneho využívania vlastných zdrojov a potenciálu.

Účelom PHSR je vytvorenie rozvojového programu územia (obce), ktorý vyjadruje

ekonomické a sociálne záujmy jeho obyvateľov a zároveň je v súlade s prijatými nadradenými koncepciami vyššej úrovne.

Cieľom PHSR je spracovanie takého súhrnu cieľov a opatrení, ktoré napomáhajú zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja územia (obce), a ktoré smerujú k uspokojovať potreby súčasnej generácie bez toho, aby ohrozil možnosti uspokojovania potrieb budúcich generácií. Tak ako SR a jednotlivé samosprávne kraje, musia mať aj obce a mestá na Slovensku vypracované strategické dokumenty, ktoré určia smer ich ďalšieho vývoja.

Rozvoj akejkoľvek menšej či väčšej spoločnosti na menšom či väčšom území nie je možné riadne zabezpečiť bez poznania potrieb, problémov, záujmov obyvateľov, organizácií, firiem produkujúcich na danom území tovar či ponúkajúcich služby. Rovnako tak by nemal byť obídenný potenciálny záujem pobytových a tranzitujúcich návštevníkov.

Obec Olešná má na svojom území značný potenciál, má veľmi dobrú geografickú polohu s autonómnyim postavením a zároveň s relatívnou blízkosťou k centru regiónu. Má viacero silných stránok, ktoré už v tomto období vplývajú na jej ďalší rozvoj.

V záujme ďalšieho postupu pri skvalitňovaní života v obci je potrebné popísať jej súčasnú východiskovú pozíciu, analyzovať jednotlivé oblasti života, stanoviť možnosti a príležitosti, definovať strategickú víziu, zámery, ciele a konkrétne aktivity, ktorých krátkodobom, strednodobom i dlhodobom horizonte vytvoria podmienky na ďalší rozvoj obce Olešná.

PHSR obce Olešná na roky 2023-2029 stanovuje vízie a strategické ciele, navrhuje konkrétne aktivity pre ich dosiahnutie, uvádza merateľné ukazovatele a určuje opatrenia v oblasti: vzdelávania, kultúry, športu, voľného času a mládeže, sociálnych služieb a zdravotníctva, bývania a služieb občanom, bezpečnosti a poriadku, marketingu, cestovného ruchu a ekonomického rozvoja, dopravy a technickej infraštruktúry, životného prostredia a samosprávy. Na základe vytvoreného dokumentu je možné programovať územný a integrovaný rozvoj trvalo udržateľným spôsobom, pripraviť územie obce a budovať jeho kapacity pre absorpciu nových technológií, služieb a rôznych ponúk a príležitostí pre zvýšenie kvality života obyvateľov na území obce Olešná.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ 2023-2029

Obec Olešná leží v severozápadnej časti Slovenska v regióne Horné Kysuce. Z administratívneho hľadiska patrí do Žilinského kraja, okresu Čadca. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V. Kataster obce susedí s katastrami obcí Staškov, Podvysoká, Turzovka, Klokočov a obcou Horní Lomná v Českej republike.

Vzhľadom na svoju veľkosť, je obec Olešná úzko spätá so svojím okolím a je od neho závislá. Obec musí dôkladne analyzovať svoje prostredie a plánovať svoj rozvoj v súlade s obmedzeniami a možnosťami okolia, pretože nemôže presadzovať individuálny prístup. Nie je možné, aby obec Olešná. Obec nemôže zabezpečiť poskytovanie všetkých služieb verejného charakteru svojim obyvateľom, pretože by to mohlo byť vzhľadom na počet obyvateľov neekonomické a tieto služby by nedosahovali požadovaných kvalít. Obec Olešná sa preto musí zamerať na služby obyvateľstvu, ktoré sú v obci vykonávané lepšie a výhodnejšie ako v okolitých sídelných centrách. Avšak stále zostáva priestor pre stanovenie vlastných priorít a hľadanie nástrojov pre ich naplnenie. Poloha je ďalším kľúčovým faktorom rozvoja obce Olešná, a to z pohľadu všetkých regionálnych úrovní, má mimoriadny vplyv na ekonomiku.

Obec patrí k menším obciam, pričom raritou je, že sa skladá z dvoch územne samostatných častí. Dlhé roky mali tieto časti názov Olešná I a Olešná II. Od roku 2003 rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra v Bratislave sa katastrálne časti obce volajú Olešná a Olešná - Burkov vrch.

Južná časť chatára je tvorená pahorkatinou až vrchovinou, ktorá prechádza v severnej časti do hornatiny z treťohorných hornín. Časť obce Olešná - Burkov vrch patrí do Chránenej krajinej oblasti Kysuce, ktorá bola vyhlásená v roku 1984 a územne nadväzuje na Chránenú krajinnú oblasť Beskydy (1973) na Morave. CHKO Kysuce zasahuje do obce Olešná svojou západnou časťou, ktorú tvoria Javorníky, Turzovská vrchovina a Moravsko-sliezske Beskydy, pričom vzácne sú prirodzené lesy pralesovitého charakteru v najvyšších polohách Javorníkov. Údolie rieky Olešnianky, ktorá je prirodzenou hranicou s obcou Staškov, s typickým výskytom jelšín na brehoch patrí k osobitným chráneným územiám v rámci CHKO Kysuce.

1.1 Charakteristika obce Olešná

Obec Olešná je súčasťou Euroregiónu Beskydy, ktorý tvoria obce a mestá Slovenskej, Českej a Poľskej republiky. Hlavnou náplňou spoločenstva je hľadanie možností rozvoja a spolupráce v jednotlivých oblastiach, najmä v oblasti cestovného ruchu, výmeny informácií, spoločných športových, kultúrnych a iných podujatí. Obec Olešná sa hrdo hlási už k svojej takmer 400 ročnej kopaničiarskej tradícii a na jej základoch sa snaží vytvárať vyvíjajúce sa moderné vidiecke prostredie pre svojich obyvateľov. Obec Olešná leží v severozápadnej časti Slovenska v regióne Horné Kysuce. Nadmorská výška v strede obce je 470 m n. m. a v chotári 460 - 1032 m n. m. Najvyšším bodom na území obce je Burkov vrch (1 032 m n. m.), ktorý sa nachádza na hranici s Českou republikou.

Tabuľka č.1: Základná charakteristika obce v roku 2022

Kód obce	509 337
Názov okresu	Čadca
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	023 52
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1 619
Nadmorská výška obce v m n. m.	480
Celková výmera územia obce [m ²]	19 770 000
Počet obyvateľov obce	1 908
Hustota obyvateľstva na km ²	96,50

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republika

1.2 Demografický vývoj obce Olešná

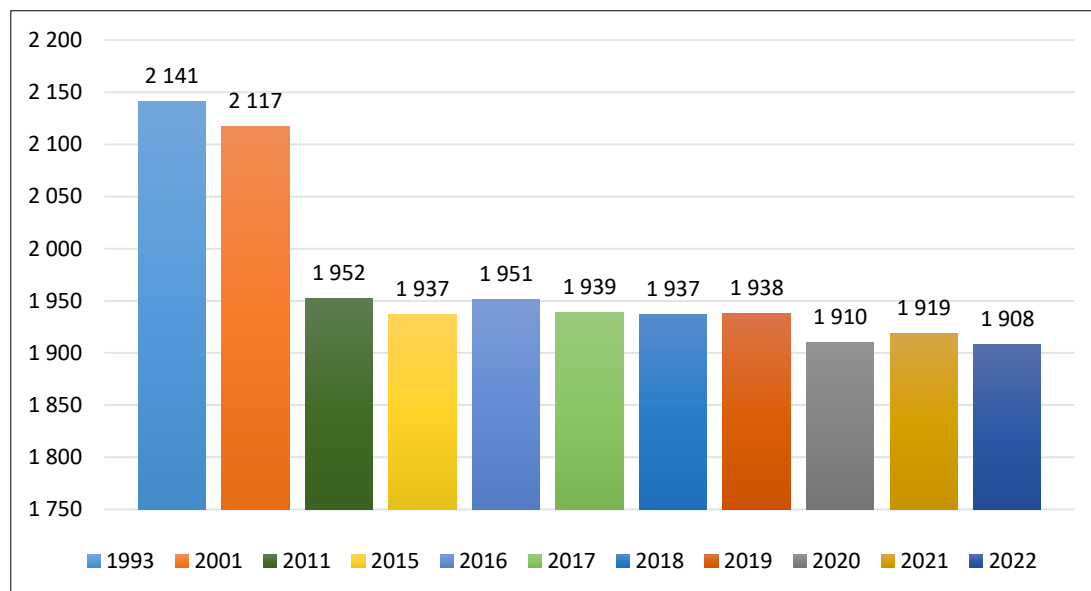
Demografický vývoj významne ovplyvňuje fungovanie celej spoločnosti, preto sa štúdiu demografických procesov venuje veľká pozornosť. Kvalifikované rozhodovanie v oblasti ekonomiky, sociálnych vecí, zamestnanosti, školstva, zdravotníctva, bytovej výstavby sa nemôže zaobiť bez kvalifikovaných, vhodne štruktúrovaných, variantných a pohotových demografických informácií.

Význam demografických informácií zvyšuje súčasná spoločenská situácia, keď súčasťou spoločenských zmien sú aj zásadné zmeny v reprodukčnom správaní obyvateľstva. Dôsledkom týchto zmien sú zmeny v prírastkoch a štruktúre obyvateľstva, mení sa aj štruktúra rodín a domácností.

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj

demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra a počet obyvateľov každej obce predstavuje jeden z najdôležitejších aspektov rozvoja obce. Od počtu obyvateľstva závisí napr. výška podielových daní a taktiež spotreba po tovaroch a službách, čo ovplyvňuje podnikateľské prostredie v každej obci.

Obrázok č.1: Demografický vývoj obce Olešná

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obec Olešná sa svojou rozlohou a počtom obyvateľov radí medzi stredné obce. Na jej území v roku 2022 žilo 1 908 obyvateľov, z nich je 913 žien a 995 mužov, čo predstavuje oproti roku 2001 pokles až o 209 obyvateľov, čo predstavuje pokles o viac ako 9,8%. Aktuálna hustota obyvateľstva v roku 2022 zaznamenala minimálny pokles a dosiahla hodnotu 96,50 obyvateľov/km² oproti roku 2011, kedy hustota obyvateľstva dosiahla úroveň 98,74 obyvateľov/km². Priemerný vek obyvateľov obce Olešná dosiahol v roku 2001 hodnotu 34,84, v roku 2011 dosiahol hodnotu na úrovni 37,88 a v roku 2022 hodnotu 41,01. Tak ako v celej spoločnosti Slovenska aj tu sa prejavuje starnutie populácie.

Na základe údajov zo Štatistického úradu Slovenskej republiky môžeme konštatovať, že vývoj počtu obyvateľov obce Olešná má mierne klesajúci vývoj.

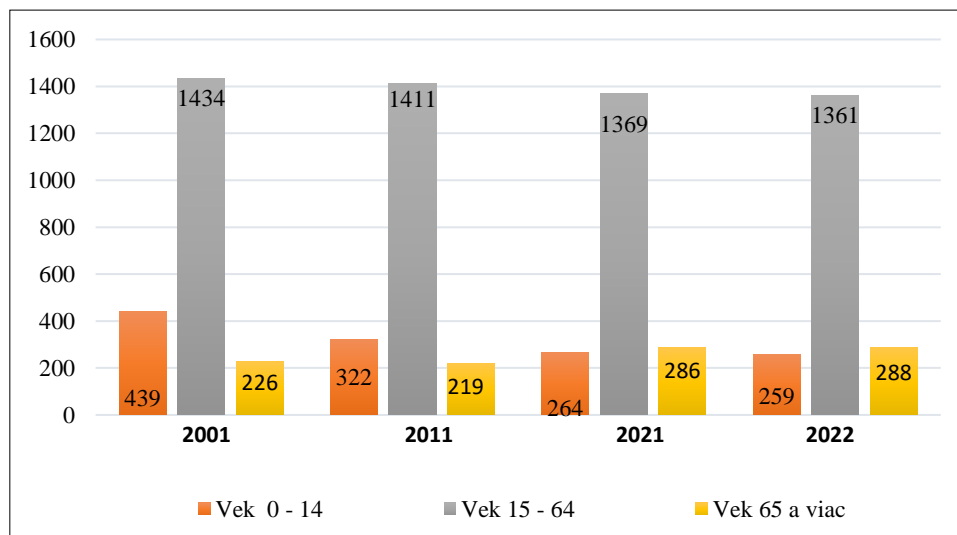
Štruktúra obyvateľstva je jedným z najvýznamnejších demografických ukazovateľov, ktorý poukazuje na zloženie obyvateľstva podľa jednotlivých výberových kritérií. Štruktúra obyvateľstva podľa vekových kategórií znamená rozdelenie štatistického súboru obyvateľstva v závislosti od veku na základe troch hlavných kritérií a to na vekové skupiny podľa produktivity, základné vekové skupiny podľa reprodukčnosti a hlavné vekové skupiny.

Rozdelenie občanov v obci podľa ich produktivity veku nie je priaznivý, pretože obec Olešná mala v roku 2022 vo svojej evidencii nižší počet detí do 14 rokov (13,57%, t. j. 259 obyvateľov) v predproduktívnom veku ako seniorov nad 65 rokov (15,09%, t. j. 288 obyvateľov) v poproduktívnom veku. Obyvatelia v produktívnom veku boli v roku 2022 zastúpení v obci v počte 71,33 %, t.j. 1361 obyvateľov. Trend je v tomto smere dlhodobo nepriaznivý. V Slovenskej republike bolo v roku 2022 zastúpených 66,3 % obyvateľov v produktívnom veku, 16,1 % v predproduktívnom veku a 17,6 % v poproduktívnom veku.

Obyvateľov v predproduktívnom veku v obci Olešná v roku 2011 bolo 16,49 %, zatiaľ čo v roku 2022 ich bolo len 13,57 %. Obyvateľov v produktívnom veku v roku 2011 bolo 72,28 %, zatiaľ čo v roku 2022 ich bolo 71,33 %. Kým v roku 2011 predstavoval počet obyvateľov v obci Olešná v poproduktívnom veku 11,21 %, v roku 2022 to bolo 15,1 %.

Rozdiel obyvateľov obce produktívneho veku v roku 2011 a 2022 bol 44 v neprospech roku 2022. V rozmedzí týchto rokov badáme neustály pokles obyvateľov obce Olešná v produktívnom veku. Kým v roku 2011 dosiahol index starnutia v obci hodnotu 68,01 % v roku 2022 klesol na hodnotu 111,2 %. Je to rýchlejšie starnutie ako priemer v rámci Slovenska. Index starnutia Slovenskej republiky v roku 2022 bol 110,95%.

Obrázok č.2: Vývoj zloženia obyvateľstva v obci podľa vekových skupín

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Analytické aj grafické prevedenie údajov o zložení obyvateľstva podľa vekových skupín poukazuje na celoslovenský trend, ktorý je daný nižším počtom detí v predproduktívnom veku v pomere k seniorom zaradeným do poproduktívneho veku, čo je predpokladom aj pre stabilnejší hospodársky vývoj v obci Olešná.

1.2.2 Prognóza demografického vývoja Slovenska

Neurčitosť vyplývajúca z individuálnych reprodukčných rozhodnutí obyvateľstva ako aj meniace sa a ťažko odhadnuteľné vonkajšie podmienky, vnášajú do procesu demografického prognózovania silný prvok neurčitosti. Preto aktuálnosť prognóz treba starostlivo sledovať a vyhodnocovať.

Napriek spomínanej neurčitosti vo vývoji reprodukčného správania obyvateľstva má populačný vývoj aj značnú zotrvačnosť, ktorá vyplýva hlavne zo stability vekovej štruktúry obyvateľstva. Preto je možné niektoré základné rysy populačného vývoja prognózovať s vysokou pravdepodobnosťou. Aj keby nastal vývoj, ktorý prognóza nepredpokladá, s istotou nespôsobí zvrátenie niektorých základných trendov budúceho populačného vývoja mimo rámcov vymedzených vysokým a nízkym prognostickým scenárom.

Možno jednoznačne skonštatovať, že obdobie najbližších 60 rokov bude charakteristické zmenou trendu vo vývoji počtu obyvateľov a kontinuálnym pokračovaním populačného starnutia. V roku 2060 bude obyvateľstvo Slovenska menej početné, staršie a pravdepodobne aj etnicky pestrejšie. Úbytok počtu obyvateľov na Slovensku začne s veľkou pravdepodobnosťou najneskôr v roku 2030 a s veľmi veľkou pravdepodobnosťou, ktorá hraničí s istotou, sa zachová sa až do konca prognózovaného obdobia, preto by sa počet obyvateľov mal v roku 2060 pohybovať okolo hranice 5,5 milióna osôb.

Naopak, čo sa týka starnutia obyvateľstva na Slovensku, prognózy sú veľmi stabilné a budúci vývoj môžeme v tomto smere odhadovať s veľmi vysokou pravdepodobnosťou. Starnutie obyvateľstva bude počas celého prognózovaného obdobia nezvratné a hlavne v období 2020 až 2040 veľmi intenzívne. Slovensko sa stane spolu s Poľskom najstaršou krajinou EÚ a zaradí sa medzi najstaršie krajiny na svete. Stagnácia počtu obyvateľov resp. mierny úbytok počtu obyvateľov neznamená v horizonte niekoľkých desaťročí pre spoločnosť prakticky žiaden problém. Veľmi intenzívne starnutie obyvateľstva však bude mať závažné dopady pre vývoj celej spoločnosti.

Rozdielny vývoj počtu obyvateľov a najmä ich štruktúry predstavujú jeden z kľúčových faktorov budúceho sociálno-ekonomického vývoja ŽSK a jeho okresov. Existujúce rozdiely v populačnom vývoji a s nimi súvisiace rozdiely v počte a najmä štruktúre regionálnych populácií sú nielen dôsledkom, ale aj jedným z hlavných faktorov pre formovanie disparít v sociálno-ekonomickom vývoji.

1.2.3 Prognóza vývoja počtu obyvateľov obce Olešná

Ako vstupné informácie pre posúdenie ďalšieho vývoja obyvateľstva obce Olešná boli použité informácie a výstupy z publikácie „Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ spracovanej v októbri 2013 Infostatom a údajov Štatistického úradu SR za rok 2021. Prognóza a dáta sú spracované na úrovni okresu, preto budeme ako smerujúce údaje pre obec Olešná používať údaje za okres Čadca a zároveň zohľadňovať aj špecifiká demografického vývoja obce.

Pôrodnosť

Reprodukčné správanie na Slovensku prechádza v posledných dvoch desaťročiach hlbokými, nezvratnými a historicky ojedinelými zmenami. Z pohľadu procesu plodnosti sme svedkami poklesu celkovej intenzity plodnosti pri súbežnom posune rodenia detí do vyššieho veku. Zároveň je preukázané dlhodobé pretrvávajúce pomerne značných regionálnych rozdielov v intenzite a časovaní plodnosti.

Pôrodnosť v okrese Čadca ma za ostatných 20 rokov pozvoľný klesajúci charakter. Pôrodnosť v okrese Žilina sa oproti začiatku storočia (2001) okolo roku 2011 zvýšila, ale od tohto roku už má ustálený klesajúci charakter. V obci Olešná sme za rok 2001 až 2022 zaznamenali pokles narodených detí o 58,06%. Obec Olešná je z hľadiska vývoja plodnosti zaradená do druhej skupiny - zhluk 3B (na základe zhlukovej analýzy)¹. Mestá a obce zaradené do zhluku 3B sa vyznačujú nízkou intenzitou plodnosti. Príčinu je potrebné hľadať jednak v neskoršom začiatku zmien reprodukčného správania a predovšetkým v zatiaľ len miernej rekuperácii, ktorá nedokázala plne nahradiť pokles plodnosti v mladšom veku. Podskupinu 3B tvorí v rámci Slovenska desať okresov. Nevytvárajú tak kompaktnú oblasť, ale ide skôr o menej početné zhluky v rôznych oblastiach Slovenska (s výnimkou západu). Na severovýchode sú to okresy Bardejov, Svidník, Stropkov, na severe stredného Slovenska Čadca, Bytča a Kysucké Nové Mesto a na strednom Slovensku Poprad, Brezno a južnejšie Banská Štiavnica a Krupina.

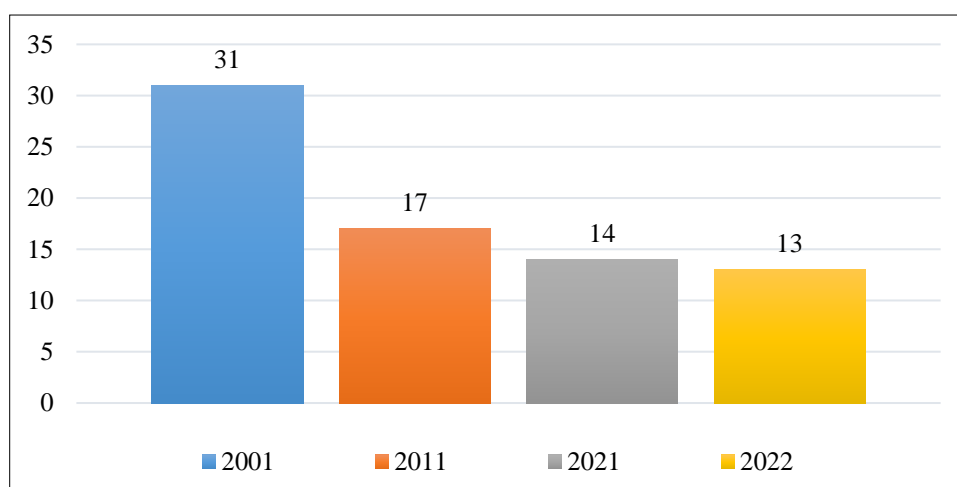
Z pohľadu charakteru plodnosti je tretia skupina asi najviac podobná celoslovenskému priemeru. Váha plodnosti žien do 25 rokov sa podľa posledných údajov z roku 2011 pohybovala na úrovni 24 - 27 % (priemer SR 25 %) a plodnosť žien vo veku 30 a viac rokov tvorila 41 - 45 % (priemer SR 45 %) z celkovej hodnoty úhrnnej plodnosti. Priemerný vek pri prvom pôrode sa v roku 2011 pohyboval na úrovni približne 27 - 27,5 roka. V nasledujúcom období (do roku 2035) sa predpokladá vo všetkých skupinách okresov postupné ďalšie starnutie vekového

¹ Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 21-26.

profilu mier plodnosti vzhľadom na prehlbujúce sa doháňanie odložených pôrodov a rast intenzity plodnosti.

Generálnou líniou preto vo všetkých skupinách okresov je postupné ďalšie starnutie vekového profilu mier plodnosti vzhľadom na prehlbujúce sa doháňanie odložených pôrodov a rast intenzity plodnosti. Vývoj plodnosti a prirodzený prírastok obcí je ovplyvnení trendom vývoja plodnosti na úrovni okresu, kde predpokladáme v ďalšom období zvýšené zastúpenie plodnosti žien vo veku nad 30 rokov v okrese Čadca, môžeme teda predpokladať, že rovnaký trend bude možné pozorovať aj v obci Olešná.

Obrázok č.3: Počet narodených detí v obci Olešná

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Úmrtnosť

Hlavným znakom posledných dvoch desaťročí sa stalo kontinuálne predlžovanie dĺžky potenciálneho života, čo sa odzrkadlilo aj na regionálnej úrovni. Pri tvorbe zhlukov okresov z pohľadu procesu úmrtnosti sú zohľadnené nielen ukazovatele intenzity, ale aj charakteru samotného procesu (stredná dĺžka života pri narodení, v presnom veku 65 rokov, kvocient dojčenskej úmrtnosti, pravdepodobnosť prežitia medzi presným vekom 1 a 50, presným vekom 50 a 65 a presným vekom 65 a 85). Najlepšie úmrtnostné pomery nachádzame zhlukoch 1 a 2. a naopak najhoršie úmrtnostné charakteristiky (zhluk 4) majú dlhodobu okremy v takmer súvislom páse juhu Slovenska a u mužov aj na severe stredného Slovenska - okresy Bytča, Čadca, Námětovo a Kysucké Nové Mesto.

Obec Olešná je z pohľadu intenzity a charakteru úmrtnosti zaradený do štvrtej skupiny.²

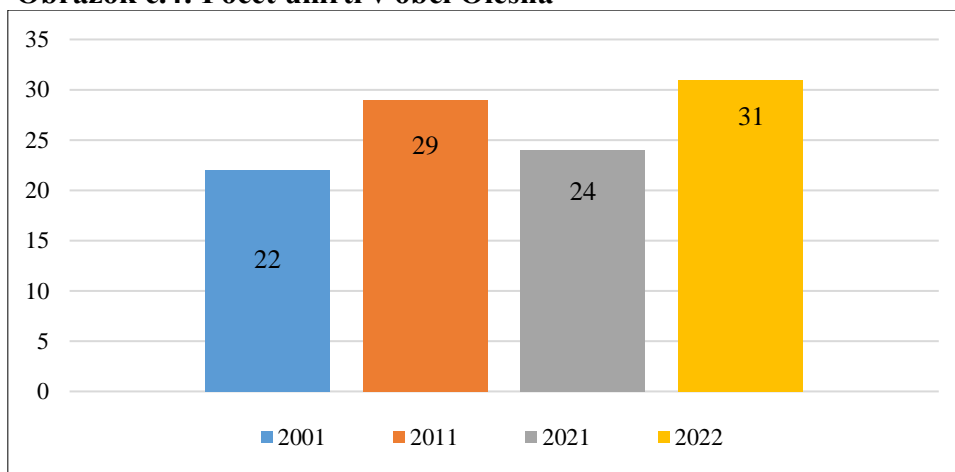
²Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 50.

Počet úmrtí v obci Olešná mala počas obdobia 2001 až 2020 zvyšujúcu a klesajúcu tendenciu. Celková úmrtnosť v obci sa zvýšila o 29%. Za obdobie 2001 a 2011 sa sme zaznamenali zvýšenie o 24,13%

Ide o súbor regiónov, ktoré sa vyznačujú dlhodobo najhoršími úmrtnosnými charakteristikami. Stredná dĺžka života pri narodení sa medzi rokmi 1992 a 2012 zvýšila o 5,4 roku z pôvodných 67,2 roku na 72,6 roka. V presnom veku 65 rokov podľa posledných údajov majú muži šancu ešte prežiť 14,7 roku, čo je približne o 2,5 roka viac ako na začiatku 90. rokov. Dojčenská úmrtnosť klesla z takmer 15 % na približne 5 %. Aj v tomto zhluku platí, že najväčšie zaostávanie z pohľadu hodnôt pravdepodobností prežitia nachádzame až vo vyššom veku (medzi presnými vekmi 50 a 65, resp. 65 a 85 rokov).

U žien je situácia do značnej miery podobná. Stredná dĺžka života pri narodení sa vo štvrtom zhluku okresov medzi rokmi 1992 a 2012 zvýšila len o približne 3,5 roka a podľa posledných údajov dosahuje len niečo viac ako 79 rokov. Práve v tomto zhluku okresov nachádzame jednu z najvyšších dynamík zvyšovania úmrtnosti. Výrazne podpriemerná je aj úmrtnosť vo vyššom veku. V presnom veku 65 rokov dosiahla v roku 2012 stredná dĺžka života hodnotu približne 17,7 roku, čo je takmer o 2 roky menej ako ukazuje celoslovenský priemer. Z uvedeného vyplýva, že prognóza vývoja úmrtnosti má charakter zvyšovania veku a jednu z najvyšších dynamík zvyšovania úmrtnosti.

Obrázok č.4: Počet úmrtí v obci Olešná

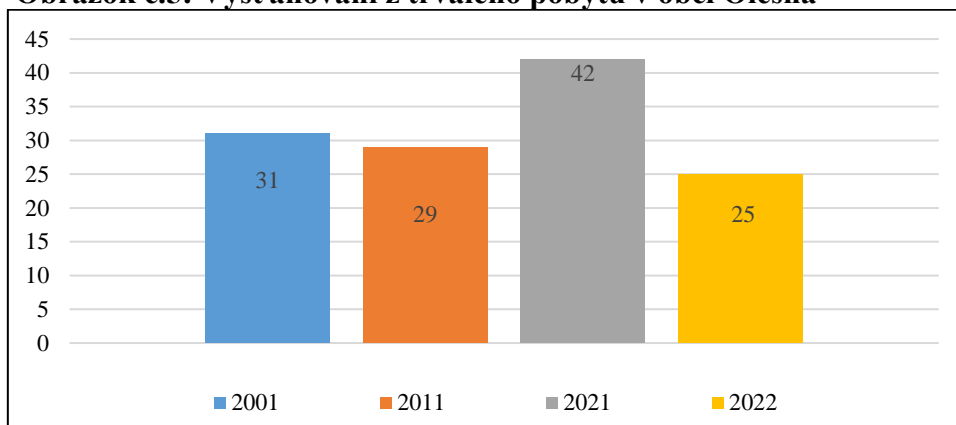
Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Migrácia

Význam migrácie na regionálny populačný vývoj na Slovensku sa vo všeobecnosti zvyšuje. Prispieva k tomu pokles váhy prirodzeného pohybu a s ním súvisiacich prirodzených prírastkov. Z pohľadu vývojových trendov vnútornej migrácie sa ukazuje, že migračne ziskové okresy sa čoraz viac koncentrujú do západných regiónov Slovenska.

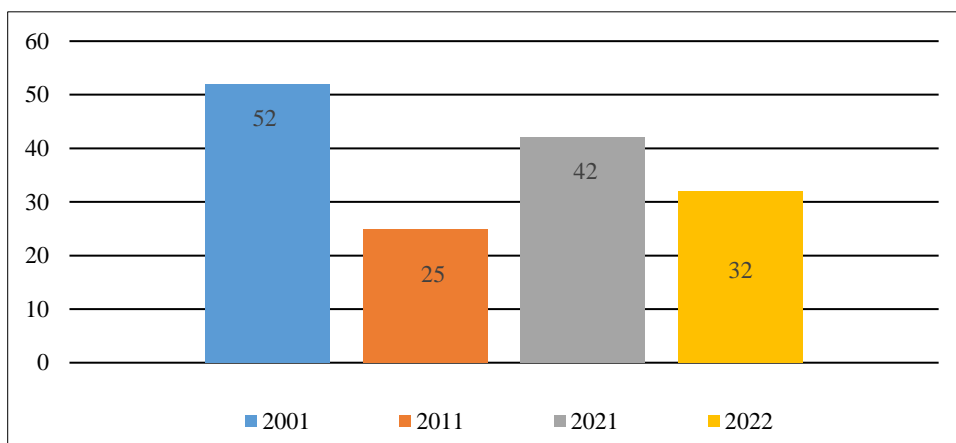
Na základe analýzy a prognózy migrácie vykonanej Infostatom môžeme predpokladať trend vývoja migrácie obce Olešná definovaný podľa tzv. „migračného typu 7.“, ktorý tvoria okresy severného Slovenska (Čadca, Námestovo, KNM, Dolný Kubín, Žilina, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Martin). V súčasnosti dosahujú mierne migračné straty, pričom je predpoklad zmiernenia týchto strát, resp. mierneho migračného zisku. Predpokladá sa, že počas celého prognózovaného obdobia bude v obci naďalej pretrvávajúť pohyb obyvateľstva smerom aj von, čo sa v konečnom dôsledku prejaví miernymi migračnými stratami.

Obrázok č.5: Vyst'ahovaní z trvalého pobytu v obci Olešná

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obrázok č.6: Prist'ahovaný na trvalý pobyt v obci Olešná

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obec Olešná a jej ekonomická budúcnosť závisí aj od schopnosti a vytvárania možností pre tvorbu nových pracovných miest či samo zamestnávania v rôznych oblastiach ekonomiky. Migrácia za prácou mimo obce a regiónu, do blízkeho okolia a jej rozsah ovplyvňuje charakter osídlenia. Migrácia za prácou mimo obce (hlavne trvalá) zhoršuje celkový úbytok obyvateľstva v danej obci.

Zhodnotenie

Zmena vo vekovej štruktúre obyvateľstva predstavuje významný faktor, ktorý bude zásadným spôsobom ovplyvňovať rozvojový potenciál obce. Hlavné demografické trendy prejavujúce sa na celoštátnej úrovni, sú viditeľné aj na regionálnej úrovni. Prírastky obyvateľstva sa znižujú a obyvateľstvo starne - to je, v kraji pribudnú okresy s prirodzeným aj celkovým úbytkom obyvateľstva a zvýši sa priemerný vek obyvateľstva. Vývoj počtu a prírastku obyvateľstva nebude rovnomerný. Väčšina okresov ŽSK, okrem okresov Bytča, Námestovo a Trstená bude mať do roku 2035 prirodzený aj celkový úbytok obyvateľstva.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva ŽSK bude rovnomernejší. Zostarnú všetky okresy bez výnimky, aj keď intenzita populačného starnutia bude v jednotlivých okresoch rôzna - najmladším okresom bude okres Námestovo, najstarším okresom Trstená. Nepriaznivý trend je možné sledovať u vekovej štruktúry obyvateľstva, kde výrazne narastá počet obyvateľov vo veku nad 65 rokov, zatiaľ čo počet obyvateľov v produktívnom veku klesá. Obec Olešná poklesom obyvateľov v poproduktívnom veku kopíruje celoslovenský vývoj. Vývoj počtu obyvateľov v produktívnom veku (15 - 64) má v okresoch Čadca a Žilina dlhodobo pozvoľne klesajúci charakter. Vývoj počtu detí vo veku do 14 rokov od roku 2001 sme zaznamenali pokles a v roku 2022 tento pokles dosiahol až 41%, ktorá súvisí s poklesom počtu narodených detí v obci za posledných 20 rokov o 58,1 %. Uvedené súvisí s ďalším ukazovateľom sledujúcim demografické trendy, a to priemerný vek obyvateľov. Ten majú tieto dva okresy, tak ako na celom Slovensku stúpajúci charakter.

V obci Olešná v priebehu rokov 2015 – 2035 predpokladáme postupné znižovanie počtu obyvateľov zapríčinené stále zvyšujúcou sa hodnotou prirodzeného úbytku obyvateľov. Tento trend by mal pretrvať až do roku 2035 s tým, že od roku 2020 sa predpokladá úbytok počtu obyvateľov a celkový prirodzený úbytok obyvateľov. Maximálne hodnoty celkového úbytku obyvateľstva sa počas prognózovaného obdobia výraznejšie nezmenia, budú sa pohybovať od 4 do 7 osôb na 1000 obyvateľov.

Uvedeným vývojovým trendom a predpokladanému úbytku počtu obyvateľov (predpoklad úbytku v celom sledovanom období), ktoré má znaky starnutia na úrovni okresu aplikovateľného aj na úroveň obce je potrebné prispôbiť aj prístup obce Olešná k jej občanom a zabezpečiť pre nich také životné podmienky, ktoré budú zohľadňovať ich potreby a požiadavky. Preto by mala obec na základe prognózy pristúpiť k opatreniam, ktoré budú eliminovať prípadné negatívne javy spôsobené znižovaním počtu obyvateľov a jeho starnutím.

1.2.4 Národnostná a náboženská štruktúra obce Olešná

Z porovnania obyvateľov obce Olešná podľa príslušnosti k národnostným skupinám v roku 2021 vyplýva, že najväčší počet obyvateľov je hlásiacich sa k slovenskej národnosti. Významný podiel obyvateľov sa hlási k národnosti českej. Ďalej je tu zastúpenie obyvateľov s inou národnosťou s minimálnym podielom a to nemeckou, rómskou, ukrajinskou, ruskou a inou.

Náboženským vyznaním rozumieme účasť obyvateľov na náboženskom živote niektorej cirkvi alebo vzťah k nej. V obci Olešná z hľadiska náboženského vierovyznania absolútne prevláda rímskokatolícke náboženstvo s minimálnym zastúpením ostatných náboženstiev a značným podielom obyvateľov bez vyznania, až 6,32 %. K Rímskokatolíckej cirkvi sa hlási 88,85 % obyvateľov obce, čo je zanedbateľný pokles oproti roku 2011, kedy RKC bola zastúpená 89,1 %. Z menších cirkví sú v obci najviac zastúpené: Gréckokatolícka cirkev, Evanjelická cirkev augsb. Reformovaná kresťanská cirkev, ad hoc hnutia, bez vyznania a islam.

Tabuľka č.2: Obyvatelia obce podľa vierovyznania v obci Olešná

Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	%
Rímskokatolícka cirkev	1 714	88,85
Gréckokatolícka cirkev	15	0,78
Evanjelická cirkev augsb. vyznania	3	0,16
Reformovaná kresťanská cirkev	3	0,16
Cirkev československá husitská na Slovensku	1	0,05
Iné	1	0,05
Pravoslávna cirkev	1	0,05
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,05
Kresťanské zbory	1	0,05
Budhizmus	1	0,05
Islam	4	0,16
Hinduizmus	1	0,05
ad hoc hnutia	9	0,47
Bez vyznania	122	6,32
Ostatné nepresne určené kresťanské cirkvi	2	0,1
Nezistené	51	2,64

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, SODB 2021

1.3 Inovácie, podnikateľské prostredie, vzdelávanie, samospráva

1.3.1 Ekonomika a jej vývoj v obci Olešná

Ekonomickú oblasť obce Olešná determinuje nastavenie rozpočtu obce, rozsah vlastných príjmov, ale aj ich schopnosť čerpať prostriedky z iných zdrojov, či už štátnych alebo európskych. Zahŕňa ekonomickú aktivitu obyvateľstva v produktívnom veku i podnikateľskú činnosť právnických a fyzických osôb na území obce. Ekonomiku obce Olešná a jej stav ovplyvňuje úroveň riadenia samosprávnych orgánov, ktoré podporujú podnikanie a zamestnanosť, cestovný ruch a celkový hospodársky rast, i aktuálny model regionálnej politiky VÚC. Ekonomická sila obyvateľov je daná prístupnosťou k zamestnaniu a priemernou výškou miezd v regióne.

V obci Olešná pôsobí niekoľko významných zamestnávateľov (v rámci okresu Čadca). Sú to najmä Timea (poľnohospodárska výroba), s. r. o., STAVOCOM (stavebná firma), s. r. o., Čedopol s. r. o., (spracovanie dreva), Kováčstvo Stahlstadt s.r.o, Bratstav s.r.o (pozemné a inžinierske stavby).

Tabuľka č.3: Podniky v obci Olešná

Názov	Činnosť
ŠURIKOVÁ, s. r. o.	Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb a výroby
KLIF, s. r. o.	Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
Účtovníčka Čadca s.r.o	Účtovnícke a audítorské činnosti, vedenie účtovných kníh; daňové poradenstvo
INVICTA SLOVAKIA	Reklamné agentúry
Spoločnosť Penzión Veselka, s. r. o.	Výroba ostatných dielov a príslušenstva do motorových vozidiel
SLNOVRAT, s.r.o.	Činnosti cestovných agentúr
RTS STAVBY SK, s. r. o.	Ostatné špecializované stavebné práce i. n.
C.G.S – invest, s. r. o.	Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov (služ. súvis. s lesníctvom)
REGULUS-SK, s.r.o	Ekonomické činnosti, vedenie účtovníctva
PEVAZ s.r.o.	Výstavba rodinných a bytových domov a priemyselných stavieb. Zatepl'ovacie a rekonštrukčné práce.
Pavol Maslík - M Team	Výroba ostatných kovových výrobkov
Metal Invest Group, s.r.o.	maloobchodná činnosť v rozsahu voľných živností
Urbár Olešná, pozemkové spoločenstvo	Lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve
Timea s.r.o	Poľnohospodárska výroba
STAVOCOM s.r.o	Stavebná firma
Čedopol s.r.o	Spracovanie dreva
Kováčstvo Stahlstadt	Spracovanie kovov
Bratstav s.r.o	Pozemné a inžinierske stavby

Zdroj: finsat.sk

Tabuľka 4: Najvýznamnejšie podniky v okrese Čadca podľa počtu zamestnancov 2021

Názov	Počet zamestnancov	Činnosť
COOP Jednota Čadca, spotrebné družstvo	1000 - 1999	Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom
Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca	500 - 999	Činnosti nemocníc
Hanes Global Supply Chain Slovakia a.s.	500 - 999	Výroba pletených a háčkových pančúch
TI-Hanil Slovakia, s.r.o.	250 - 499	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá
Kysucké pekáre, a.s.	200 - 249	Výroba chleba, výroba čerstvého pečiva a koláčov
Eliastechs.r.o.	200 - 249	Subdodávateľ plastových dielov používaných pre časti interiérov ako aj exteriérov automobilov
JJ ELEKTRONIC, s.r.o.	150 - 199	Výroba montovaných elektronických dosiek

Zdroj: finsat.sk

Obyvatelia obce Olešná dochádzajú do zamestnania hore uvedených zamestnávateľov v okrese Čadca a do žilinských firiem KIA Slovakia a Mobis Slovakia a do Bytče. Podstatná časť obyvateľov cestuje za prácou do Českej republiky, najmä do Rožnova pod Radhoštěm, Frenštát pod Radhoštěm a Trínca, kde nachádzajú obyvatelia lepšie pracovné aj platové podmienky.

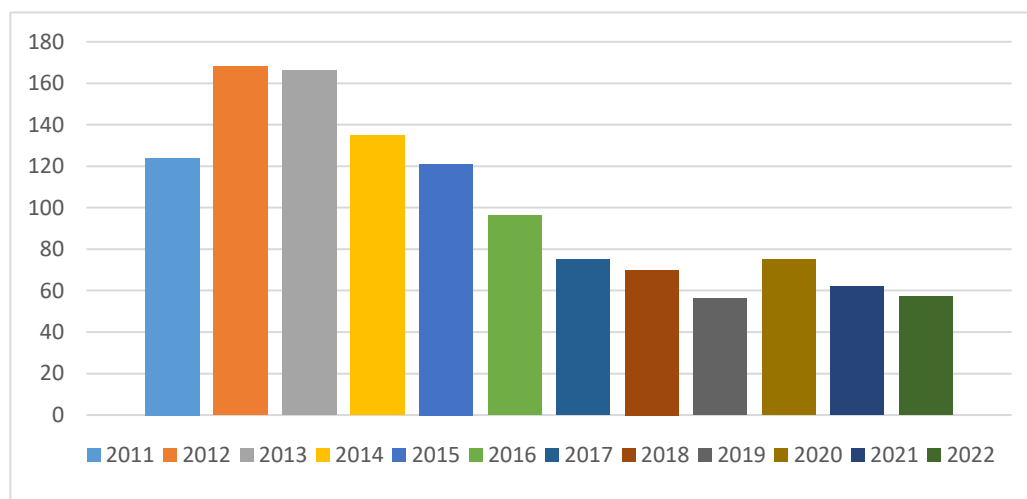
1.3.2 Miera nezamestnanosti a štruktúra EAO okresu Čadca a obce Olešná

V okrese Čadca v roku 2011 bola miera evidovanej nezamestnanosti 12,36 %. V tom roku bola miera evidovanej nezamestnanosti v Žilinskom kraji 11,91 % a na Slovensku 13,59 %. V okrese Čadca v roku 2021 bola však miera evidovanej nezamestnanosti už len 5,59 %. V danom roku bola miera evidovanej nezamestnanosti v Žilinskom kraji 5,32 % a na Slovensku 6,76 %.

Miera evidovanej nezamestnanosti má v našom okrese klesajúci charakter, aj napriek čiastočnému zvýšeniu v roku 2020 (okres Čadca 6,95 %), čo bolo dôsledkom pandémie Covid 19. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Čadca dosahuje zhruba úroveň priemernej miery nezamestnanosti Žilinského kraja, ale je výrazne nižšia ako priemerná miera evidovanej nezamestnanosti v celej Slovenskej republike.

Do konca roku 2028 predpokladáme len malý pokles % miery evidovanej nezamestnanosti, nakoľko zloženie evidovaných nezamestnaných vykazuje veľký podiel nezamestnateľných osôb. Absolútny počet nezamestnaných sa v obci zníži z dôvodu, že sa zníži počet osôb v produktívnom veku a narastie počet osôb v poproduktívnom veku, čím dôjde k poklesu celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci Olešná.

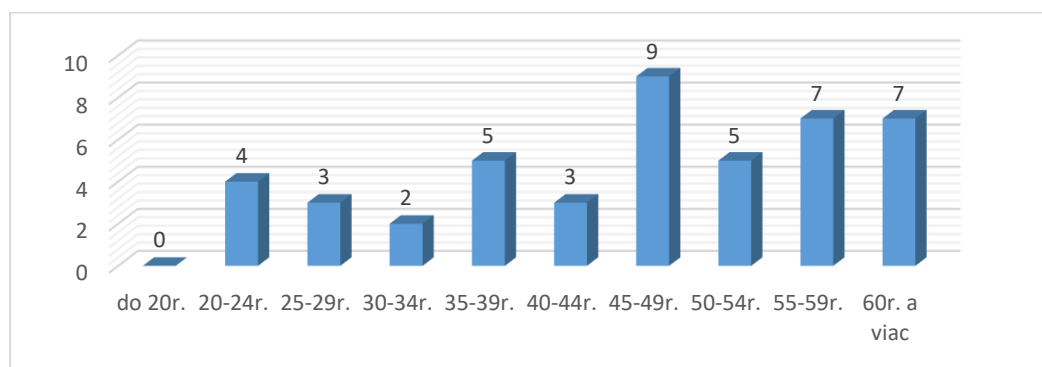
Obrázok č.7: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Olešná 2022

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Na základe údajov z ÚPSVaR a ŠÚ SR o počte nezamestnaných v obci Olešná jednoznačne vidno vývoj počtu nezamestnaných. V poslednej dekáde bol najväčší počet nezamestnaných v roku 2012 ako dozvuk finančnej krízy z roku 2008. Od toho roku sa počet nezamestnaných znižoval až v roku 2019 dosiahol hranicu, pod ktorú by zníženie išlo iba o minimálnu hodnotu. Rok 2020 a 2021 vykazuje mierny nárast počtu nezamestnaných z dôvodu pandémie Covid-19. Obec kopíruje vývojové trendy nezamestnanosti SR.

Obrázok č.8: Počet uchádzačov o zamestnanie v roku 2022 podľa vekových skupín

Zdroj: ÚPSVaR

Počet uchádzačov o zamestnanie v roku 2021 zohľadňuje rozloženie počtu uchádzačov

najmä v ohrozených skupinách, a to medzi absolventmi (20 až 24 rokov) a medzi staršími vekovými skupinami (50 až 59 rokov).

1.3.3 Trh práce a podmienky na podnikanie v obci Olešná

Trh práce je miestom, kde sa stretáva dopyt po práci zo strany potenciálnych zamestnávateľov s ponukou práce, ktorú predstavujú jednotlivci uchádzači o zamestnanie, pričom predmetom kúpy a predaja nie sú jednotlivé osoby, ale ich pracovná sila.

Podnikateľským prostredím môžeme označiť všetko, čo obklopuje a ovplyvňuje podnikateľské subjekty. Je to prostredie, ktoré je prepojené s prostredím konkurenčným. Podnikateľské prostredie je ovplyvnené hospodárskymi, politickými, inštitucionálnymi, právnymi, technologickými, sociálnymi a etickými podmienkami, v ktorých sa uskutočňuje podnikateľský proces, čiže proces formovania podnikateľských subjektov a vykonávanie ich podnikateľskej činnosti.

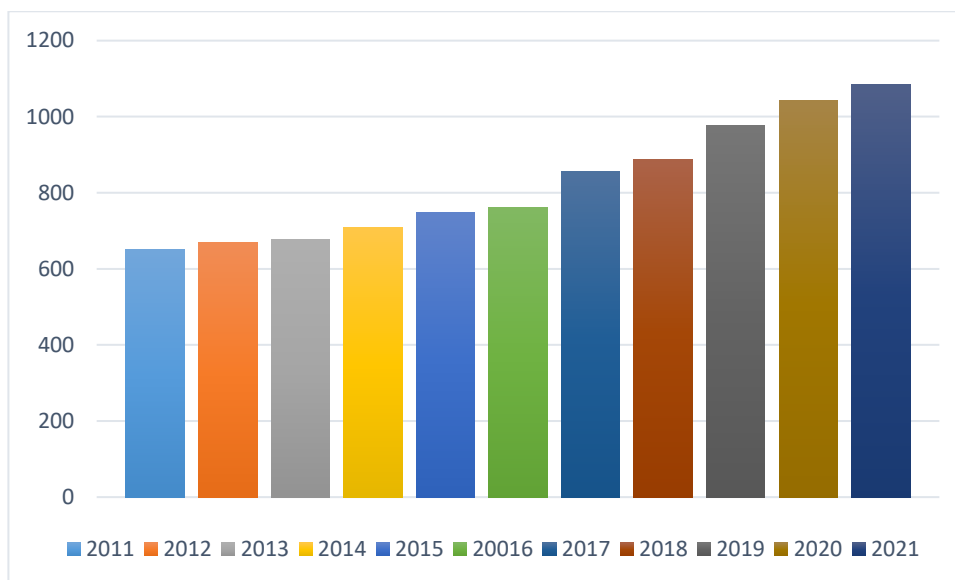
Ekonomika regiónu Kysuce je sústredená najmä v mestách a ich okolí v línii rozvojových osí. Z hľadiska počtu podnikov na tisíc obyvateľov nedosahuje región Kysúc priemer Žilinského samosprávneho kraja, viac sa k nemu približuje okres Čadca. Nadpriemerný počet podnikov nad tisíc obyvateľov voči Žilinskému samosprávnemu kraju je v stavebníctve. Situovanie regiónu na rozvojovej osi prvej úrovne tiež dáva dobré predpoklady rozvoju obchodu, dopravy a skladovania. Dobrú tradíciu má tiež strojársky priemysel. Najväčší zamestnávatelia majú naviazanú svoju výrobu najmä na subdodávky pre automobilový priemysel. Počty podnikov v odvetví odborné, vedecké a technické činnosti nedosahujú priemer kraja. V regióne nemá sídlo žiadna vysoká škola, čo limituje potenciál pre rozvoj výskumu a inovácií. Veľkostne ide najmä o malé a stredné podnikateľské subjekty.

Na území obce pôsobia viaceré podnikateľské subjekty, v ktorých zamestnanie našli aj jeho obyvatelia. Obyvatelia obce Olešná pôsobia najmä v odvetviach stavebníctva, chov a spracovanie produktov živočíšneho pôvodu, drevospracujúceho priemyslu, poľnohospodárskej výroby a tranzitnej prepravy a obchod. Podnikateľské prostredie je teda tvorené veľmi rôznorodo, prevažne malými a strednými podnikmi, v rámci možností, ktoré ponúka daný mikroregión. Ekonomická situácia v obci sa zlepšuje, jej stav je odrazom oživenia daného mikroregiónu, nie však priamo ekonomiky obce.

Aj keď miestne podnikateľské subjekty v rámci daného územia zamestnávajú viacerých obyvateľov, ich stav vôbec nepostačuje na absorbovanie miestnej ponuky pracovných síl. Väčšina ekonomicky aktívneho obyvateľstva z obce odchádza za prácou do okolitých obcí, či miest Čadca, Žilina, Bytča, Rožnov pod Radhoštem, Trinec, Frenštát pod Radhoštem.

V okrese Čadca bola v roku 2010 priemerná nominálna mzda zamestnanca 611 EUR. V roku 2020 to bolo 1042 EUR. Čo bolo oproti priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca v roku 2020 v ŽSK (1229 EUR) aj v SR (1324 EUR) menej.

Obrázok č.9: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese Čadca

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Voči priemeru ŽSK má okres Čadca percentuálne viac podnikov najmä v odvetviach stavebníctvo a veľkoobchod a maloobchod a mierne vyšší podiel tiež v priemyselnej výrobe, kým podiel odvetví pôdohospodárstva a odborných, vedeckých a technických činností je v okrese naopak percentuálne nižší, než je priemer kraja.

Tabuľka č.5: Štruktúra zamestnancov podľa zamestnania v roku 2021

Obec	Celkom	Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	Príslušníci ozbrojených síl	Špecialisti	Technicky odborní pracovníci	Administratívni pracovníci
Okres Čadca	35 993	1 141	153	5 678	4 020	2 576
Obec Olešná	790	259	1	108	84	46
Obec	Pracovníci v službách a obchode	Nezistené	Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	Operátori a montéri strojov a zariadení	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
Okres Čadca	4 722	4 479	170	5 871	5 312	1 862
Obec Olešná	112	76	7	155	125	44

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky SODB 2021

1.3.4 Školstvo na území obce

Základná škola s materskou školou Olešná 464

V obci Olešná je zastúpené základné a materské školstvo v dostatočnej miere, ktoré je potrebné len mierne modifikovať. Materská škola je v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

ZŠ s MŠ Olešná 464 je plno organizovaná základná škola s právnou subjektivitou. Budova ZŠ bola uvedená do prevádzky 6. februára 1961. Areál školy je umiestnený v peknom a tichom prostredí v blízkosti lesov v časti obce Olešná – Polgrúň.

S počtom cca 100 žiakov patrí medzi menšie školy. Súčasťou školy je elokované pracovisko ZŠ s MŠ Olešná, ktoré sa nachádza asi 4 km od základnej školy, v časti obce Olešná – Rovňany. V materskej škole je cca 50 detí, 2 triedy v budove elokovaného pracoviska, 1 trieda v ZŠ. Súčasťou školy je tiež školský klub detí, centrum voľného času (CVČ), v rámci ktorého pracuje 9 záujmových útvarov, zariadenie školského stravovania a elokované pracovisko ZUŠ Turzovka – hudobný a výtvarný odbor.

V materskej škole bolo v roku 2011 zapísaných 57 detí a v roku 2022 zapísaných 53 detí. Vývoj ich počtu odpovedá demografickému vývoju v obci. V šk. roku 2022/2023 navštevovalo MŠ 54 detí, zaradených do 3 samostatných tried z toho 2 triedy v budove elokovaného pracoviska, 1 trieda v ZŠ. Zápisu do 1. ročníka sa zúčastnilo 18 detí.

Súčasťou elokovanej materskej školy je aj veľká záhrada s detským ihriskom. Elokovaná budova MŠ Olešná Rovňany vyžaduje rekonštrukciu čo sa týka zníženie energetickej náročnosti budovy. ZŠ Olešná, prešla výraznými zmenami, v rokoch 2009-2010 prebehla rekonštrukcia školy z prostriedkov EÚ s cieľom zvýšenia kvality vzdelávania a docielenia energetickej efektívnosti (výmena okien, zateplenie budovy). Škola má dobre vybavené priestory. Triedy sú vybavené novými školskými lavicami, interaktívnymi tabuľami, nábytkom. Vzhľadom na svoju polohu a výsledky prijíma často aj dochádzajúcich žiakov. Škola je tiež dobre dostupná autobusovej doprave. V priebehu rokov 2010-2015 sa kompletne zrekonštruoval celý interiér - nové elektrické rozvody, obklady, podlahy, výmalba. K dispozícii sú 2 počítačové učebne, 7 tried je vybavených interaktívnymi tabuľami. V celej budove je pripojenie na internet a wifi. Na hlavnej chodbe sa urobilo ozvučenie pre rôzne slávnostné príležitosti a akadémie. Nakoľko škola nemá telocvičnu, bola zriadená pre žiakov posilňovňa, ktorá je využívaná na hodinách telesnej výchovy, ale aj v rámci ZÚ v CVČ. Posilňovňa je tiež sprístupnená verejnosti. Interiér školy (vestibul, prezuváreň, chodby) aj exteriér sú monitorované kamerovým systémom.

Základná škola je plno organizovaná a v školskom roku 2021/2022 ju navštevuje 90 žiakov, v školskom roku 2022/2023 ju navštevovalo 91 žiakov. Základnú školu navštevujú žiaci od 6 do 15 rokov prevažne z obce Olešná – časť Polgrúň a časť Potôčky. Autobusmi prichádzajú i deti z časti obce Olešná- Rovňany, ba aj deti z obcí Klokočov a Staškov. Školu navštevuje cca 100 žiakov v 9 triedach (4 na prvom stupni). Súčasťou Základnej školy je aj školská knižnica. Žiaci Základnej školy s materskou školou využívajú Centrum voľného času, ktoré ponúka 9 krúžkov, ktoré navštevuje 144 žiakov. Školský klub tvorí jedna trieda (žiaci 1. a 2. a 3. ročníka) s 25 žiakmi.

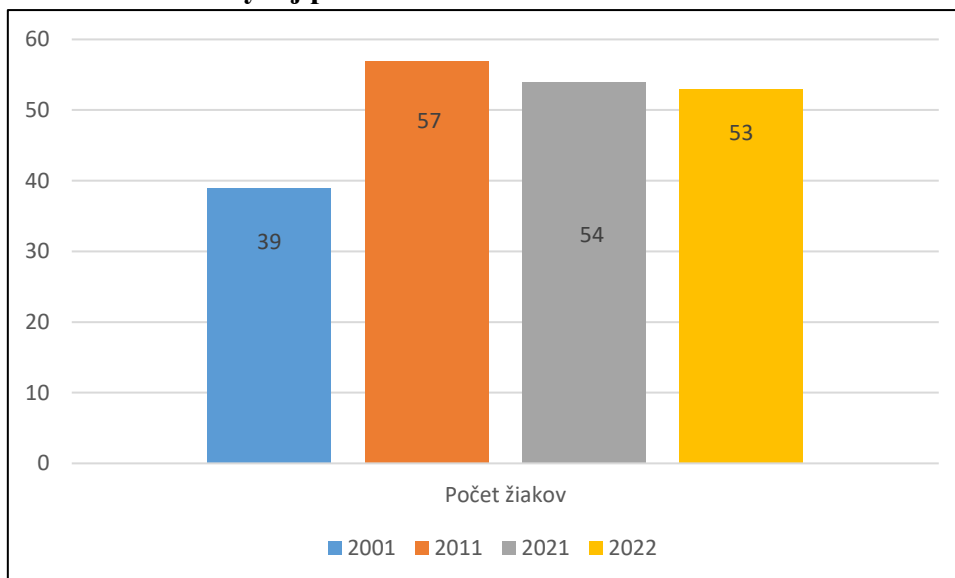
Súčasná budova základnej školy je postavená v centre obce pri miestnej komunikácii v rozľahlom školskom areáli s množstvom zelene a futbalovým ihriskom. Jej učebne, pracovne a ďalšie priestory sú umiestnené v dvoch budovách.

Tabuľka č.6: Školské zariadenia v obci Olešná v roku 2022

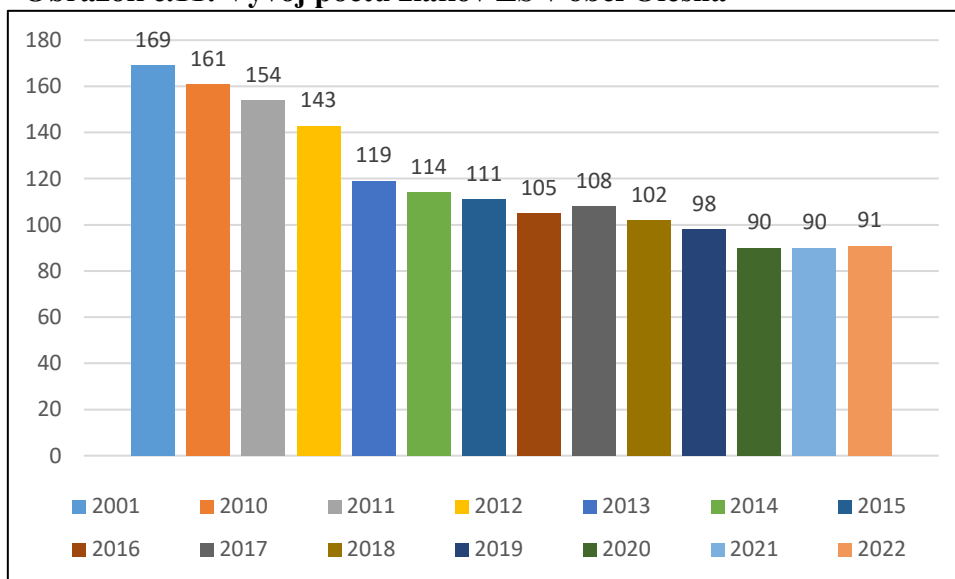
Školské zariadenia	Zriaďovateľ Obec Olešná	
Základná škola s materskou školou Olešná 464	Počet tried (1.- 9. roč.)	Počet detí
Základná škola	9	91
Materská škola	3	53
Školská jedáleň	70 (počet miest)	137
Školská knižnica		
Centrum voľného času		
Školský klub detí		

Zdroj: Obec Olešná

Obrázok č.10: Vývoj počtu žiakov MŠ v obci Olešná

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obrázok č.11: Vývoj počtu žiakov ZŠ v obci Olešná

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Stredné školstvo nie je priamo na území obce zastúpené. Študenti dochádzajú na stredné školy a gymnáziá najviac do Turzovky, Čadce a menej do Kysuckého Nového Mesta a Žiliny. Malá časť stredoškolačkov dochádza do školy do iného mesta na Slovensku a malá časť do miest v českom pohraničí.

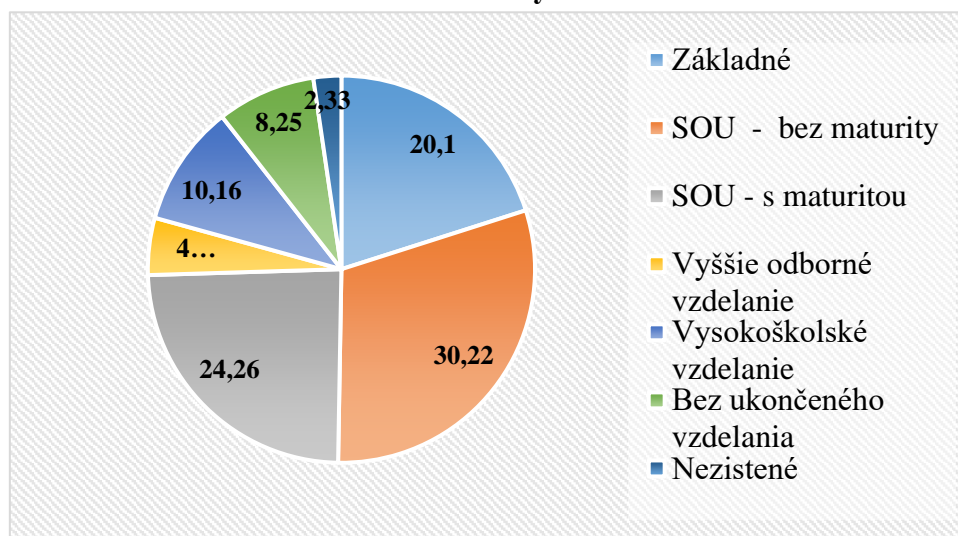
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti, odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny. Vzdelanie dáva základy všetkého, čo ľudstvo objavilo, vymyslelo, vytvorilo, či objaví, vymyslí a vytvorí v budúcnosti.

Trend vývoja štruktúry obyvateľstva obce Olešná podľa vzdelania na základe štatistických údajov zo sčítania obyvateľstva v roku 2021, v porovnaní s rokom 2001 a 2011, je charakteristický úbytkom počtu obyvateľov bez vzdelania (prirodzené vymieranie) a s dosiahnutým základným vzdelaním. Naopak, v roku 2021 bol v obci zrejmy nárast počtu obyvateľov s dosiahnutým učňovským vzdelaním bez maturity, úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou, stredným odborným vzdelaním bez maturity a vysokoškolským vzdelaním. Vývojový trend zvyšovania vzdelanostnej úrovne obyvateľstva je zrejmy a spôsobený aj zmenou jeho hospodárskej štruktúry. V porovnaní s priemerom Slovenskej republiky obce (Kysúc) hlboko zaostávajú v zastúpení vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva.

Tabuľka č.7: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v obci Olešná v roku 2021

Obec	Olešná	
Vzdelanie	Celkový počet	%
základné	386	20,1
stredné odborné (učňovské) - bez maturity	583	30,22
úplné stredné odborné - s maturitou	468	24,26
vyššie odborné vzdelanie	92	4,77
vysokoškolské vzdelanie	196	10,16
bez školského vzdelania	159	8,25
nezistené	45	2,33
Spolu obyvateľov	1929	

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, SODB 2021

Obrázok č.12: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v obci Olešná v roku 2021

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, SODB 2021,

1.3.5 Samospráva obce Olešná

Orgány obce tvorí starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta. Funkcia starostu je verejná funkcia a funkcia monokratická. Volia ho obyvatelia obce v priamych voľbách na štyri roky. Má samostatné a nezávislé postavenie, ktoré vyplýva zo zákona.

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky. Počet poslancov na celé volebné obdobie určí pred voľbami obecné zastupiteľstvo podľa počtu obyvateľov obce. Obec Olešná má 8 poslancov.

V zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení môže obecné zastupiteľstvo zriadiť obecnú radu. Obecná rada je zložená z poslancov obecného

zastupiteľstva, ktorých volí obecné zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Obec Olešná má zriadenú obecnú radu a je zložená z 3 poslancov obecného zastupiteľstva.

1.3.6 Prehľad kompetencií obecných úradov

Obce spravujú svoje teritórium na základe originálnych a prenesených kompetencií. Jedná sa o matriku, správu majetku, správu volieb, odpadové hospodárstvo, ochranu životného prostredia, sociálne záležitosti a ochranu detí, ochranu zdravia, školskú správu, bytovú politiku, starostlivosť o verejné priestranstvá, územné plánovanie, kultúru a šport. V súčasnosti obce časť svojej agendy prenášajú do on line priestoru pre elektronické spracovanie.

1.3.7 Územné plánovanie obce Olešná

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce. Určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi jeho trvalo udržateľného rozvoja.

Územné plánovanie utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností na jeho území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenia jeho trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Cieľom územného plánovania je prostredníctvom sústavného a komplexného riešenia priestorového usporiadania územia a funkčného využitia územia obce vytvárať predpoklady jeho trvalo udržateľného rozvoja. Územným plánovaním sa vo verejnom záujme určuje hospodárne využitie zastavaného územia obce a chráni nezastavané územie. Orgány územného plánovania obce tak premietajú konkrétne zámery do územia a koordinujú ich verejné záujmy.

Výsledkom územného plánovania obce je územný plán. Územný plán je podmienkou získania finančnej podpory na rozvojové procesy a poskytuje isté záruky pre investičné činnosti. Z dôvodov požiadavky efektívneho využitia zdrojov býva možnosť získania dotácií a grantov podmienená existenciou územného plánu a hlavne obsahnutím daných zámerov v ňom.

Územný plán priťahuje súkromné investície a teda aj vo vzťahu k potenciálnym investorom je spracovaný územný plán signálom, že to samospráva so svojim rozvojom „myslí vážne“. Navyše, investičný vstup do územia s jasne stanovenými pravidlami, ktoré môže garantovať len územný plán, sa spája s omnoho menším rizikom.

Bez územného plánu je rozvoj každej samosprávy nekonceptný a zložitý. Rozvoj daného územia bez územného plánu prakticky nie je možný, a to nielen v rámci regiónov, ale hlavne v mestách a vo väčších obciach, ktorým spracovanie územného plánu nariaďuje zákon. Nahrádzanie plánu územným rozhodovaním je administratívne náročné a už vôbec nemožno pri použití tohto postupu hovoriť o koncepcnom a efektívnom využívaní územia. Takto sa môže stať, že pozemky v atraktívnej lokalite obce sa zlým rozhodnutím využijú na nevhodné účely a stavby, ktoré budú hyzdiť prostredie alebo brániť jeho ďalšiemu rozvoju. Obec Olešná nemá schválený Územný plán.

1.4 Životné prostredie

1.4.1 Geologické, geomorfologické a pedologické pomery obce Olešná

Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia. Horniny odrážajú dlhodobý vývoj územia a zároveň vo veľkej miere ovplyvňujú aj iné zložky krajiny a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako pôdotvorný substrát).

Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí územie obce do podsústavy Karpaty, ktoré sú súčasťou európskeho alpínskeho orogénu. Takmer celé Slovensko je tvorené provinciou Západné Karpaty a územie obce nie je výnimkou. Z hľadiska užšieho geomorfologického členenia patrí obec do subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty a dvoch oblastí: Slovensko-moravské Karpaty a Západné Beskydy.

Celá oblasť Horných Kysúc je tvorená flyšovým pásmom, ktoré tvorí mohutný oblúk Karpát budovaný súvrstviami kriedy vo flyšovom vývoji, ktoré je dlhé 1 300 km a 60 - 75 km široké, a tak prechádza aj obcou Olešná. Centrálna časť územia obce Olešná sa nachádza v magurskej jednotke (príkrovce), ktorá je tvorená najmä flyšovými sedimentmi.

Južná časť chotára je tvorená pahorkatinou až vrchovinou, ktorá prechádza v severnej časti do hornatiny z tret'ohorných hornín. Časť obce Olešná - Burkov vrch patrí do Chránenej krajiny oblasti Kysuce, ktorá bola vyhlásená v roku 1984 a územne nadväzuje na Chránenú krajinnú oblasť Beskydy (1973) na Morave. CHKO Kysuce zasahuje do obce Olešná svojou západnou časťou, ktorú tvoria Javorníky, Turzovská vrchovina a Moravsko-sliezske Beskydy, pričom vzácne sú prirodzené lesy pralesovitého charakteru v najvyšších polohách Javorníkov.

Údolie rieky Olešnianky, ktorá je prirodzenou hranicou s obcou Staškov, s typickým výskytom jelšín na brehoch, patrí k osobitným chráneným územiám v rámci CHKO Kysuce.

V súčasnosti je reliéf obce Olešná rozdelený na jednotlivé geomorfologické celky, chrbty, svahy, doliny, plošiny a iné geomorfologické tvary. Oblasť má prevažne hornatinový až vrchovinový georeliéf. Severnú a južnú stranu hranice tvoria väčšinou hrebenea vrcholky kopcov. Najvyšším bodom na území obce je Burkov vrch (1 032 m n. m.), ktorý sanachádza na hranici s Českou republikou.

V katastri obce Olešná dominujú nasýtené až nenasýtené hnedé lesné pôdy, často oglejené, sprievodne sa vyskytujú tiež pseudogleje na stredne ťažkých až ľahších zvetralinách. Tieto pôdy sú stredne až málo úrodné, z hľadiska zrnitosti sú hlinité, ťažkés vyšším obsahom skeletu.

1.4.2 Klimatické pomery

Značný vplyv na klimatické pomery územia v obci Olešná má geografická poloha, nadmorská výška a prevládajúce prúdenie vzduchu. Územie je súčasťou širšej oblasti ležiacej na rozhraní oceánskych a kontinentálnych vplyvov, kde sa v priebehu roka viackrát vystriedajú vzduchové hmoty rozličných vlastností. Vzhľadom na členitosť reliéfu obce Olešná sú veterné pomery rozdielne. Podnebie obce Olešná je ovplyvňované prevládajúcim západným prúdením vzduchu v miernych zemepisných šírkach. Centrum obce Olešná patrí do mierne teplej oblasti, okrsku mierne teplá, veľmi vlhká vrchovinová oblasť, s mierne chladným, horským klimaticko-geografickým typom klímy.

Priemerná teplota v obci v júli dosahuje 16 - 17 °C, priemerná teplota v januári je (-4) - (-6) °C, priemerná ročná teplota 5 - 7 °C, priemerná ročná amplitúda teplôt je 21 - 21,5 °C. Počet letných dní je ich 30 - 40 ročne. So stúpajúcou nadmorskou výškou klesá priemerná ročná teplota o 0,6 °C na každých 100 m. Väčšiu časť extravilánu obce Olešná vo vyššej nadmorskej výške možno zaradiť do chladnej klimatickej oblasti, okrsku mierne chladná oblasť. S priemerným ročným úhrnom zrážok 800 - 1000 mm sa územie obce zaraďuje do vlhkej oblasti. Maximum zrážkovej činnosti pripadá na letné mesiace v období letných búrok, minimum v zimných mesiacoch. Počet dní so snehovou pokrývkou je ročne 80 - 120, v najvyšších polohách až do 180 dní.

1.4.3 Hydrologické pomery na území obce Olešná

Na území obce Olešná je najvýznamnejším vodným tokom potok Olešnianka, ktorá je ľavostranným prítokom rieky Kysuca. Rieka Kysuca je typickou riekou v horskej oblasti so snehovo-dažďovým typom odtoku. Pramení pod vrchom Hričovec v katastrálnom území obce Makov, vlieva sa do rieky Váh pri Žiline a patrí do úmoria Čierneho mora. Celková

dĺžka toku je 66,6 km, plocha povodia je asi 1 053 km².

Olešnianka ako ľavostranný prítok Kysuce meria 10,8 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Moravsko-sliezskych Beskydách na severovýchodnom svahu Uhorskej (1 028,6 m n. m.) v nadmorskej výške približne 940 m n. m., v blízkosti štátnej hranice Českou republikou. V pramennej oblasti tečie najprv na juh, následne sa stáča a pokračuje juhovýchodným smerom cez osadu Hrubý Buk, po pribratí Čierneho potoka pri osade Bazgerka sa prechodne stáča viac na juhovýchod.

Medzi osadami Jelitov a Kožákovci tečie severojužným smerom a sprava priberá Chotárny potok. Od osady Kožákovci už tečie k ústiu na juhovýchod, pričom sa z pravej strany oddeľuje vedľajšie rameno tečúce cez intravilán obce Olešná, spoločne podtekajú železničnú trať Čadca - Makov a tesne pred ústím do Kysuce sa opätovne spájajú.

Najväčší prítok dosahujú toky v území obce Olešná pri jarnom topení snehu v marci a apríli a tiež počas intenzívnych letných búrok v júni a v júli. V obci sa vyskytujú aj podmáčané slatinné lúky, na niektorých miestach s prechodom do rašelinísk. Ich vznik podmienila voda, ktorá sa vplyvom nepriepustného podložja akumuluje v terénnych depresiách alebo v spodných častiach svahov.

1.4.4 Flóra a fauna obce Olešná

Charakter rastlínstva je ovplyvnený geologickým podložím, ktoré vytvára podmienky najmä pre acidofilnú vegetáciu, pričom územie patrí do oblasti Západokarpatskej kveteny. Klíma a nadmorská výška ovplyvňujú vegetáciu vertikálne, v oblasti je podhorského až horského charakteru. Podľa fyto geografického členenia Slovenska patrí územie do oblasti Západobeskydskej flóry. Lesy tvoria krásny prírodný rámec obce Olešná a priam volajú turistov i cyklistov, alebo dokonca lyžiarov na bežkách, zdolať ich oblé hrebene.

Väčšinu územia obce Olešná pokrývali v minulosti bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, pričom lesnatosť bola takmer 100 %, a to do nadmorskej výšky takmer 800 m n. m.. V súčasnosti najväčšiu plochu z lesných spoločenstiev zaberajú nepôvodné smrečiny.

Krovinová etáž v lesoch nie je vyvinutá, prípadne sú zastúpené ojedinele druhy ako napr. zemolez obyčajný, ostružina malinová, ostružina krovitá, lieska obyčajná a pod.. V bylinnej etáži rastú predovšetkým kyslomilné druhy smrečín ako napr. brusnica čučoriedková, chlpaňa hájna, tŕňovka dvojlistá a pod..

Na území obce rastú viaceré chránené a vzácne druhy rastlín, s ktorými sa môžeme stretnúť najmä v lesoch a na podmáčaných lúkach. Z takýchto druhov rastlín tu patria napr. vstavač mužský, bradáčnik vajcovitý, vemeník dvojlistý, pahorec brvitý ...V súvislosti

s ochranou prírody a prírodných hodnôt treba poukázať na skutočnosť, že severná časť územia zasahuje do chránenej krajinej oblasti Kysuce. Na území CHKO platí II. stupeň ochrany. Významnou lokalitou je navrhované jadro regionálneho biocentra Bahaňa - Kuchariská a údolie Olešianky s meandrujúcim tokom a zachovalými brehovými porastmi.

Voľne žijúce živočíšstvo je jednou z hlavných zložiek prírody so závažnými vplyvmi na prostredie, jeho rovnováhu a nenahraditeľným genofondom dedičných vlastností jednotlivých druhov. Živočíchy sa môžu ľahšie prispôbiť životnému prostrediu vďaka schopnosti pohybovať sa. V určitom prostredí, kde nájdú dostatok potravy, úkryt a podmienky na vývin mláďat, vytvoria s ostatnými druhmi živočíšne spoločenstvo (zoocenózu). Rovnako ako rastlinné spoločenstvá je aj založenie populácie fauny limitované prírodnými podmienkami ako sú zemepisná poloha, geologické a klimatické podmienky a vegetačný kryt. Komplex týchto faktorov ovplyvňuje jednotlivé živočíšne druhy v danom území.

Živočíšne spoločenstvá majú na území obce Olešná charakter Západokarpatskej podhorskej a horskej fauny. Na území obce teda dominujú lesné, lúčne a pasienkové spoločenstvá, ktoré osídľujú živočíšne druhy viazané na tieto biotopy. K pretváraní týchto biotopov prispela najmä v poslednej dobe ľudská činnosť, ktorá mnohé pôvodné biotopy zničila, zmenila, alebo nahradila novými a živočíchy sa museli týmto zmenám prispôbiť. Na území obce sú zastúpené tieto biotopy: biotop lesov a krovín, biotop lúk, pasienkov a kultúrnych polí, biotop stojatých a tečúcich vôd a biotop ľudských sídel.

Na území obce Olešná je zaznamenaný výskyt mnohých chránených druhov živočíchov, medzi ktoré patria napr. mlok obyčajný, skokan hnedý, užovka obojková, vlk dravý, medveď hnedý, vydra riečna či rôzne druhy drobných zemných cicavcov.

1.4.5 Ochrana životného prostredia

Na území okresu Čadca, na ktorom sa rozprestiera aj územie obce Olešná sa nenachádza žiaden národný park. Na jeho území sa nachádza chránená krajinná oblasť Kysuce, ktorá v okrese Čadca pozostáva z dvoch samostatných častí, a to západnej Javorníckej a východnej Beskydskej. Do beskydskej časti malou mierou zasahuje aj Chránené vtáčie územie Malá Fatra, ktoré je súčasťou NP Malá Fatra a Chránené vtáčie územie Horná Orava, ktoré je súčasťou Chránenej krajinej oblasti Horná Orava.

Na území okresu sa taktiež nachádza 16 maloplošných chránených území a 12 území európskeho významu. Celková plocha veľkoplošných chránených území je 552,10 km², čo je cca 72,6 % podiel na celkovej rozlohe okresu.

V porovnaní s celokrajským priemerom, kde podiel chránených území na celkovej rozlohe

územia činí 52,9 % možno konštatovať, že okres Čadca patrí medzi okresy v Žilinskom kraji s nadpriemerným podielom chránených území na svojej rozlohe.

Tabuľka č.8: Veľkoplošné chránené územia v okrese Čadca a v okrese Žilina

Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	
			Celková	Z toho v okrese
NP	NP Malá Fatra	3	22 630	8 422
Ochranné pásmo NP	NP Malá Fatra - OP	2	23 262	10 355
CHKO (okres Čadca)	CHKO Kysuce	2	65 462	55 210
CHKO (okres Žilina)	CHKO Kysuce	2	68 997	1 619
CHKO	CHKO Strážovské vrchy	2	30 979	4 532

Zdroj: Slovenská agentúra životného prostredia

Pri zabezpečovaní primárnych a sekundárnych potrieb človeka veľmi často dochádza k narušeniu alebo k ničeniu prírody a celého životného prostredia. Človek nemá žiadne právo na ničenie diela, ktoré sám nevytvoril, má však povinnosť napraviť všetko to, čo za dlhé roky zničil, aby v dôsledku jeho konania nedošlo k ekologickej kríze, tzn. k extrémnemu stavu, pri ktorom dochádza k zrúteniu prírodných ekosystémov, k zlyhaniu zdrojov potravín, k vyčerpaniu zdrojov biosféry a nakoniec k zániku celých spoločenstiev vrátane človeka.

Základnou úlohou obce a jej obyvateľov z hľadiska zabezpečenia trvalej prosperity je doceliť vysokú kvalitu základných zložiek životného prostredia - ovzdušia, vody, pôdy, horninového prostredia a organizmov, čoho predpokladom je minimalizácia negatívnych vplyvov a garancia funkčných a efektívnych systémov na ich ochranu a využívanie, riadených štátnym i podnikateľským sektorom.

K vážnym poškodzovateľom životného prostredia patrí bez pochyb drastický úbytok lesných porastov, a to nielen na území okresu Čadca, ale na celom území našej planéty. Táto činnosť má už dnes za následok nevyčísliteľné škody. Ťažba dreva zásadne mení krajinný ráz celej krajiny a aj samotné zloženie lesa. Ťažba dreva predstavuje nezvratný proces a zároveň jeden z najvážnejších zásahov a vplyvov na životné prostredie. Prírodný les sa nedá ničím nahradiť, a aj napriek tomu sa v ťažbe a devastácii lesov naďalej pokračuje. Pri súčasnom tempe ťažby drevnej hmoty spolu s nadmerným znečisťovaním ovzdušia môžu lesy úplne zmiznúť z povrchu Zeme už za 50 až 90 rokov - stav prinajmenej alarmujúci.

Obec Olešná leží mimo záujmov väčších priemyselných výrobcov. Z tohto dôvodu môžeme konštatovať, že v katastrálnom území obce sa nenachádza veľký znečisťovateľ ovzdušia. Z ekonomického hľadiska je nevyhnutné zachovať kvalitu životného prostredia.

1.4.6 Kvalita ovzdušia

Najväčším znečisťovateľom ovzdušia v zimnom období sú domácnosti, ktoré zabezpečujú svoje vykurovanie tuhými palivami. K devastácii životného prostredia prispievajú aj čierne skládky, nedoregulované vodné toky a samotní občania, ktorí sa podieľajú podstatnou mierou na vzhľade a estetike samotnej obce. Rozvinutím osvedy medzi občanmi sa časom môže zmeniť prístup k životnému prostrediu v rámci spomínanej obce.

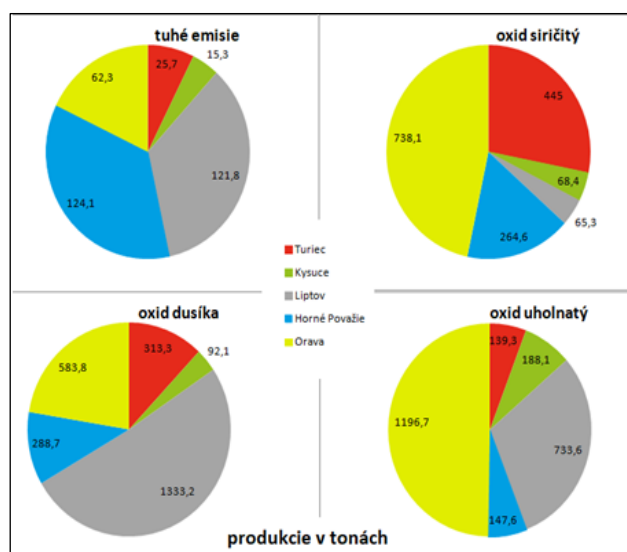
Obec Olešná leží mimo záujmov väčších priemyselných výrobcov. Z tohto dôvodu môžeme konštatovať, že v katastrálnom území obce sa nenachádza veľký znečisťovateľ ovzdušia. V súčasnosti sa stav ovzdušia obce zlepšil, čo je zrejmé i pohľadom - samosprávy najmä v zimnom období už nie sú pri pohľade z vyvýšeného miesta zahalené do smogového oblaku. Najväčšími lokálnymi znečisťovateľmi ovzdušia sú kotle na tuhé palivo v rodinných domoch.

Pripojenosť bytových jednotiek (IBV a HBV) na plyn je v obci 24,77 %. Veľa týchto bytov, hlavne v rodinných domoch využíva iný spôsob zabezpečenia tepla a teplej vody, najmä tuhé paliva. Kúrenie elektrickou energiou vyžíva 5,76 % bytov a primárne kúrenie tuhým palivom využíva až 67,34 % bytov. Využitie solárnej energie v obci dosiahlo iba 0,13 %. Do celkového množstva znečisťujúcich látok v ovzduší v obci výrazne prispieva presah z blízkych priemyselných a ťažobných oblastí z Poľska a Českej republiky.

Celkovo môžeme konštatovať, že stav ovzdušia v rámci obce je uspokojivý s tendenciou sústavného znižovania nežiaducich faktorov. Najväčším znečisťovateľom ovzdušia v zimnom období sú domácnosti, ktoré zabezpečujú svoje vykurovanie tuhými palivami. K devastácii životného prostredia prispievajú aj čierne skládky, nedoregulované vodné toky a samotní občania, ktorí sa podieľajú podstatnou mierou na vzhľade a estetike samotnej obce. Rozvinutím osvedy medzi občanmi sa časom môže zmeniť prístup k životnému prostrediu v rámci spomínanej obce.

Kvalite životného prostredia neprispievajú chátrajúce hospodárske objekty, staré drevené prístavby a oplotenia, neupravené dvory, chátrajúce rodinné domy a veľké betónové plochy pre parkovanie aut v záhradách.

Obrázok č.13: Emisie základných znečisťujúcich látok ŽK v roku 2018

Zdroj: Datacube.statistics.sk, vlastné spracovanie, 2021

Tabuľka č.9: Prehľad emisií znečisťujúcich látok v okrese Čadca

Čadca	TZL (t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)
2019	720,0	122,2	657,5	6857,3
2020	708,8	89,7	579,1	6916,1

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Významným krokom v oblasti životného prostredia na území obce je potreba intenzívnejšieho zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, teda nefosílnych zdrojov energie, ktorých energetický potenciál sa trvalo obnovuje prírodnými procesmi alebo činnosťou ľudí. Ide o zdroje ako vodná energia, slnečná energia, veterná energia, geotermálna energia, biomasa vrátane všetkých produktov jej spracovania, bioplyn, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd či biometán.

I keď sa alternatívne zdroje energie využívajú čoraz viac, a pre ich využitie máme v čase globálnych energetických kríz ako aj vojny na Ukrajine veľa relevantných dôvodov, ale k ich výraznému masovejšiemu využívaniu zatiaľ nedošlo. Často sa pri alternatívnych zdrojoch energie stretávame s mnohými problémami a prekážkami, ktoré stoja v ceste v ich zavádzaní, či zvýšení využiteľnosti ich dostupného potenciálu. V tomto období je možnosť získania rôznych dotácií pre zavedenie využitia alternatívnych zdrojov energie pre obce aj domácnosti.

1.4.7 Obehové hospodárstvo

Obec Olešná uskutočňuje mnohé aktivity pre zabezpečenie zberu triedenia a skládkovania odpadov v území. Ku všetkým týmto aktivitám sa v poslednom období pridala nová výzva a to osвета v boji za nevytváranie odpadu.

Obec znížila množstvo vyzbieraného odpadu z roku 2015 do roku 2022 o 6,09% čo predstavuje o 29,28 t menej. V prepočte na jedného obyvateľa sa znížilo množstvo odpadu za rok 2015 z 250 kg/obyvateľa na 240 kg/obyvateľa v roku 2022 (zníženie o 4%). Zaujímavé je že celkový vyzbieraný odpad v obci Olešná v roku 2021, stúpol a to na 515,65t v prepočte na obyvateľa t.j 270 kg/obyvateľa za rok, čo v percentuálnom zastúpení predstavuje zvýšenie o 11,11% oproti roku 2015.

Okrem zvýšenia samotného odpadu k tomu prispelo aj množstvo nových spôsobov zberu a množstvo edukačných aktivít vedúcich k zberu najmä separovaných komodít.

Tabuľka č.10: Vývoj celkového objemu vyprodukovaného odpadu v obci

2015		2021		2022	
t	t/obyv.	t	t/obyv.	t	t/obyv.
480,74	0,25	515,65	0,27	451,46	0,24

Zdroj: Zber údajov, obec Olešná

Z celkového vyprodukovaného odpadu v obci roku 2015 bolo zmesového komunálneho odpadu (netriedeného) 70,15 %. V roku 2021 kleslo množstvo zmesového komunálneho odpadu na 48,65 % a v roku 2022 na 52,63 %. Teda množstvo vyseparovaného odpadu malo stúpajúci charakter. Je to veľmi pozitívny trend (množstvo separovaného odpadu v roku 2022 bolo 47,36%), ktorý treba do budúca ešte výrazne zlepšiť. V európskej rámcovej smernici o dopadoch je záväzok, aby členské štáty do 2020 recyklovali 50 % komunálneho odpadu.

Obec Olešná odváža zmesový komunálny odpad na skládku firmy Kysucká skládka odpadov (TKO Semeteš).

Tabuľka č.11: Vývoj vyprodukovaného zmesového komunálneho odpadu v Olešná

2015		2021		2022	
t	t/obyv.	t	t/obyv.	t	t/obyv.
337,24	0,17	250,88	0,13	237,64	0,13

Zdroj: Zber údajov, obec Olešná

Ako príklad uvádzame prehľad množstva separovaného plastového odpadu v obci v priebehu 10 rokov. Množstvo vyseparovaného plastového odpadu má neustále zvyšujúcu sa tendenciu. V roku 2022 bol pokles množstva vyseparovaných plastov oproti roku 2021 o 3,62 t, čo bolo spôsobené najmä zavedením systému zálohovania plastových fliaš a hliníkových

plechoviek. Treba ešte zaviesť edukačné aktivity k obmedzovaniu nadmernej spotreby plastov.

Tabuľka č.12: Vývoj vyseparovaných plastov v obci Olešná

2015		2021		2022	
t	t/obyv.	t	t/obyv.	t	t/obyv.
18,69	0,010	21,58	0,011	17,96	0,010

Zdroj: Zber údajov, obec Olešná

Ďalším významným krokom v oblasti ochrany životného prostredia je realizácia mnohých aktivít na zvýšenie separácie a zhodnocovania odpadu. Triedený zber vracia druhotné suroviny späť do výrobného procesu, čo výrazne vplýva na ťažbu a získavanie prvotných surovín. V mnohých smeroch sa tak znižuje devastácia nových území ťažbou.

Zmenšenie objemu skládkovania a spaľovania odpadov pozitívne ovplyvňuje znečisťovanie životného prostredia, a tým aj celkovo spotrebu energie. Kompostovaním biologicky rozložiteľných odpadov môžeme získať kvalitné ekologické hnojivá. Obec zabezpečila občanom 120l nádoby na zber BRO odpadu a zriadila kompostáreň pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu v obci.

Triedený zber

Triedenie odpadu zabezpečuje obci Olešná zabezpečuje Združenie TKO Semeteš, n.o. už od roku 2006. V obci sú zriadené 4 veľkoobjemné kontajneri.

V rodinných domoch sa triedenie zabezpečuje pomocou 110 l zberných nádob, ktoré občanom poskytuje Obecný úrad, prostredníctvom spoločnosti TKO Semeteš.

Biologicky rozložiteľný zelený odpad (20 02 01) z rodinných domov je zbieraný pomocou špeciálnych hnedých 120 l nádob v rodinných domoch. Kuchynský biologicky rozložiteľný odpad (20 01 08) z bytových domoch je zbieraný do 140 l nádob. Odvoz biologicky rozložiteľného zeleného odpadu zabezpečujú Združenie TKO Semeteš. Obec zabezpečuje 2x ročne množstvový zber odpadu.

Tabuľka č.13: Množstvá odpadov vyprodukovaných na území v obci Olešná

Kód odpadu	Druh odpadu	2020	2021	2022
17 06 04	Zemina a kamenivo	0	0	0
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb	0	0,36	0
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	280,82	250,88	237,64
20 03 07	Objemný odpad	63,00	71,26	63,28
20 01 01	Papier a lepenka	2,38	1,44	3,12
20 01 02	Sklo	44,06	41,34	37,62
20 01 39	Plasty	19,85	21,58	17,96
20 01 33	Batérie a akumulátory	6,5	5,29	3,52

Zdroj: Zber údajov, obec Olešná

Tabuľka č.14: Množstvá vytriedených odpadov v obci Olešná

Kód odpadu	Druh odpadu	2020 (t)	2021 (t)	2022 (t)
20 01 01	Papier a lepenka	2,38	1,44	3,12
20 01 02	Sklo	44,06	41,34	37,62
30 01 39	Plasty	19,85	21,58	17,96
20 01 33	Batérie a akumulátory	6,5	5,29	3,52

Zdroj: Zber údajov, obec Olešná

Tabuľka č.15: Počet nádob ku dňu 21.08.2023, obyvatelia – Zmesový komunálny odpad

110 1	120 1	140 1	240 1	1100 1	VOK- Kontajneri	Spolu
813	-	-	-	6	4	823

Zelený BR odpad: 120 1 - 511 ks (rodinné domy)

Kuchynský BR odpad: 140 1 – 2 ks; 1100 1 –ks; 240 1 – ks

Jedlé oleje a tuky 120 1 2 ks (verejné priestranstvá)

Elektroodpad – 1 ks (verejné priestranstvá)

Textil – 1 ks (verejné priestranstvá)

Tabuľka č.16: Nárast počtu nádob – Zmesový komunálny odpad

Rok	2020	2021	2022
Obyvatelia	800	805	813
Podnikatelia	15	15	15

Zdroj: Zber údajov, obec Olešná

1.5 Infraštruktúra

1.5.1 Dopravná a technická infraštruktúra obce Olešná

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja každej obce, teda i obce Olešná. Je tvorená predovšetkým technickou a sociálnou infraštruktúrou. Technická infraštruktúra je faktorom podmieňujúcim alokáciu podnikateľských subjektov a ich prosperitu. Rovnako dôležitý význam má aj z pohľadu obyvateľov, nakoľko determinuje vo významnej miere kvalitu ich života.

Dopravné siete, ich orientácia, technická úroveň a hustota sú podmienky, ktoré sprostredkujú vzájomné vzťahy obce so susednými obcami, ale tým i s celým regiónom Kysúc. Sú tak aj predpokladom optimálneho teritoriálneho rozdelenia ekonomickej aktivity. Železničná a cestná doprava prepravuje podstatnú časť osôb, nákladov, pretože ostatné druhy dopravy zatiaľ nemajú väčší význam.

Dopravná infraštruktúra a služby poskytované v doprave sú neoddeliteľnou súčasťou každodenného života obyvateľov. Zároveň podmieňujú dosahovanie ekonomického rastu, zvyšovanie konkurencieschopnosti a prosperity spoločnosti.

Prispievajú taktiež k zvyšovaniu zamestnanosti a sú kľúčovým faktorom pre prílev investícií, rozvoj cestovného ruchu a napomáhajú znižovať disparity medzi regiónmi, mestami či obcami. Kvalitná a funkčná dopravná infraštruktúra je jedným zo základných predpokladov rýchleho rozvoja slovenských regiónov, miest i samotných obcí.

Obec Olešná má vybudovanú takmer kompletnú infraštruktúru. V rokoch 1935 - 1939 bola postavená štátna cesta od Staškova do Jelitova zároveň s reguláciou potoka Olešnianka. V roku 1953 bola táto cesta upravená a začala po nej premávať pravidelná autobusová doprava. Cesta č. III /487 je spojnicou obce Olešná so štátnou cestou v smere Čadca - Makov. Obec spravuje miestnu sieť komunikácií v celkovej dĺžke 36,52 km, pričom ide komunikácie s rôznou povrchovou úpravou a technickým stavom. V obci Olešná sa teda nachádza 4,53 km betónových ciest (14 002,5 m²); 20,13 km asfaltových komunikácií (67 166,5 m²); 1,211 km komunikácií panelových (3 633 m²) a napokon 10,647 km komunikácií s povrchovou úpravou štrkodru (31 566,5 m²). Takmer celá sieť miestnych komunikácií si vyžaduje rekonštrukciu zvršku a v intraviláne obce vybudovanie súbežných chodníkov, podľa priestorových možností a profilu cesty. Okrem miestnych komunikácií sa v katastri obce nachádzajú poľné a lesné cesty, ktorých správcom sú Štátne lesy SR a poľnohospodárske a lesné spoločnosti.

Obec Olešná je svojou polohou situovaná tak, že do obce je možný vstup po pozemných komunikáciách cez niektorý z 11 mostov. Ďalšie mosty sa nachádzajú už na území obce v celkovom počte 19 ks. Obec spravuje aj 4 lávky určené pre peších.

S okolitými mestami (Čadca, Turzovka) a ďalšími vidieckymi sídlami je obec Olešná spojená vlakom (železničná stanica Staškov), autobusovou a osobnou dopravou. Dopravným uzlom pre obec Olešná je susedná obec Staškov, cez ktorú prechádza cestná a železničná spojnica na trase Žilina - Čadca - Makov - ČR. Autobusovú dopravu do obce zabezpečuje SAD Čadca vo viacerých linkách. Podľa vyjadrenia občanov frekvencia prepravných liniek je nedostačujúca v určitých špičkových hodinách. Na autobusovej trase v intraviláne obce sa nachádza 9 autobusových zastávok, ktoré si vyžadujú technickú obnovu. Stále častejšie sa však hovorí o prechode ciest III. triedy pod správu obcí. Znamenalo by to pre obce nemalé problémy spojené predovšetkým z údržbou týchto miestnych ťahov počas zimných mesiacov.

Dopravný systém obsluhy územia sa v maximálnej miere prispôboval vznikajúcej zástavbe v obci Olešná. Tak vznikol systém prístupových komunikácií k objektom, ktorých parametre a technický stav v mnohých prípadoch umožňujú zložitú dopravnú obsluhu.

Mnohé z miestnych komunikácií, ako sme už vyššie spomínali, nevyhovuje potrebám obyvateľov a je nutné, aby sa na ich rekonštrukciu vynakladalo viac finančných prostriedkov. Obec Olešná plánuje riešiť aj stav pešej dopravy. Neustále sa zvyšujúci nárast automobilovej

dopravy na ceste III/487 totiž predstavuje priame riziko pre chodcov. Preto by bolo vhodné vybudovať jednostranný mimoúrovňový chodník a zvýšiť tak bezpečnosť chodcov. Obec sa chce napojiť na cyklochodník Strieborná Kysuca. Jeho dobudovaním sa zvýši turistická atraktivita obce, regiónu, vytvoria sa príležitosti pre aktívny oddych, šport, aleaj zníži počet účastníkov cestnej premávky na štátnej ceste II/487.

Tabuľka č.17: Cestná infraštruktúra v okrese Čadca a v okrese Žilina v roku 2022

Okres Čadca	Počet km ciest
Cesty „E“ pre medzinárodnú premávku	30,906 km
Trasy „TEM“	33,139 km
Diaľnice	0,238 km
Diaľničné privádzače	0 km
Rýchlostné cesty	0 km
Privádzače rýchlostných ciest	0 km
Cesty I. triedy	53,454 km
Cesty II. triedy	69,036 km
Cesty III. triedy	110,319 km

Zdroj: Slovenská správa ciest

Okresom Čadca prechádza dopravný koridor základnej siete TEN-T, Balticko-jadranský koridor. Okresom Žilina prechádzajú dva dopravné koridory základnej siete TEN - T, Balticko-jadranský koridor a Koridor Rýn - Dunaj. Z hľadiska budúceho využitia polohového potenciálu je dôležitým faktorom jeho vhodné napojenie na diaľnicu D3 a modernizovanú železničnú sieť.

V okrese Čadca bolo v roku 2021 evidovaných 41 707 áut so spaľovacím motorom a 235 s elektrickým prípadne hybridným motorom. V okrese Žilina bolo v roku 2021 evidovaných 91 089 áut so spaľovacím motorom a 1086 s elektrickým prípadne hybridným motorom. V porovnaní počtu áut na jedného obyvateľa bolo v okrese Čadca 0,48 áut/obyvateľa, v okrese Žilina 0,57 áut/obyvateľ a v rámci celého Žilinského kraja to bolo 0,52 áut na obyvateľa v roku 2021.

Tabuľka č.18: Počet osobných automobilov a motorových vozidiel evidovaných v okresoch CA a ZA marec 2021

Okres/región	Spaľovací motor		elektr.+hybrid			koef spalovacie/e+h	
	Osobné	Motorové	Osobné	Nákladné	Motorové	Osobné	Motorové
ZA	72 816	91 089	1 082	4	1 086	67,00	84,00
CA	33 845	41 707	234	1	235	144,64	177,48
ŽSK	285 005	359 319	2 775	10	2 785	102,70	129,02

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Mnohé z miestnych komunikácií, ako sme už vyššie spomínali, nevyhovuje potrebám obyvateľov a je nutné, aby sa na ich rekonštrukciu vynakladalo viac finančných prostriedkov.

Obec plánuje v jednotlivých častiach obce riešiť aj stav pešej dopravy, nakoľko neustále sa zvyšujúci nárast automobilovej dopravy predstavuje priame riziko pre chodcov.

V Žilinskom kraji je vyznačených vyše 2500 km cykloturistických trás, čo je zatiaľ najviac medzi kraji v SR. V súčasnosti nie sú v obci vybudované samostatné cyklocesty. Na realizácii tejto siete obce pracujú.

Obec Olešná sa plánuje zapojiť do sústavy cyklocesty Strieborná Kysuca. Jej dobudovaním sa zvýši turistická atraktivita obce, regiónu, vytvoria sa príležitosti pre aktívny oddych, šport, ale aj zníži počet účastníkov cestnej premávky na štátnej ceste II/487.

1.5.2 Technická infraštruktúra

Elektrifikácia obce

Zásobovanie riešeného územia obce elektrickou energiou je zabezpečované po 22 kV VN linkách č. 232 a 187 prostredníctvom distribučných transformačných staníc. Trafostanice, ktorých je na území obce 11 sú na 22 kV sieť pripojené zemnými káblami a vzdušnými VN prípojkami. Sekundárna sieť je zväčša prevedená vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch, v ústredí obce káblou NN sieťou uloženou v zemi. Vonkajšie osvetlenie je riešené výbojkovými osvetľovacími zdrojmi osadenými na betónových stĺpoch vzdušnej NN siete a na ocelových stĺpoch. Koridory diaľkových elektrických vedení vyžadujú rozľahlé prieseky v lesoch a majú negatívny dopad na krajinný obraz. Pripravuje sa výstavba 2x 110 kV VVN vedenia Čadca – Turzovka.

Verejné osvetlenie v obci

V obci je vedenie verejného osvetlenia vedené po spoločných podperných betónových stĺpoch s vedením NN. Otvorené led svietidlá sú umiestnené na stĺpoch vedenia NN. Skoro celé z.ú. obce je osvetlené okrem komunikácie vedenej smerom k cintorínu. Verejné osvetlenie zabezpečujú výbojkové zdroje svetla, ktoré sú upevnené na betónových stĺpoch vzdušnej NN siete. Verejné osvetlenie sa skladá so 6 rozvádzačov a 200 svetelných bodov.

Pošta, telekomunikačná sieť a miestny rozhlas na území obce

Pošta organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina. Poštové služby pre obec Staškov sú zabezpečované poštovou prevádzkou, situovanou v združenom objekte občianskej vybavenosti v centre obce Olešná a to v budove obecného úradu. Donáška poštových zásielok v jej spádovom území je riešená poštovými doručovateľmi.

Telekomunikácie Územie obce Olešná patrí do Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry Žilina (RCSI ZA) začlenené v sekundárnej oblasti (SO) Čadca, kde v celom telekomunikačnom obvode platí miestna telefónna prevádzka. Telefónni účastníci sú napojení na digitálnu ústredňu Olešná. Miestna telefónna sieť v ústredí obce je vybudovaná káblami zemou, okrajové časti zástavby sú riešené závesnými káblami po stĺpoch.

Diaľkové káble Riešeným územím prechádza trasa diaľkového optického kábla DOK Čadca - Turzovka, vedená v koridore železničnej trate (od vstupu do obce Staškov po most v Ústredí), ďalej v súbehu miestnymi komunikáciami so zaústením do RSU Olešná.

Ostatné slaboprúdové zariadenia Príjem televíznych programov je zabezpečený televíznym vykryvačom TV umiestneným v južnej časti nad obcou. Obec ma zriadenú i káblovú TV prevádzkovanou firmou TEES MEDIA SLOVAKIA. Služby mobilnej telefónnej siete v riešenom území sú zabezpečované operátormi ORANGE, T-Mobile a O2 s vysielacím zariadením nad obcou Staškov. Sieť miestneho rozhlasu je riešená po oceľových stĺpikoch v súbehu s miestnymi komunikáciami, signál MR je zabezpečený rozhlasovou ústredňou situovanou v objekte OÚ Olešná. Príjem internetu je zabezpečený pevnou telekomunikačnou sieťou a ostatnými poskytovateľmi rádiovkej telefónnej siete.

Modernizácia, resp. kompletná výmena vzdušného rozvodu rádiovým signálom s osadením reproduktorov na samostatných oceľových stĺpoch.

Taktiež v snahe zvýšenia technickej úrovne miestneho rozhlasu, jeho adresnosti a hlásenej informácie či oznamu, si obec zriadila svoju aplikáciu kde svojich občanov informuje.

Plynofikácia a výroba tepla v obci

Plynofikácia mala pozitívny vplyv na stav životného prostredia v obci, nakoľko sa znížil podiel popolu zo spaľovania uhlia z komunálneho odpadu. Zemný plyn je totiž zo všetkých fosílnych palív pre životné prostredie najpriateľnejší, pretože neprodukuje kyslíčniky síry, pevné častice a emituje aj omnoho menej NO_x a CO₂. Samotná plynofikácia však má vplyv na zmenu zloženia komunálneho odpadu (mierny nárast papiera, plastov a pod.). Prevádzkovateľom plynovodu je Slovenský plynárenský priemysel a.s..

Riešeným územím prechádza STL plynovod. Obec Olešná je zásobovaná zemným plynom prostredníctvom RS 3000 v k.ú., Podvysoká, ktorá zásobuje aj obce Podvysoká a Staškov, cez STL distribučnú sieť s pretlakom 0,3 MPa. Obec má decentralizovaný systém zásobovania teplom.

Obec je takmer celá plynofikovaná okrem časti Semeteš a Škradné. Z celkového počtu trvale obývaných bytov podľa SODB z roku 2021 bolo bytov napojených na plynové kúrenie iba 24,77 %. Počet domácnosti využívajúcich plyn na kúrenie je však značne nižší. Je to spôsobené vysokou cenou plynu a neistotou trhu a teda zmenou ich palivovej základne na staršie tuhé palivo alebo novšie elektrické a tepelné čerpadlá. Kúrenie tuhým palivom využíva v obci až 67,34 % domácností. Vykurovanie elektrickou energiou využíva 5,76 % domácností.

Tieto plynové kotly a rozvody je nutné rekonštruovať alebo prejsť na alternatívne spôsoby vykurovania.

Tabuľka č.19: Základné údaje o spôsobe vykurovania v bytoch v roku 2021

Byty spolu	747	
plyn	185	24,77 %
elektrina	43	5,76 %
pevné palivo	503	67,34 %
Solárna energia	1	0,13 %

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, SODB 2021

Tabuľka č.20: Základné údaje o vodovodoch a kanalizácií v bytoch v roku 2021

Bytov spolu	747	
S vodovodom v byte: (% / počet) zo spoločného zdroja	51,8	387
Z vlastného zdroja	37,6	281
Mimo bytu	0,9	7
Bez vodovodu	7,8	58
Nezistené	1,9	14
Byt s kanalizáciou: (% / počet) prípojka na kanalizačnú sieť	46,6	348
Domáca čistička odpadových vôd	1,5	11
Septik, žumpa	39,3	294
Bez kanalizácie	10,7	80
Nezistené	1,9	14

1.5.3 Vodovod na území obce

V obci Olešná je vybudovaná komplexná vodovodná sieť, avšak nájdú sa aj domácnosti, ktoré ako zdroj vody využívajú naďalej vlastné studne. To, že v obci Olešná je väčšina domácností napojená na verejný vodovod má výrazný vplyv aj na kvalitu života obyvateľov v nej žijúcich, ako aj pre prípadnú alokáciu firiem v obci, pre ktoré je dispozícia pitnej vody z verejnej vodovodnej siete nevyhnutnou podmienkou.

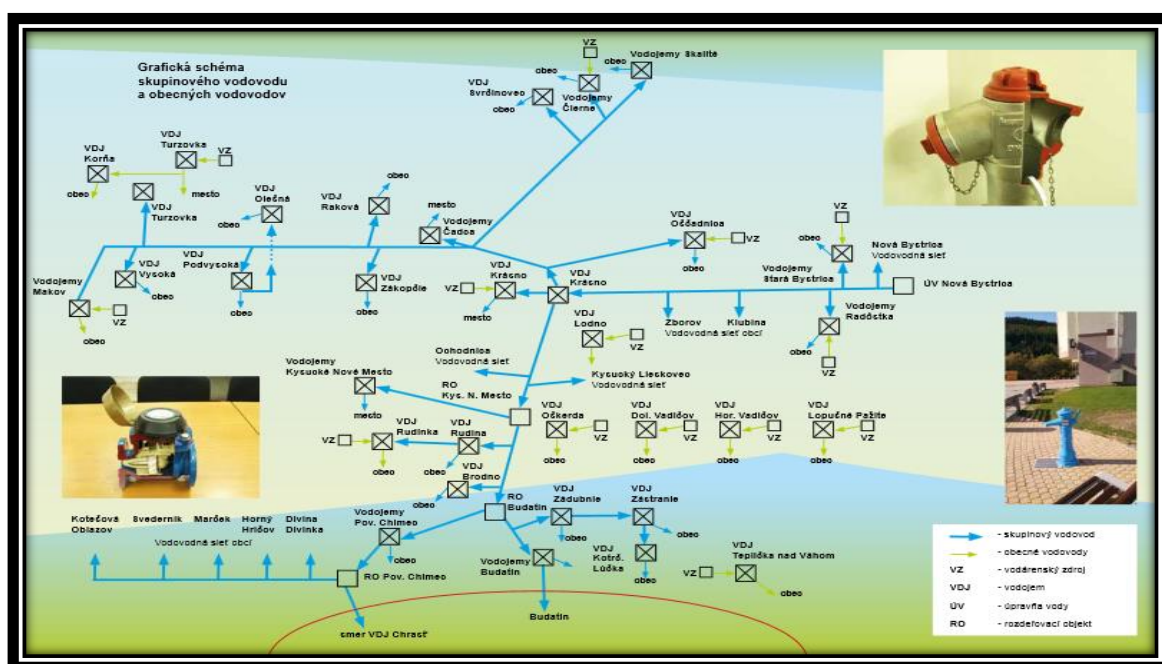
Zásobovanie obce pitnou vodou je zabezpečené z SKV Nová Bystrica - Čadca - Žilina prostredníctvom dotlačacej čerpacej stanice Podvysoká, ktorá slúži pre obce Olešná a Staškov.

Riešeným územím prechádza hlavné zásobné potrubie DN100 ktoré sa napája na DN 300 v k.ú, Staškov a je v správe a majetku SEVAK a. s. Žilina

V súčasnosti má obec Olešná komplexne vybudovanú vodovodnú sieť, ktorá korešponduje s jestvujúcou zástavbou. Prevádzkovateľom verejného vodovodu je SEVAK, a.s. Žilina. Existujúca vodovodná sieť slúži na zabezpečenie obyvateľstva pitnou vodou. Pokrýva takmer celú jestvujúcu zástavbu v obci. Rozvádzacie potrubie v obci je DN 40 - 150, materiál oceľ, PE a PVC. V miestach kde to bolo možné je riešené ako zookruhované. Jednotlivé nehnuteľnosti v obci sú pripojené na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojk, na ktorých sú osadené fakturačné meradlá. Na jednotlivých trasách sú umiestnené trasové uzávery a armatúrne šachty.

V roku 2021 bolo na spoločný vodovod pripojených 51,8 % domácností z celkového počtu domácnosti 1 258 v obci. Vlastný zdroj využívalo 37,6 % domácností. Bez vodovodu je 7,8 % domácností.

Obrázok 14: Grafická schéma skupinového vodovodu a obecných vodovodov

1.5.4 Kanalizačná sieť na území obce

Používanie kanalizácie na území Kysúc historicky siaha do 50. - 60. rokov dvadsiateho storočia. Z dostupných archívnych dokumentov vyplýva, že odpadové vody boli odvádzané z niekoľkých ulíc mesta Čadca do potoka Rieka a následne do rieky Kysuca, bez ich čistenia. Intenzívnejšie sa budovaniu kanalizácie a čisteniu odpadových vôd začali kompetentní venovať po roku 1960.

Odkanalizovaniu a úrovni čistenia odpadových vôd (bohatých na organické látky, zlúčeniny dusíka a fosforu) obec venovala značnú pozornosť. V obci je vybudovaná verejná splašková kanalizácia v správe SEVAK a.s. Žilina. Nová úprava zákona o vodách totiž stanovuje povinnosť odvádzať odpadové vody z aglomerácií verejnými kanalizáciami. Vypúšťanie komunálnych odpadových vôd a organicky znečistených priemyselných odpadových vôd do povrchových vôd je podľa spomínaného zákona možné až po ich minimálne dvojstupňovom čistení (v mechanicko-biologických čističkách odpadových vôd - ČOV).

Riešeným územím prechádza hlavný kanalizačný zberač DN 400 PVC, ktorým sú splaškové vody odvádzané do ČOV Čadca. V obci Olešná je teda v súčasnosti celoplošne vybudovaná verejná splašková kanalizácia (s výnimkou odľahlých osád) s následným prepojením na ČOV Čadca. Kanalizácia kopíruje zástavbu a konfiguráciu terénu, aby sa minimalizovali náklady spojené so zemnými prácami. Ostatné mieste osady resp. odľahlá zástavba splaškové odpadové vody likvidujú buď akumuláciou v domových žumpách s následným vývozom ich obsahu autorizovaným prepravcom na určené miesto, resp. domovými ČOV s vyústením do povrchových tokov. Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných resp. povrchových vôd (platí pre ČOV) stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z.

V roku 2021 bolo na verejnú kanalizačnú sieť pripojených 46,6 % domácností obce. Septik alebo žumpu využívalo 39,3 % domácností. Vlastnú čističku odpadových vôd malo iba 1,5 % domácností obce Olešná.

Tabuľka č.21: Základné údaje o vybudovanej kanalizačnej sieti v obciach

Úseky kanalizačnej siete	dĺžka / km	počet ČSOV
zberač Olešná – Staškov	4,1	2
kanalizácia Staškov	9,5	0
kanalizácia Olešná	5,2	0
zberač Podvysoká – Raková	5,7	6
kanalizácia Podvysoká	5,5	3
kanalizácia Zákopčie	5,5	1
kanalizácia Raková	14,4	1

Zdroj: SEVAK - Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s..

1.5.5 Cintorín a cintorínske služby v obci Olešná

V obci Olešná sa nachádzajú 3 cintoríny, u Lovasov (Sklený vrch), Predná Olešná a Potôčky. V centre obci a v časti Olešná-Potôčky obec plánuje rozšírenie cintorína a parkoviska. Na pozemku cintorína Predná Olešná sa nachádza aj dom smútku, ktorý vyžaduje rekonštrukciu. Kapacita ostatných cintorínov je nateraz dostačujúca.

1.6 Sociálna stabilita

Sociálna charakteristika obce Olešná sa odvíja od sociálnej politiky štátu a regiónu, od štruktúry obyvateľstva, demografického vývoja, úrovne zamestnanosti a pracovných príležitostí v obci i v jej širšom okolí. Od toho závisí aj úroveň sociálnej odkázanosti niektorých skupín obyvateľstva.

1.6.1 Sociálne služby na území obce

Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Štát prostredníctvom nich podporuje sociálne začlenenie občanov a uspokojovanie sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii.

Sociálne služby v obci Olešná sú rozvinuté na nižšej úrovni. V súčasnej dobe sa v obci nenachádza žiadne zariadenie danej skupiny občianskej vybavenosti. Demografický potenciál obce Olešná však vypovedá o postupnom starnutí obyvateľstva. V nasledujúcom období sa predpokladá nárast obyvateľstva poproduktívneho veku, preto je potrebné uvažovať o vytvorení potrebných zariadení pre staršie obyvateľstvo.

V obci chýba Zariadenie pre seniorov ako pobytová forma sociálnej služby, kde sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, prípadne dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Kostru sociálnych služieb v okrese Čadca zabezpečovaných pobytovou formou tvoria štyri zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, z toho tri domovy sociálnych služieb a zariadenia pre dospelých, jeden domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie, ktorých objekty sa nachádzajú v Čadci, Čadci - Horelici, Čiernom, Vysokej nad Kysucou a Oščadnici a Turzovke. Z významnejších zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti miestnej samosprávy sú spomenuté hodné zariadenia v Čadci, Vysokej nad Kysucou, Turzovke a Makove, ktoré poskytujú spektrum sociálnych služieb od denného centra, cez nízkoprahovú službu pre deti a rodinu, stravovanie seniorov, prepravnú službu, útulok, až po zariadenie pre seniorov. Neverejní poskytovatelia zabezpečujú služby pracovne, strediska osobnej hygieny, pomoci pri starostlivosti o dieťa a zosúladení rodinného a pracovného života, základného a špecializovaného sociálneho poradenstva, nocľahárne, denného stacionáru, útulku a zariadenia pre dospelých.

V rámci sociálnej starostlivosti obec taktiež zabezpečuje opatrovateľskú službu pre občanov v poproduktívnom veku a menej pohyblivých občanov.

Tabuľka č.22: Počet miest v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov v okresoch ŽSK

Počet miest v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Čadca	200	195	188	184	180	277	275	318	311	313
Kysucké Nové Mesto	115	62	84	39	31	72	67	63	63	31
Žilina	46	154	112	183	241	272	296	298	303	349

Zdroj: e-VUC, vlastné spracovanie

Zdravotnícke služby obyvateľom obce poskytuje zdravotné stredisko, nachádzajúce sa v centre obci Staškov. V budove sa nachádza ambulancia praktického lekára pre dospelých a ambulancia stomatológa. Lekárske služby obyvateľom obce dopĺňa aj lekárňa ADELA spol. s.r.o.. Ambulancie pediaterov sú využívané v Turzovke alebo v Čadci. Vyššie zdravotnícke služby zabezpečuje poliklinika v Turzovke a nemocničnú starostlivosť obyvateľom obce Olešná poskytuje Kysucká nemocnica s poliklinikou v Čadci a Fakultná nemocnica s poliklinikou v Žiline.

1.6.2 Bývanie a služby občanom obce

Vzhľadom na vzdialenú polohu obce je dostupnosť obyvateľov do okolitých obcí a miest za zdravotnou starostlivosťou a službami zabezpečená (iba autobusovým spojením) v kombinácii s občianskou vybavenosťou (materská škola, základná škola) aj so všetkými svojimi pozitívami a negatívami, obec poskytuje dobré podmienky na život a bývanie. V roku 2021 podľa výsledkov SODB bolo na území obce 688 trvalo obývaných domov. Celkový počet obývaných bytov bol 747 (bytov v rodinných domov bolo obývaných 719) a v 4 bytových domov, ktoré nie sú v správe obce (bytov v bytových domoch bolo obývaných 20). Záujem o bytové domy pretrváva najmä u mladšej časti obyvateľstva. Záujem o byty prejavujú aj vekovo starší občania nad 60 rokov. Obec plánuje výstavbu obecných nájomných bytov.

Tabuľka č.23: Domová a bytová výstavba v obci roku 2021

Obec Olešná	Počet 2001	Počet 2021
Počet domov celkom	653	698
trvale obývané domy	489	688
bytové domy	3	3
bytové domy v %	0,4%	0,4%
Celkový počet bytov spolu	722	747
byty v RD	702	719
byty v BD	18	20

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, SODB 2021

1.7 Identita a sebestačnosť

1.7.1 Kultúra na území obce

Kultúra - to nie sú len súbory, knihy, či kultúrne domy, ale predovšetkým dosiahnutá úroveň vzdelanosti, výchovy a prostredie, v ktorom ľudia žijú a naplňajú zmysel svojho života. Kultúra ako taká je časťou sociálnych vzťahov v každej spoločnosti. Môžeme povedať, že ide o dodržiavanie kultúrnych tradícií, hodnôt a zvykov regiónov, miest či obcí. Pomocou kultúrnych akcií môže každá obec podporovať u ľudí kreativitu, prípadne nadobúdanie hodnôt nielen k svojej obci, ale aj medzi ľuďmi navzájom.

Kultúrny a spoločenský život obce Olešná sa v minulosti odvíjal od mnohých okolností. Bolo to náboženské a národnostné zloženie obyvateľstva, pracovnoprávne postavenie, sociálne pomery, vzdelanostná úroveň, zastúpenie inteligencie či verejnoprávnych inštitúcií.

Kultúrny život a kultúrne podujatia v obci Olešná sa väčšinou sústreďujú do kultúrneho domu, na futbalové ihrisko. Možnosť kultúrneho vyžitia obyvateľom obce však poskytujú aj podujatia okolitých obcí či miest.

K prejavom kultúrneho života obce Olešná bez pochyb patrí aj ľudový kroj, ľudová pieseň, tradičné hudobné nástroje a nárečie. Môžeme povedať, že Kysuce sú oblasťou, kde sa udržal ľudový odev najdlhšie. V obci Olešná aj v súčasnosti pôsobí folklórny súbor a skupiny, ktoré zachovávajú tradičné zvyky a piesne. V obci Olešná pôsobí folklórna skupina Vygľašanka.

Medzi najvýznamnejšie kultúrne podujatia v obci Olešná patrí: váľanie mája, vianočná burza, uvítanie detí do života, Jeseň života (deň venovaný dôchodcom), Medzinárodný deň detí, Deň matiek, Pochovanie basy, Slávenie sv. omše Olešná - Burkov vrch - Klin a mnoho ďalších podujatí. Tie pripravuje pre všetky vekové kategórie predovšetkým obec Olešná, DHZ Olešná, FS Vygľašanka, Farnosť Podvysoká s filiálkou Olešná i TJ Olešná. Z ponúkaných kultúrnych, spoločenských, náboženských a športových podujatí si každý obyvateľ i návštevník môže vybrať podujatie blízke jeho srdcu. Všetky tieto organizácie a spolky zohrávajú neoceniteľnú úlohu na kultúrnom a spoločenskom živote v obci Olešná. Tie pripravuje pre všetky vekové kategórie Folklórny súbor Vygľašanka, DHZ Olešná. Obecný úrad Olešná, Kultúrny dom Olešná školské zariadenia či aktívni jednotlivci.

Dlhoročné túžby kultúrnych činníkov sa v obci naplnili výstavbou kultúrneho domu, ktorý bol v roku 1961 otvorený. V jeho priestoroch sa začala rozvíjať bohatá kultúrna činnosť.

Kultúrne a historické pamiatky na území obce Olešná

Pred kultúrnym domom stojí od roku 1971 pomník postavený siedmim rodákomi obce, ktorí padli v II. svetovej vojne. V časti Jelitov, v obci Staškov, je Kaplnka sv. Anny. V roku 1888 ju z dreva postavil Šimon Kyšmal a v roku 1932 bola vymurovaná. Kaplnku zasvätenú Panne Márii ustavičnej pomoci dali v roku 1932 v časti Klin, pod Murinkovým vrchom, postaviť manželja Josefa a JUDr. Vladimír Nárožný z Olomouca. V niektorých častiach obce sú zachované pamiatky ľudovej architektúry a dva chránené stromy. V osadách Polgrúň a Potôčky sú ojedinelé zrubové trojpriestorové domy s komorou na čelnej strane. Medzi sakrálne pamiatky našej malebnej obce môžeme zaradiť vystavaný kostol zasvätený sv. Júdovi Tadeášovi, ktorý sa nachádza v časti Potôčky; Kaplnka u Ponka a kaplnku Matky ustavičnej pomoci v časti Burkov vrch – Klin. V obci sa nachádzajú aj 2 zvonice a to v častiach u Bytčankov a u Kubišov, ktoré oznamovali obyvateľom dôležité udalosti.

Kaplnka v Kline Blahoslavenej Panny Márie Ustavičnej pomoci

Kaplnka v Kline stojí v lese v katastrálnom území obce Olešná, v tesnej blízkosti hranice so Staškovom, preto ku nej v minulosti aj dnes chodia pútnici z obce Staškov. Murovaná kaplnka v lese má vyše osemdesiat rokov. V súčasnosti je pútnickým miestom na trase turisticko-náučného chodníka, tesne pred jeho vrcholom na hranici s českou obcou Horní Lomná.

O kaplnke Blahoslavenej Panny Márie Ustavičnej pomoci sa traduje príbeh: „*že počas prechádzky Dr. Vladimíra Nárožného s manželkou a so svojou dcérou, ktorá bola takmer slepá, sa napila vody zo studničky. Po chvíli sa jej zrak natoľko zlepšil, že už nemusela používať lupu.*“ Na znak vďaka dal menovaný postaviť túto kaplnku. Postavil ju v roku 1932.

Púť a sv. omša sa koná v kaplnke každoročne na sviatok sv. Petra a Pavla, kde sa stretávajú rodiny i susedia z oboch strán hraníc.

Pri kaplnke Matky Ustavičnej pomoci bol 8.9.2019 slávnostne odhalený Pamätník rodákov z neďalekej osady Klin.

1.7.2 Cestovný ruch v obci

Cestovný ruch je odvetvie zahŕňajúce súbor činností zameraných na cestovanie a následný pobyt, ktorý je uskutočňovaný spravidla vo voľnom čase, ako aj na s nimi spojené služby, najmä ubytovanie a stravovanie. Je jedno z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich odvetví a tvorí významnú časť hospodárstva. Je medzirezortným odvetvím, ktoré priamo zasahuje do sféry hospodárstva, priemyslu, obchodu a služieb, financií, dopravy, regionálneho rozvoja, kultúry,

zdravotníctva, vzdelávania, športu, ochrany ŽP, lesného a vodného hospodárstva, pôdohospodárstva, zamestnanosti a pôsobnosti samospráv. Je preň typické, že kým väčšina iných odvetví sa zaoberá relatívne úzkym segmentom svojej pôsobnosti po vertikálnej osi, charakter cestovného ruchu je taký, že spája aj rôzne odvetvia po horizontálnej osi. Zahŕňa teda viaceré problémy, ktoré možno riešiť len spoluprácou zanietených ľudí, inštitúcií a samospráv.

Za medziročným poklesom cestovného ruchu bola v predchádzajúcich rokoch pandémie COVID 19. Najvyšší pokles celkovej návštevnosti oproti roku 2019 v cestovnom ruchu zaznamenali aj turisticky najatraktívnejší kraj, medzi ktoré patrí Žilinský kraj (pokles až o 22 %). I keď región Kysuce je z hľadiska cestovného ruchu regiónom bohatým na prírodné krásy, tradície a históriu s veľkým potenciálom pre svoj ďalší rozvoj, má v rámci kraja najmenej rozvinutý cestovný ruch. Podiel regiónu Kysúc na tržbách cestovného ruchu v Žilinskom kraji v roku 2020 bol iba 2,13 %. V roku 2019 sa región podieľal 3,6 % na celkovom počte návštevníkov v ŽSK. V roku 2010 sa ubytovacie zariadenia na Kysuciach podieľali 9,6 % na celkovom počte ubytovacích zariadení v ŽSK, avšak v roku 2019 podiel predstavoval len 8,1 %. K miernemu poklesu došlo aj v roku 2020. ŽSK sa v roku 2019 na celkovom počte návštevníkov Slovenska podieľal 20,45 %.

Obec Olešná nemá vybudované stredisko s dostatočnou kapacitou pre zimné a letné športy, primerané reštauračné a ubytovacie kapacity a tiež chýbajú aj tradície pre poskytovanie rekreačných služieb. Obec je v súčasnosti využívaná na rekreačné účely prevažne formou chalupárstva. Zároveň je aj východiskom pre turistické výlety po značkovaných trasách, pretože kataster obce sa vyznačuje zachovalou prírodou, rozsiahlymi lesmi a lúkami. Každodenná rodinná rekreácia je sústredená do súkromných záhrad, ktorých funkcia sa postupne mení z hospodársko-pestovateľskej na pohybovo- rekreačnú, s rastúcim podielom zelene. Pre víkendovú rekreáciu návštevníkov a turistov je možné odporúčať výlet na Burkov vrch.

V súčasnosti obec navštevujú aj zahraniční turisti, väčšinou ako hostia jednotlivých rodín, ktorí sa zaujímajú o sakrálne stavby, ako je kaplnka a zvonica v Potôčkoch a turistické chodníky Olešná - Burkov vrch. Pre spropagovanie cestovného ruchu obec Olešná vydala viaceré typy a druhy propagačných materiálov a rozmiestnila v jej katastri informačné tabule s turistickými mapami. Jednou z možností ako obyvateľom obce, a predovšetkým jej návštevníkom ešte viac priblížiť túto malebnú obec, by bolo možno aj zriadenie informačnej kancelárie.

Obec Olešná je členom Mikroregiónu Horných Kysúc, a ZMOK za predpokladu spoločného realizovania investičných akcií, ktorými sa podporí rodinná rekreácia, uzdravovacie

pobyty v prírode, chalupárstvo, agroturistika, turistické a cykloturistické služby, zimné lyžovanie a bežkovanie.

Od čistoty ŽP je závislá aj možnosť prilákať do obce viac návštevníkov. Obec je členom OCR Kysuce, kde spoločne so svojimi partnermi z oblasti rozvoja CR hľadá nové možnosti, ako efektívnejšie spropagovať svoje územie, zviditeľniť svoje krásy či jedinečnosť. Medzi ciele podpory v oblasti CR obce patrí aj výstavba náučných chodníkov, prezentujúcich obec a jej danosti, aby slúžili ako možné ciele výletov širším skupinám obyvateľov.

Obcou Olešná prechádza cyklotrasa Kysucká cyklomagistrála, s celkovou dĺžkou 133 km. Celková dĺžka cyklomagistrály, ktorá vedie obcou Olešná je 12 km - po štátnej ceste Staškov - Olešná - Hlavice - Klokočov. Cyklistov prevedie naprieč celými Kysucami a ponúkne jej najkrajšie zákutia.

V miestnej časti Potôčky podnikateľský subjekt spravuje lyžiarsky vlek v dĺžke 380 metrov, výškový rozdiel 40 metrov, vrcholová stanica je vo výške 655 metrov, kapacita 140 osôb za hodinu. Zjazdovka v dĺžke 350 metrov je stredne náročná, svah je orientovaný severne.

Ubytovacie zariadenia v obci Olešná pre návštevníkov a turistov poskytujú Chalety. Rekreačná horská chata v alpskom štýle s bohatým zázemím a dôrazom na súkromie ubytovaných pozostáva zo 4 apartmánov s kapacitou minimálne 10 osôb na jeden apartmán, ktoré obvykle disponujú spoločenskou miestnosťou, jednou alebo viacerými spálňami so sociálnym zariadením, kuchyňou alebo kuchynským kútom a často tiež krbom. Súčasťou chaletu alebo jeho apartmánov môže byť taktiež wellness(sauna, kúpacie kade, vírivka) terasa, a športový areál.

Tabuľka č.24: Počet prenocovaní v obci Olešná (podľa výberu dane z ubytovania)

2017	2018	2019	2020	2021	2022
0	0	0	0	0	106

Zdroj: Zber údajov obec Olešná

1.7.3 Šport a voľnočasové aktivity na území obce

Šport predstavuje prostriedok rozvoja osobnosti, upevňuje zdravie človeka a je prostriedkom trávenia voľného času a ako jedna z mála oblastí života ľudí má v spoločnosti svoje historicky definované postavenie. Obec Olešná sa nachádza v miernom podnebnom pásme so štyrmi ročnými obdobiami, ktoré umožňujú obyvateľom obce vykonávať rôzne športové a rekreačné aktivity počas celého roka.

Futbalový klub TJ Olešná

V obci pôsobí Telovýchovná jednota Olešná založená v roku 1964. Futbalové ihrisko, ktoré má obec v časti Polgrúň, bolo rekonštruované v rokoch 2002 - 2003 nákladom cca 200 000 € . V športovom areáli je však potrebné dobudovať tribúnu a sociálne zariadenie.

Pre účelné využívanie voľného času je potrebné najmä pre deti a mládež vybudovať polyfunkčnú športovú plochu. Na hodový sviatok sv. Anny koncom augusta sa koná od roku 1996 futbalový turnaj o pohár starostu obce. Od roku 2002 bol tento futbalový turnaj premenovaný na turnaj „O putovný pohár Memoriál Miroslava Chrenšťa.“ V roku 2016 to už bude 19. ročník tohto futbalového turnaja na futbalovom ihrisku Olešná - Polgrúň.

Dobrovoľný hasičský zbor Olešná - DHZ Olešná

Dobrovoľný hasičský zbor v Olešnej založili 14. júna 1924 a bol spojený s hasičským zborom pre obce Staškov a Podvysoká. Prvým predsedom spoločného hasičského zboru bol vedúci notár v Staškove Ján Havaš. Takto to trvalo do roku 1932, kedy sa osamostatnil zbor v Staškove. V roku 1936 mal zbor 26 členov, novopostavené skladisko a dve ručné striekačky.

V roku 1948 sa zbor v Olešnej osamostatnil od Podvysokej a mal 36 členov. Zakúpili motorovú striekačku, na ktorú dal subvenciu aj štát. Ako prvá hasičská zbrojnica slúžila v roku 1950 bývalá kováčska vyhňa. O dva roky neskôr založili družstvo dospelých a dve družstvá chlapcov. V roku 1952 zbor zakúpil starší autobus od ČSAD Ostrava, jeho dlhoročným vodičom bol František Bazger. V roku 1954 povolili požiarnikom z Olešnej za výborné výsledky ako prvým v okrese výstavbu požiarnického domu. O štyri roky neskôr už vlastnili nákladné auto s motorovou striekačkou, dostatok hasičského výstroja a dve prenosné motorové striekačky. Do roku 2000 pribudli tri čerpadlá a automobil Avia, ktorý slúži doposiaľ. Okrem toho DHZ Olešná vlastní striekačku PSS 12, plávajúce čerpadlo Niagara Plus, elektrické kalové čerpadlo Pumpeg a dopravnú striekačku DS16.

Okrem tohto technického vybavenia DHZ Olešná vlastní taktiež protipovodňový prívesný vozík, ktorý obsahuje plávajúce čerpadlo s výkonom 1200 l, kalové čerpadlo s výkonom 1300 l, elektrocentrálu, osvetľujúcu lampu, elektrické ponorné čerpadlo, 40 m protipovodňových zábran a ručné náradie. Dobrovoľný hasičský zbor pracuje aktívne a je zaradený do integrovaného zásahového systému Čadca. DHZ je schopný do zásahu postaviť dve výjazdové mužstvá. I vďaka najmodernejšej technike bol zbor zaradený do zásahovej skupiny B.

DHZ Olešná sa okrem záchranárskych prác venuje aj kultúrnej činnosti. Každoročne

realizuje hasičské hudobné podujatia, stavenie mája, pomáha pri Medzinárodnom dni detí, športových akciách a propagácií obce Olešná. Súčasným predsedom DHZ Olešná je Stanislav Buchcar a súčasným veliteľom Ľuboš Zemaník. V súčasnosti má DHZ Olešná 105 členov.

Športové podujatia obce Olešná:

- Nohejbalový turnaj
- Futbalový turnaj O putovný pohár, Memoriál Miroslava Chrenšťa
- Volejbalový turnaj pod názvom Memoriál Miroslava Chrenšťa
- Turistický pochod
- Hasičská súťaž O putovný pohár starostu obce

1.7.4 Identita regiónu a regionálny produkcia

V obci pôsobí len niekoľko regionálnych producentov. Väčšina poľnohospodárskej pôdy sú trvalé trávnaté pozemky, ktoré sa využívajú na kosenie. Tieto pozemky má v nájme poľnohospodárske družstvo Timea s.r.o, ktoré tieto pozemky kosí. Menšia časť územia je obhospodarovaná maloroľníkmi, zväčša jednotlivými rodinami vlastiaci malé poľnohospodárske pozemky. Lesné pozemky v obci obhospodaruje Urbár- Olešná pozemkové spoločenstvo na základe dohody s obcou. Neustálym problémom je zvoz vyťaženej drevnej hmoty, ktorý poškodzuje miestne a účelové komunikácie.

1.7.5 Združenia a spolky na území obce

Obec je členom Organizácie cestovného ruchu Kysuce (OCR Kysuce), ktorá združuje mestá a obce Kysúc spolu s neziskovými a podnikateľskými subjektami pre propagáciu a rozvoj cestovného ruchu na Kysuciach. Obec nepatrí do žiadnej miestnej akčnej skupiny (MAS).

Neoceniteľnú pomoc pri kultúrnom a spoločenskom živote v obciach poskytujú spolky rôzneho zamerania: Obec Olešná, DHZ Olešná, FS Vígl'ašanka, Farnosť Podvysoká s filiálkou Olešná aj TJ Olešná.

1.8 Analýza vonkajšieho prostredia Slovenskej republiky

Pri analýze vonkajších faktorov je dôležité zohľadniť vplyv STEP faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy na celoštátnej a nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene. Celá spoločnosť prechádza neustále zmenami, ktoré sa dotýkajú všetkých oblastí spoločenského a ekonomického života a pri plánovaní rozvoja obce a blízkeho regiónu ich treba zohľadniť.

Sociologické faktory

Na vývoj spoločnosti majú v súčasnosti najväčší vplyv:

Demografické zmeny - znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov, zvyšovanie priemerného veku obyvateľov, odchod obyvateľov v produktívnom veku za prácou do zahraničia;

Zmeny v životnom štýle - rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný, fyzický a psychický stav obyvateľov, množstvo informácií, vplyv techniky a médií;

Oslabovanie tradičných ľudových hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva, na druhej strane sa mierne posilňujú skupiny oživujúce tradície a tradičné hodnoty (tradičné kuchyne, bývanie v ekodomoch, separovanie odpadu).

Technologické faktory

Rýchle tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, v podstate zvyšuje kvalitu a produktivitu výroby, umožňuje ľahší prístup k zdrojom a službám, zlepšujú sa formy spolupráce na diaľku. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov. S tým súvisí nárast financií na ich získanie, údržbu a prevádzku.

Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné prostredníctvom elementárnych technológií (televízia, rozhlas a pod.), ale aj vyspelejšími spôsobmi (počítačová technika, telefóny, mobilný internet, prehrávače, tablety). Najdôležitejším rozvojovým prvkom v tejto oblasti je celkové pokrytie územia signálom 5G siete.

Ekonomické faktory

V roku 2019 dosiahlo HDP na hlavu (v PPS na Slovensku 70,2 % z priemeru EU27, čo predstavuje zníženie o 0,5 p. b. oproti roku 2018. Nižšie hodnoty HDP na hlavu v porovnaní s priemerom EU27 ako Slovensko mali Bulharsko (53,0 %), Chorvátsko (65,1 %), Grécko (66,5 %), Lotyšsko (69,0 %) a Rumunsko (69,6 %).

Malé a stredné podniky tvoria na Slovensku 99,9 % podiel z celkového počtu podnikateľských subjektov a zamestnávajú takmer 74 % aktívnej pracovnej sily s 55 % podielom na tvorbe pridanej hodnoty, má ich podpora rozhodujúci vplyv na vývoj zdravého ekonomického rozvoja miest, obcí a regiónov.

Covid-19

Vývoj HDP v EU27 bol v roku 2020 ovplyvnený pandémiou ochorenia COVID-19. Reálne HDP pokleslo vo všetkých krajinách Európskej únie s výnimkou Írska, v priemere o 6,1 %. Recesia sa prejavila aj na Slovensku, kde po desiatich rokoch rastu reálne HDP pokleslo o 4,8 %. Proti pandemické opatrenia ovplyvnili predovšetkým domáci dopyt, spotreba domácností poklesla najmä v sektore služieb, čo viedlo k nárastu úspor. Priemysel bol v porovnaní so sektorom služieb opatreniami zasiahnutý menej, čo pomohlo slovenskému vývozu.

Vojna na Ukrajine

24. 2. 2022 sme sa zobudili do inej reality. Začiatok ruskej agresie a teda vojny na Ukrajine znamenal nielen posun v politickom myslení, ale aj zmenu v nazeraní na utečencov a energetické zdroje. Pre svetovú ekonomiku a najmä európske krajiny, to znamenalo prehodnotenie závislosti od dodávok ropy, plynu a uhlia z Ruska, ktoré sú ťažko nahraditeľné, čo znamenalo posun energetickej politiky od fosílnych palív k OZE. Vojnoví presídlenci z Ukrajiny do okolitých krajín znamenali pre tieto krajiny zvýšené nároky na poskytnutie pomoci, ale na druhej strane posilnili pracovný trh, na ktorom v krajinách V4 bolo množstvo neobsadených pracovných pozícií.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

2. SWOT ANALÝZA OBCE Olešná

1. Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
<p>Podnikanie a práca</p> <ul style="list-style-type: none">- relatívne nízke ceny služieb pre podnikateľov- dostatok kvalitných stavebných firiem v obci a jej okolí- existencia plôch pre rozšírenie maloobchodných predajní- prítomnosť podnikateľských subjektov s dobrým rozvojovým potenciálom- plochy lesov umožňujúce rozvoj lesného hospodárstva, cestovného ruchu a drevospracujúceho priemyslu v rámci obce- prítomnosť podnikateľských subjektov v oblasti drevospracujúceho priemyslu- blízkosť okresného mesta Čadca- blízkosť krajského mesta Žilina- vyhovujúca sieť komerčných a verejných služieb pre obyvateľov obce- relatívne rozvinutá sieť maloobchodných predajní v centre obce- dlhodobý pozitívny trend vo vývoji zamestnanosti- počet ekonomicky aktívnych obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním so stúpajúcim trendom <p>Moderná samospráva</p> <ul style="list-style-type: none">- tradičné zadefinovanie obce so silnou samosprávou- dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade- relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia- vlastné webové stránky organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce- zapájanie sa samosprávy do národných projektov modernizácie miestnej územnej samosprávy- pružnosť samosprávy pri mimoriadnych a rizikových situáciách- postupné zavádzanie služby e-governmentu a elektronizácia služieb samospráv- príprava samosprávy na pozemkové úpravy	<p>Podnikanie a práca</p> <ul style="list-style-type: none">- nedostatočné prepojenie a následná spolupráca firiem- nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít na území obce- nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľov- vysoká finančná zaťaženosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikateľských aktivít na území obce a Slovenska- neexistujúce priemyselné zóny v obci ani vhodných plôch na priemyselnú zónu- nezáujem mladých ľudí o podnikanie- nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve a v regióne- nedostatok výrobných zariadení v obci, má vplyv na množstvo pracovných miest- pretrvávajúce tradičnej spádovej oblasti dochádzky za prácou aj do ČR- absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility obyvateľov obce- nedostatok producentov miestneho a regionálneho potravinárskeho tovaru (potraviny, mäsiarstvo, ovocie a zelenina)- nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce <p>Moderná samospráva</p> <ul style="list-style-type: none">- nízka výkonnosť a efektívnosť e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou, nízke konkurenčné prostredie v tejto oblasti- nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe- pomalé zavádzanie služby e-governmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

<p>- obec zriadila aplikáciu pre lepšiu informovanosť občanov</p> <p>Vzdelávanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupne zvyšujúca sa vzdelanostná úroveň obyvateľstva obce - dostatočná sieť školských zariadení -systémová práca s pracovníkmi zabezpečujúcimi primárne a predprimárne vzdelávanie - zachovanie kontinuity a citlivosti pri prístupe k zmenám v školskom a vzdelávacom systéme - silný potenciál pedagogických a nepedagogických pracovníkov v školách a školských zariadeniach - dobré vyučovacie a výchovné výsledky - škola a škôlka pripojené na internetovú sieť -dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti v obci -využívanie priestorov škôl a školských zariadení aj pre verejnosť - strategický zámer obnovy a revitalizácie priestorov a využitia škôl a školských zariadení - počet ekonomicky aktívnych obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním má stúpajúci trend - existencia dostatočného počtu SOŠ v okolí - pružný prechod na nové formy vzdelávania (on line) - zavádzanie nových oblastí vzdelania, ako vzdelávanie v oblasti životného prostredia, šikany, kiberšikany - dostačujúce miesta v predškolských zariadeniach 	<ul style="list-style-type: none"> - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť - nedostatočné pokrytie signálom mob. operátorov v určitých lokalitách - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov - dosiaľ nerealizované pozemkové úpravy v obci - absencia sociálnych podnikov, ktoré spravuje samospráva <p>Vzdelávanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva obce - vysoké prevádzkové náklady na fungovanie škôl a školských zariadení a ich vysoká energetická náročnosť - nevyhovujúci stav školskej infraštruktúry - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy - neatraktívnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie -deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu materiálu a zariadení v školstve - absencia univerzity 3. veku a nízka účasť obyvateľov na celoživotnom vzdelávaní - absencia telocvičte v ZŠ Olešná - vysoká energetická náročnosť elokovanej budovy MŠ Olešná - chýbajúce technické vybavenie pre kvalitné vzdelávanie - chýbajúce dielne pre praktické vyučovanie - nevyhovujúci stav obecnej knižnice z hľadiska materiálno-technického vybavenia
<p>Príležitosti obce Olešná</p>	<p>Ohrozenia obce Olešná</p>
<p>Podnikanie a práca</p> <ul style="list-style-type: none"> -využitie polohového potenciálu s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť okresného mesta Čadca, krajského mesta Žilina a Českej republiky - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách -orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie - v súčasnej dobe vstup kvalitných výrobných zahraničných investorov v ľahkom priemysle na Slovensku z pohľadu nových pracovných miest 	<p>Podnikanie a práca</p> <ul style="list-style-type: none"> - spomalenie hospodárskeho rastu počas Covid a vojnovnej situácie - odliv pracovných síl do krajín EÚ, hlavne ČR -tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie) -zvýšená regionálna konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre obec (dreárska výroba, ľahký priemysel a výroba, cestovný ruch) - slabší záujem o investičné príležitosti zo strany zahraničných investorov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

- vznik nových pracovných miest a skvalitňovanie existujúcich so zreteľom na vyššie mzdy, zvyšovanie kúpnej sily a príležitosti pre poskytovateľov služieb
- maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok
- rozvoj environmentálne vhodných technológií
- rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj informačných technológií - lepší prístup k informáciám,
- zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k finančným prostriedkom
- možnosť získania finančných prostriedkov zo štátnych dotácií a fondov EÚ
- lepšie podmienky na zladovanie pracovných a rodinných povinností

Moderná samospráva

- zefektívnenie spolupráce obce s okolitými obcami
- možnosť získania finančných prostriedkov zo štátnych dotácií a fondov EÚ
- zveľadenie centier jednotlivých samospráv na území mikroregiónu
- e-government ako príležitosť prelomovej modernizácie interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu vo verejnej správe
- vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,
- zrovnoprávnenie papierovej a elektronickej komunikácie medzi verejnou správou, občanmi a podnikateľskými subjektmi
- zvýšenie počítačovej gramotnosti
- zníženie cien využívania Internetu
- rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí
- rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia
- zaobstaranie informačného systému na komunikáciu samospráva - podnikatelia - obyvatelia

Vzdelávanie

- zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít v obci
- ďalšia revitalizácia budov škôl
- skvalitnenie výchovno-vyučovacieho procesu a zvýšenie štandardov vzdelávania
- zavádzanie moderných informačných a komunikačných technológií

- deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie
- náročné získavanie úverových zdrojov
- pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry
- veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, nedostatok investičného kapitálu
- nedostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva
- neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity v obci

Moderná samospráva

- bez koordinovaného a riadeného postupu rozvoja obce nebude vytvorený priestor pre individuálne záujmy nadradené a nepodliehajúce celkovej strategickej vízii
- nedostatok financií zo strany štátu na území obce na riešenie jej problémov
- často a nekoncepčne sa menia legislatíva
- digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT
- zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností vo vzťahu k externému ako aj internému prostrediu
- nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách
- rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Vzdelávanie

- neochota investovať do ďalšieho vzdelávania
- nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania
- narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky
- malý záujem študentov o vybrané, hlavne technické odbory
- zle nastavený systém motivačných štipendií
- nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

- multifunkčné vyžívanie priestorov
- zvýšenie počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov
- funkčnosť dodatočných a grantových systémov podporujúcich aktivity v danej oblasti vzdelávania, športu, kultúry, voľného času a mládeže
- výstavba oddychových a športových zón
- podpora záujmových krúžkov zo strany samosprávy
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ
- partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce škôl a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií
- záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov, projektov
- podpora a zavedenie prvkov celoživotného vzdelávania
- vybudovanie novej telocvične v Základnej škole Olešná
- zvýšenie energetickej efektívnosti elokovanej budovy MŠ
- technické vybavenie pre MŠ a ZŠ Olešná pre zlepšenie kvality vzdelávania
- zavedenie výučby v prírode ako budovanie prirodzeného vzťahu dieťaťa k prírode
- vybudovanie dielní pre praktické vyučovanie žiakov
- modernizácia a materiálno-technické vybavenie obecnej knižnice

- nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie
- slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem
- zvýšená finančná náročnosť na prevádzku školských budov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

2. Životné prostredie

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
<p>Obehové hospodárstvo</p> <ul style="list-style-type: none">- separovaný zber odpadu väčšiny separovateľných druhov- zabezpečený systém odvozu a likvidácie TKO, koordinácia pri narábaní a likvidácii domového odpadu,- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO, DSO a BRO- zavedenie kompostovania BRO v obci- vybudovanie nového kompostoviska <p>Kvalita ovzdušia</p> <ul style="list-style-type: none">- možnosť využitia obnoviteľných zdrojov energie (energia biomasy, slnečná energia a iné)- dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle- plynofikácie obce <p>Klíma a biodiverzita</p> <ul style="list-style-type: none">- príjemné a priaznivé životné a prírodné podmienky- Chránená krajinná oblasť Kysuce- čisté ovzdušie, prírodné bohatstvo s lesmi a pasienkami- veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu- možnosť rozšírenia území NATURA 2000 a Chránených vtáčích území	<p>Obehové hospodárstvo</p> <ul style="list-style-type: none">- absencia prípravy na zavedenie systému obehového hospodárstva;- nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov-nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu-potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností- nelegálne drobné skládky odpadov- slabé vzdelávanie v oblasti separovania a nevytvárania odpadov- chýbajúci zberný dvor v centrálnej časti obce- stále sa zvyšujúce poplatky za komunálny odpad a stavebný odpad <p>Kvalita ovzdušia</p> <ul style="list-style-type: none">- narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy- zlý technický stav miestnych komunikácií vplyvom poveternostných podmienok- spaľovanie čečiny pri lesníckych prácach- spaľovanie uhlia a vlhkého dreva spolu s nekvalitnými kotlami v domácnostiach- blízkosť priemyselných oblastí Českej republiky- vysoký podiel vykurovania domácností tuhým palivom <p>Klíma a biodiverzita</p> <ul style="list-style-type: none">- nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti životného prostredia- nedostatočná informovanosť obyvateľov obce o stave životného prostredia- slabá uvedomelosť obyvateľstva o potrebe chrániť si svoje prírodné zdroje a územie- nadmerné využívanie umelých hnojív najmä v oblasti poľnohospodárstva- nedostatočne spracované koncepcie ochrany prírodného a životného prostredia- zlý zdravotný stav lesných porastov – kôrovec- nedostatočná pozornosť venovaná vodozádržným opatreniam v obci- nadmerné využívanie umelých hnojív najmä v oblasti poľnohospodárstva

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	<ul style="list-style-type: none"> - absencia retencie a znovuvyužitia vody (vr. „sivej“ vody); - lesné hospodárstvo s dlhodobým prekračovaním ťažbových možností a odumieraním smrečín - hornaté územie vo flyšovom pásme s vysokou hustotou lesných dopravných ciest s negatívnym vplyvom na vysoký povrchový odtok vody - neodstraňovanie invázných rastlín najmä z brehových línii riek
Príležitosti obce Olešná	Ohrozenia obce Olešná
<p>Obehové hospodárstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosti energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov -zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére triedenia a nevytvárania odpadov - dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva - obnova zastaralého technického vybavenia a vozového parku v oblasti odpadového hospodárstva a životného prostredia -rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby -zvýšenie povedomia obyvateľov o nevytváraní zbytočných odpadov - vybudovanie zberného dvora <p>Kvalita ovzdušia</p> <ul style="list-style-type: none"> - riešenie spôsobu centrálného vykurovania bytov cez alternatívne zdroje a OZE na území obce - riešenie zateplenia a energetického zhodnotenie verejných budov, domov, bytov -zavedenie meračov kvality ovzdušia - podpora cyklo dopravy a inej nemotorovej dopravy <p>Klíma a biodiverzita</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváranie pozitívneho vzťahu k ochrane prírody a krajiny najmä u detí a mládeže 	<p>Obehové hospodárstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýbajúca technológia pre nakladanie s odpadom; - nedostatočná kapacita skládok -ohrozená kvalita povrchových vôd -dopady na zdravotný stav obyvateľov - nárast množstva vyvázaných odpadov, nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi - pretrvávajúce a nové „čierne“ skládky následkom vysokých cien za odpad <p>Kvalita ovzdušia</p> <ul style="list-style-type: none"> - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami -znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia (aj z okolitých štátov) -pretrvávajúce vykurovanie domácností hlavne tuhými palivami - ohrozenie energetickou chudobou a tým znovu zavedenie fosílnych palív do vykurovania najmä domácností <p>Klíma a biodiverzita</p> <ul style="list-style-type: none"> -zhoršujúci sa stav miestnych stavieb a komunikácií na území obce - nedostatok financií zo strany štátu na území obce na riešenie jej problémov - často a nekoncepčne sa meniaci legislatíva -nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

- rozšírenie zelene na území obce
- skultúrnenie nábrežných zón, odstránenie kríkov, tráv, odpadkov
- odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody
- zvýšiť povedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia
- rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej zóny
- platná legislatíva podporujúca činnosť v oblasti ochrany prírodného prostredia a uplatňovania energeticky nenáročných, ekologicky čistých technológií a využívania obnoviteľných zdrojov energií
- budovanie vodných záhrad, priehradok, polopriepustných priepustných parkovísk a ďalších vodozádržných opatrení
- využívanie nových technológií (priepustné pórobetóny) v oblasti pozemného stavebníctva
- výstavba vodozádržných opatrení a vodných záhrad
- rozšírenie území NATURA 2000 a Chránených vtáčích území

- zhoršujúci sa stav životného prostredia na území obce v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja a v blízkom zahraničí
- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami
- ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd
- neriešenie dopadov sucha na krajinu, ohrozenie množstvo a kvalita spodných a povrchových vôd
- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva
- znižovanie biodiverzity
- nezadržiavanie vody v lesnej, poľnohospodárskej aj urbánnej krajine

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

3. Dopravná a technická infraštruktúra, IKT

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
<p>Dopravná infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none">- relatívne dobré dopravné, cestné spojenie obce a jej napojenie na nadradenú - aj medzinárodnú - cestnú- z funkčného hľadiska vyhovujúci systém regionálnej autobusovej do okolitých obcí a miest- hustota existujúcej infraštruktúry cestnej dopravy- vybudovaná sieť poľných ciest <p>Technická infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none">- vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie- vybudovaná kanalizačná sieť a zberače- vybudovaný verejný vodovod- dobré zásobovanie obyvateľov pitnou vodou vo veľkej časti obce- existencia verejného osvetlenia,-dostatok vybudovaných transformátorových staníc-existencia plôch pre rozšírenie IBV a HBV-vybudovaná sieť miestneho rozhlasu-hasičská zbrojnica dostupná v centre obce- zavádzanie technológií OZE pre verejnú aj súkromnú budovy- kvalitné cintorínske služby <p>IKT</p> <ul style="list-style-type: none">- vybudovaná digitálna telekomunikačná sieť- vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia- široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií - dostupnými, rozsiahlymi a hodnotovými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-slужby- dostupnosť informačnej siete- pokrytie signálom mobilných operátorov- wifi free zóny v obci- vybudovaný verejný rozhlas	<p>Dopravná infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none">-nedostatok spojov do okresného mesta Čadca v ranných hodinách a počas víkendov- narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy-nedostatok parkovacích miest v centrálnej časti obce-nedobudované chodníky pozdĺž komunikácií s intenzívnou dopravou-nevyznačené prechody pre chodcov na frekventovaných miestach mimo centra obce,- zhoršujúci sa technický stav miestnych komunikácií vplyvom poveternostných podmienok a opotrebovanosťou- nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry-nevyhovujúci stav poľných ciest-nevyhovujúce povrchy MK aj chodníkov, osvetlenie (určité lokality)-nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry- nedobudovaná sieť pre cyklo dopravu- absencia železničnej dopravy- zlý stav autobusových zastávok <p>Technická infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none">-zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry sietí a budov- nedostatok parkovacích miest na území- nevyhovujúci stav verejného osvetlenia (inovácia, rekonštrukcia), potreba jeho dobudovania- vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia- málo využívané zdroje obnoviteľnej energie (geotermálna energia, slnečná, veterná, energia biomasy)- žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie- nedokončené odkanalizovanie jednotlivých častí obce-nedobudovaná vodovodná sieť v niektorých odľahlých osadách- potrebná rekonštrukcia elektrických sietí- zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie aplikácie pre informovanie verejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry - ťažko vysporiadateľné pozemky pre budúce stavby na území obce - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia ochranných pásiem - potreba rozšírenia kapacity cintorína a rozšírenie parkoviska <p>IKT</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná sieť širokopásmového verejného internetu - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry jednotlivých samospráv na území - pomaly rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia - slabé pokrytie obce mimo intenzívne osídlených území, časť obce kopaničiarskeho charakteru a rozsiahleho horské územia len signálom 3G siete (nie LTE/5G), prípadne bez pokrytia signálom
Príležitosti obce Olešná	Ohrozenia obce Olešná
<p>Dopravná infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> -revitalizácia verejných komunikačných priestorov - dobudovanie cestných komunikácií s potrebnými parkovacími plochami -vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav -vybudovanie chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a cesty III. triedy - zlepšenie údržby ciest a chodníkov v zimnom období - zo strany obce venovať zvýšenú pozornosť dopravnej situácií, dodržiavaniu zóny 50 km/hod, paralyzovať bezohľadnú a nebezpečnú jazdu vodičov motorových vozidiel, hlavne motorkárov - fungujúce dotačné a grantové systémy podporujúce aktivity v danej oblasti - doriešenie parkovacích plôch - dobudovanie infraštruktúry pre nízkoemisnú dopravu (elektromobilita, cyklodoprava); - rekonštrukcia autobusových zastávok 	<p>Dopravná infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> -zhoršujúci sa stav miestnych stavieb a komunikácií na území obce -zvyšujúce sa náklady na údržbu cestnej infraštruktúry na území obce -oneskorená výstavba a modernizácia cestnej infraštruktúry -zvyšujúca sa nevhodnosť na cestách z dôvodu prekračovania prípustnej intenzity -zhoršenie dopravnej obsluhy - často a nekoncepčne sa meniacia legislatíva - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov - presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu - náročné majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov pre výstavbu a rekonštrukciu dopravných sietí - zdĺhavý proces prípravy budovania cyklocest a cyklochodníkov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Technická infraštruktúra

- príprava pozemkov pre budúce priemyselné zóny na území obce
- zavedenie elektrických, vodovodných a kanalizačných prípojok do bytových a priemyselných zón
- rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ
- využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov
- rozšírenie individuálnej a komplexnej bytovej výstavby na území obce
- dostavba úsekov vodovodnej a kanalizačnej siete, výstavba a rekonštrukcia existujúcich ČOV
- možnosti budovania individuálnych a alternatívnych spôsobov čistenia odpadových vôd
- zvýšenie plynofikácie obce
- rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí
- rozšírenie cintorína a parkoviska
- rekonštrukcia domu smútku
- rekonštrukcia verejného osvetlenia

IKT

- vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení
- rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia
- zvýšenie počítačovej gramotnosti
- zriadenie vysokorýchlostného Internetu DSL, prípadne WI-FI, ktorý by bol významným pozitívnym prvkom pri hľadaní si zamestnania a rozvoji podnikateľských aktivít v rámci územia (home office)
- káblová televízia
- zníženie cien využívania internetu
- zavedenie moderných informačných a komunikačných technológií
- dobudovanie optických sietí a zvýšenie prenosovej rýchlosti
- rozšírenie mobilného signálu a sietí LTE/5G;

Technická infraštruktúra

- ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd
- nárast cien vodného a stočného
- nárast cien využívaných energií
- zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií,
- neochota obyvateľov pripojiť sa na verejný vodovod a kanalizáciu
- stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne
- zdĺhavý proces pri budovaní a využívaní OZE
- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov
- nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk

IKT

- zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT
- nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách
- rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov
- riziko kyberšikany

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

4. Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
<p>Sociálna služby a zdravotníctvo</p> <ul style="list-style-type: none">- priaznivá veková skladba obyvateľstva s progresívnym koeficientom vitality- opatrovateľská služba na území obce zabezpečovaná agentúrami a obcou- rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v susednom a blízkom okresnom meste- zlepšovanie právneho a inštitucionálneho rámca sociálnej inklúzie- zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie- kvalitný fungujúci systém predškolských zariadení, záujem MVO o vytváranie služieb starostlivosti, existencia celoslovenského systému „materských centier“- fiškálna decentralizácia, kvalitné neštátne subjekty pôsobiace v niektorých oblastiach sociálnej sféry- zavádzanie podporných opatrení pre rodiny s deťmi <p>Bývanie a služby občanom</p> <ul style="list-style-type: none">- dostatok plôch a rozvoj IBV v obci- zvyšujúce sa povedomie zamestnávateľov pri vytváraní rodine priateľského prostredia- rýchla dostupnosť hlavnej cestnej dopravnej tepny- vysoká solidarita a podpora v rámci rodín v súvislosti so starostlivosťou o deti- úzke prepojenie obecného zastupiteľstva s riadiacou samosprávou a ľuďmi	<p>Sociálna služby a zdravotníctvo</p> <ul style="list-style-type: none">- slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávatelia) v oblasti sociálnych služieb- nedostatočná ponuka sociálnych služieb pre rôzne cieľové skupiny- sťažená dochádzka do zdravotníckych zariadení do okolitých obcí a miest- absencia praktických lekárov pre deti a dospelých v obci- nedostatok ambulantných lekárov na dedinách- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb pre svojich obyvateľov- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby a nedostatok služieb dlhodobej starostlivosti- nedostatok aktivít zameraných na podporu začleňovania niektorých znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov- zvyšujúci sa počet seniorov- zlý zdravotný stav obyvateľstva- absencia pozície školských a komunitných sestier;- žiadne sociálne zariadenie v obci- chýbajúce zariadenie pre starostlivosť o deti do 3 rokov <p>Bývanie a služby občanom</p> <ul style="list-style-type: none">- chýbajúce nájomné byty v obci- chýbajúce pozemky na výstavbu sociálnych bytov a domov- nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov miestnych samospráv- absencia stravovacích a ubytovacích kapacít v obci- zlá dostupnosť infraštruktúry pre voľnočasové aktivity v komunite;- nezáujem aktérov poskytovať služby pre komunitu;- nedostatočný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva;

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie nárastu trestnej činnosti mladistvých pod vplyvom návykových látok a negatívneho vplyvu sociálnych sietí; - chýbajúce preventívne programy na školách - absencia siete bankomatov
Príležitosti obce Olešná	Ohrozenia obce Olešná
<p>Sociálna služba a zdravotníctvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - zriadenie sociálnych služieb - fungujúce grantové schémy pre realizáciu projektov v sociálnej a zdravotníckej oblasti - aktívne fungujúce partnerstvá inštitúcii a organizácii pri riešení problematiky v oblasti sociálnych služieb - vybudovanie odborných špecializovaných pracovísk - vytvorenie opatrovateľskej služby - zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach - zabezpečenie dostatočných kapacít odborných a všeobecných lekárov vrátane pediatrov; - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva - vybudovanie zariadenia pre starostlivosť o deti do 3 rokov <p>Bývanie a služby občanom</p> <ul style="list-style-type: none"> - multifunkčné vyžívanie priestorov - lepšie podmienky na zlad'ovanie pracovných a rodinných povinností - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov - presadzovanie individuálnej bytovej výstavby na území obce - vybudovanie dostatočného počtu sociálnych, resp. nájomných bytov, najmä pre mladé začínajúce rodiny; - možnosti verejno-súkromných partnerstiev pri výstavbe a prevádzke nájomného bývania; 	<p>Sociálne služby a zdravotníctvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepriaznivý demografický vývoj - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii - koncepčne sa meniacia legislatíva v oblasti fungovania zariadení poskytujúcich sociálne služby - nedostatok grantových financií na realizáciu investičných zámerov - hľadanie služieb zdravotníckej starostlivosti mimo územia obce - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva obce - pretrvávajúce stereotypy v mobilítom správaní sa pracovnej sily - neuznávanie fungovania princípu partnerstva - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest - zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov stredného veku - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávaním poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta - neadresnosť absencia individuálneho prístupu ku klientovi <p>Bývanie a služby občanom</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomalé zavádzanie národnej stratégie a regionálnych stratégií podpory nájomného bývania; - pretrvávajúci dôraz na osobné vlastníctvo bývania na úkor nájomného bývania;

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

<ul style="list-style-type: none"> - využitie Štátneho fondu rozvoja bývania a vznikajúcich finančných nástrojov podporujúcich výstavbu a prevádzku nájomných bytov; - záujem samosprávy a developerov o tému; - podpora komunitných programov; - možnosti podpory preventívnych programov; - výstavba nájomných bytov 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostupnosť vhodných pozemkov potrebných na výstavbu nových bytov /vhodných budov využiteľných pre potreby nájomného bývania; - nezáujem občanov o zapájanie sa do života komunity; - nedostatočné zdroje potrebné na financovanie komunitných služieb - nárast počtu obyvateľov pod hranicou chudoby;
---	--

5. Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport

Silné stránky obce Olešná	Slabé stránky obce Olešná
<p>Identita a sebestačnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrá spolupráca s organizáciami pôsobiacimi na území obce - obyvatelia obce hrdo sa hlásia k svojej minulosti, zvykom a tradíciám - pôsobenie dobrovoľných organizácií v obci - tradične bohatý a pestrý spolkový a klubový život - dobre rozvinutá cezhraničná spolupráca s Českou republikou; - existencia poľovníckych revírov na území - aktívny DHZ - zachovanie tradičných remesiel - poľnohospodárska výroba <p>Cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - pútnické miesto Kaplnka v Kline Blahoslavenej Panny Márie Ustavičnej pomoci - prírodné a klimatické podmienky podporujúce rozvoj cestovného ruchu - pravidelne organizované kultúrne podujatia - možnosť celoročnej tvorby a ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu a turizme - bohaté kultúrne dedičstvo, prírodné krásy - dobrá východisková poloha na poznávacie výlety - existencia ubytovacích zariadení, stravovacích zariadení - zapojenie sa obce a podnikateľov do oblastných organizácií cestovného ruchu - využívanie služieb CR v blízkej Českej republike 	<p>Identita a sebestačnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - absencia podpory tradičných remeselníkov - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v rámci obce - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť komunit a zariadení pre ich rozvoj - nízka miera využívania poľnohospodárskej pôdy; - málo regionálnych producentov a ich slabá podpora - nevyužívanie regionálnych značiek u regionálnych producentov <p>Cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch v rámci obce najmä v oblasti služieb - nedostatočná kvalifikácia - vzdelanie v oblasti cestovného ruchu majiteľov súčasných zariadení poskytujúcich služby základné ako i doplnkové v cestovnom ruchu - nedostatočné prepojenie a následná spolupráca firiem poskytujúcich služby v cestovnom ruchu na území obce - nevyužitý potenciál horskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu - nedostatočné využitie tradície - slabá informovanosť o možnostiach podpory pre cestovný ruch - absencia marketingového plánu pre oblasť cestovného ruchu - nízka miera previazanosti a koordinácie rozvoja cestovného ruchu a turizmu obce so susednými obcami a mestami

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

- členstvo obce v OCR Kysuce

Kultúra

- skúsenosti s uskutočňovaním kultúrnych a športových podujatí
- história obce a jej okolia, kultúrno-historický potenciál
- pevné, udržiavané a rozvíjané spoločenské, spolkové, kultúrne a ľudové tradície
- záujem a ochota obyvateľov obce na udržiavaní a rozvíjaní aktivít
- záujem o aktivity a podujatia obyvateľmi zo širšieho regiónu, zo Slovenska i zo zahraničia
- tradične bohatý a pestrý spolkový a klubový život obce
- obecná knižnica
- rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru
- existujúci dom kultúry

Šport

- poskytované záujmové športové aktivity pre deti a žiakov
- existujúce športoviská pre mládež, telocvičňa v areály základnej školy
- športový hala s futbalovými ihriskom s atletickou dráhou, tribúnou, posilňovne
- vybudované florbalové ihriská
- tradícia športových podujatí

- v prevažnej miere slabšia alebo priemerná úroveň kvality služieb (stravovanie, maloobchodné činnosti)

- nedostatočná propagácia goodwillu a cestovného ruchu
- nedostatočná propagácia a informovanosť o obci navonok
- nedostatok turisticky atraktívnych miest pre návštevníkov obce
- neochota ľudí investovať a začať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu
- absencia cykloturistických a turistických trás v obci
- chýbajúca doplnková infraštruktúra pri kultúrnych pamiatkach

Kultúra

- dlhodobá návratnosť investícií
- nerozvinutá kultúrna turistika v rámci obce
- zlý technický stav vybavenia kultúrneho domu
- slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce
- nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia
- nedostatočná infraštruktúra pre návštevníkov na aktívne a atraktívne trávenie voľného času v obci
- neexistencia zariadenia propagujúceho tradičné remeslá

Šport

- nedostatočná infraštruktúra pre návštevníkov na aktívne a atraktívne trávenie voľného času
- chýbajúce areály, ktoré by dokázali pritiahnúť mládež k športovaniu - hokejbalové ihrisko, fitnesscentrum, väčšia posilňovňa, prípadne klzisko, sauna a rehabilitácie
- nedostatok športovo-rekreačných zón a workoutov
- chýbajúca tribúna na športovom ihrisku

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Príležitosti obce Olešná	Ohrozenia obce Olešná
<p>Identita a sebestačnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba remeselných dvorov, rozvoj sponzorovania kultúry, obnova zanikajúcich tradícií - vyžitie multimedialných technológií pre propagáciu obce a jej kultúrneho dedičstva a tradícií - podpora identity lokálnych výrobcov a miestnych značiek; - vytvorenie stratégie marketingovej podpory malých miestnych výrobcov a remesiel, ich propagácia a priestor na ich integráciu (pravidelné miestne trhy); - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami a mestami na regionálnej úrovni - podpora poľnohospodárskej malovýroby <p>Cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosť rozvíjať agroturistiku - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v obci a jej okolí - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov - vytypovanie lokalít na rozvoj rekreačných aktivít v rámci obce - výstavba rekreačných zariadení, výstavba rekreačného príslušenstva - spracovať multimedialne propagačné materiály v rôznych jazykových mutáciách - zefektívnenie spolupráce obce s okolitými obcami a mestami a prihraničím - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ - rozvíjať rodinnú rekreáciu - vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre cestovný ruch - výstavba turistických ubytovní a športových areálov (lyžiarske vleky, biatlonový areál, lyžiarske bežecké stopy...) - rozvinutie zážitkového cestovného ruchu, zameranie na rodinnú turistiku a environmentálne šetrný cestovný ruch; - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu - príležitosť vybudovania cykloturistickej a turistickej infraštruktúry - dobudovanie doplnkovej infraštruktúry pri kultúrnych pamiatkach <p>Kultúra</p>	<p>Identita a sebestačnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - znižovanie atraktívnosti života v obci pre jej obyvateľov - nevyváženosť a ohrozenie systémového komplexného prístupu k dlhodobému hospodárskemu rozvoju obce - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...) <p>Cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít na Kysuciach - zaostávanie obce v rozvoji cestovného ruchu sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jej obyvateľov - predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu - pokles záujmu o návštevnosť obce a jej okolia z radov súčasných a potenciálnych záujemcov - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu - tlak na parkovacie plochy, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu - prítomnosť prírodných hodnôt výrazne obmedzí rozvoj aktivít cestovného ruchu <p>Kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - znižovanie atraktívnosti života v obci pre jej obyvateľov - nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC - posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice územia obce

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

- spájanie pravidelných tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít na podnikateľské účely
- zlepšovať kultúrno-spoločenské vyžitie
- vybavenie sály v KD technikou - ozvučenie, osvetlenie, prenosné pódium napr. pre kultúrne akcie mimo kultúrneho domu
- rozvoj sponzorovania kultúry
- spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí, lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce
- usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky
- zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni
- podpora záujmových krúžkov zo strany obce

Šport

- propagácia športu ako voľnočasovej aktivity dospelých a detí
- zlepšenie zapojenosti detí do športových aktivít
- podpora záujmových krúžkov zo strany obce
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU
- výstavba nových športovísk (v rámci obce, regiónu)
- výstavba tribúny pre skvalitnenie zážitku zo športových podujatí

Šport

- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov
- nedostatočné materiálne zabezpečenie
- slabá podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov
- nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily
- vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...)

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029**

Strategická časť

Obsah

3	ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029	75
3.1	Strategická vízia obce Olešná.....	75
3.2	Zhodnotenie zámerov a cieľov v strategických oblastiach obce Olešná v rokoch 2015 – 2022	76
3.3	Vízie smerovania rozvoja obce Olešná 2023-2029	78
3.4	Programová časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029 „Zoznam indikatívnych aktivít“	89
3.5	Realizačná časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029.....	105
3.6	Finančná časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029.....	110

3 ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Rozvojová stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci ekonomických a sociálnych východísk, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou faktorov rozvoja. Hlavným cieľom určenia rozvojovej stratégie je vytvorenie programovej štruktúry pre programovacie obdobie 2023 – 2029 s výhľadom do roku 2035.

3.1 Strategická vízia obce Olešná

Pre roky 2023 - 2029 s rešpektovaním vízie EÚ, Slovenskej republiky a v neposlednom rade aj Žilinského samosprávneho kraja na roky 2022+ spracovatelia navrhujú, že:

V obci Olešná budú obyvateľom vytvárané podmienky na pokojný a príjemný život. Obec bude spoločenstvom ľudí, ktorí majú k tomuto územiю vzťah ako ku skutočnému vlastnému domovu, ktorí si navzájom rozumejú a vážia si jeden druhého.

Obec Olešná bude územím bezpečným vo vzťahu k ochrane majetku a zdravia jej obyvateľov i návštevníkov. Bude združením s atmosférou prirodzenej pohostinnosti a širokou ponukou dostupných a kvalitných služieb.

Obec Olešná bude obec vzdelaných, aktívnych a občiansky angažovaných obyvateľov, bude kvalitou života i sociálne zdravým životným prostredím. Bude ponúkať dostatočné množstvo podnetov a podmienok na všestranný občiansky život, na činnosť spolkov, združení a organizácií v širokom spektre záujmových oblastí.

Obec Olešná má dobrú geografickú a územnú polohu, leží v blízkosti sídiel regiónu a kraja a má napojenie na dopravné siete medzinárodného charakteru. Tieto potenciálne hodnoty bude v plnej miere využívať pre svoj hospodársky a sociálny rozvoj.

3.2 Zhodnotenie zámerov a cieľov v strategických oblastiach obce Olešná v rokoch 2015 – 2022

V roku 2016 obecné zastupiteľstvo schválilo Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2015 – 2022. Prijaté dokumenty bol rozdelené na 4 strategické oblasti, a to SO 1 Dopravná a technická infraštruktúra, životné prostredie, SO 2 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom, SO 3 Vzdelávanie, kultúra, šport, voľný čas, mládež, SO 4 Cestovný ruch a marketing, práca, podnikanie, moderná samospráva.

V oblasti SO 1 Dopravná a technická infraštruktúra, životné prostredie sa obec zaviazala vytvoriť podmienky na ochranu prírodného a životného prostredia na svojom území. Zaviazala sa zabezpečiť koordináciu všetkých subjektov vstupujúcich do prírodného a životného prostredia tak, aby ho tieto svojou činnosťou a aktivitami ekologicky, technologicky a inak nezaťažovali. Taktiež podporovať a napomáhať vzniku a funkčnému pôsobeniu najnovších systémov a technológií v oblasti efektívneho využívania energií, úspor energií, ekologickej výroby a produkcií.

V oblasti SO 2 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom, sa obec zaviazala, že budú vytvárať priaznivé sociálne podmienky života pre všetky skupiny obyvateľstva. Taktiež mali zabezpečiť podmienky pre záujemcov o výstavbu nových rodinných a bytových domov. Pre sociálne odkázaných obyvateľov sa obec zaviazala zabezpečiť dôstojný život v primeranom sociálnom prostredí a na základe potrieb a záujmu obyvateľov sa obec zaviazala zabezpečiť kvalitné služby zdravotníckej starostlivosti v relevantných súvislostiach blízkosti zdravotníckych pracovísk a regionálnej nemocnice s poliklinikou a jej službami.

V oblasti SO 3 Vzdelávanie, kultúra, šport, voľný čas, mládež sa obec zaviazala, že vytvorí vzdelávacím a výchovným zariadeniam pôsobiacim na svojom území všetky potrebné podmienky na plynulý, nerušený, personálne, materiálne a technicky vhodne zabezpečený vzdelávací a výchovný proces. Zaviazala sa aj, že aktívne napomôže k vytvoreniu podmienok na možnosť vzdelávania všetkým sociálnym a vekovým skupinám. V oblasti „Kultúry, športu a oddychu“ sa obec zaviazala, že bude ďalej aktívna v ochrane, uchovávaní a rozvíjaní tradícií, zvykov a hodnôt kultúrno-historického charakteru. Pre svojich obyvateľov a návštevníkov sa snažila vytvárať vhodné podmienky na bohatý a pestrý duchovný a kultúrny rozvoj a poznanie.

V rámci potrieb a záujmov svojich obyvateľov sa zaviazala zabezpečiť podmienky na aktívne trávenie voľného času, športovanie a oddych na vybraných a k tomu určených

miestach. Snažila sa vytvoriť také predpoklady a podmienky umožňujúce celoročné športové a relaxačné vyžitie sa obyvateľov a návštevníkov svojej obce.

SO 4 Cestovný ruch a marketing, práca, podnikanie, moderná samospráva, sa zaviazala, že podporí rozvoj podnikateľských subjektov pôsobiacich na svojom území. Taktiež, že budú nápomocné ich hospodárskemu rastu a v záujme rozvoja zamestnanosti vytváraníu vhodných podmienok pre vznik a dlhodobé udržanie nových pracovných síl. Zaviazala sa tiež, že obec bude podporovať rozvojové aktivity malých a stredných podnikateľov v jednotlivých priemyselných a pôdohospodárskych oblastiach, že budú nápomocní pri rozvoji súčasných a vzniku nových služieb a produktov.

V oblasti „Cestovného ruchu a propagácie“ sa obec zaviazala, že sa bude plnohodnotne zaoberať aktívnym rozvojom cestovného ruchu na svojom území, nakoľko si definovala a stanovila cestovný ruch, služby a produkty s tým spojené ako nezastupiteľnú integrálnu súčasť hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Taktiež sa obec zaviazala, že bude vytvárať podmienky na vlastnú komplexnú a trvalú prezentáciu s využitím všetkých dostupných prostriedkov a foriem v intenciách kvalitnej marketingovej prezentácie a propagácie svojej obce.

Obci sa darilo úspešne naplňovať svoje ciele z daného programovacieho obdobia. Tie ciele, ktoré sa im podarilo naplniť iba čiastočne, prípadne nepodarilo naplniť, budú súčasťou Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Olešná na roky 2023-2029.

3.3 Vízie smerovania rozvoja obce Olešná 2023-2029

Obec Olešná bude v ďalších rokoch dbať o rozvoj a budovanie miestnej infraštruktúry, rozvoj turizmu, ako aj služieb spojených s touto oblasťou a o podporu kultúrnych a športových aktivít a neustále zvyšovanie úrovne vzdelávania pre kvalitný život v obci.

Ing. Anton Dočár, starosta obce Olešná

5 strategických oblastí obce Olešná

1. Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie

2. Životné prostredie

3. Dopravná a technická infraštruktúra, IKT

4. Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

5. Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport

Strategická oblasť 1 Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie

Špecifické ciele strategickej oblasti 1:

- 1.1 Podporiť hospodársky rozvoj, zavedenie inovácií a spolupracujúce prostredie v obci**
- 1.2 Zabezpečiť účinné a otvorené moderné samosprávy vytvárajúce priaznivé prostredie v obci**
- 1.3 Modernizovať vzdelávanie vrátane celoživotného vzdelávania**

Špecifický cieľ 1.1 Podporiť hospodársky rozvoj, zavedenie inovácií a spolupracujúce prostredie v obci

Opatrenia špecifického cieľa 1.1:

- 1.1.1** Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v obci
- 1.1.2** Systematická podpora začínajúcich podnikateľských subjektov na území obce
- 1.1.3** Podpora rozvojových aktivít malých a stredných podnikateľov v jednotlivých podnikateľských oblastiach
- 1.1.4** Vytváranie vhodných podmienok pre vznik a dlhodobé udržanie nových pracovných síl v záujme rozvoja zamestnanosti

Špecifický cieľ 1.2 Zabezpečiť účinnú, otvorenú a modernú samosprávu vytvárajúcu priaznivé prostredie v obci

Opatrenia špecifického cieľa 1.2:

- 1.2.1 Posilnenie a zefektívnenie samosprávy
- 1.2.2 Podpora e-governmentu vo verejnej správe
- 1.2.3 Podpora spolupráce samosprávy aj mimo mikroregiónu

Špecifický cieľ 1.3 Modernizovať vzdelávanie vrátane celoživotného vzdelávania

Opatrenia špecifického cieľa 1.3:

- 1.3.1 Zlepšenie podmienok pre zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materskej škole na území obce
- 1.3.2 Zabezpečenie modernizácie vzdelávania na základnej škole na území obce
- 1.3.3 Zabezpečenie podmienok prístupného celoživotného vzdelávania

Strategická oblasť 2 Životné prostredie

Špecifické ciele strategickej oblasti 2:

2.1 Skvalitniť obehové hospodárstvo v obci

2.2 Podporiť zlepšenie kvality ovzdušia a uplatňovať nízkouhlíkové hospodárstvo

2.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia a podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy

Špecifický cieľ 2.1 Skvalitniť obehové hospodárstvo v obci

Opatrenia špecifického cieľa 2.1:

2.1.1 Zvýšiť % podiel vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu (Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovania / zhodnocovania odpadu)

2.1.2 Zaviesť opatrenia na opätovné použitie odpadov

2.1.3 Vysporiadanie sa s environmentálnymi záťažami

Špecifický cieľ 2.2 Podporiť zlepšenie kvality ovzdušia a uplatňovať nízkouhlíkové hospodárstvo

Opatrenia špecifického cieľa 2.2:

- 2.2.1 Zintenzívnenie využívania obnoviteľných zdrojov energií v obci, plynofikácia obce
- 2.2.2 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov, bytových domov, školských zariadení
- 2.2.3 Zavádzanie opatrení na zvyšovanie kvality ovzdušia s osobitným dôrazom na tuhé emisie

Špecifický cieľ 2.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia a podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy

Opatrenia špecifického cieľa 2.3:

- 2.3.1 Realizácia opatrení na zvyšovanie ochrany prírody s dôrazom na územia NATURA 2000 a ostatné chránené územia
- 2.3.2 Rozšírenie verejnej zelene, kultivácia životného prostredia obývaných častí obce, revitalizácia centier obce a vybudovanie oddychových zón
- 2.3.3 Revitalizácia potokov podpora budovania vodozádržných opatrení
- 2.3.4 Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík

Strategická oblasť 3 Dopravná a technická infraštruktúra, IKT

Špecifické ciele strategickkej oblasti 3:

- 3.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry v obci**
- 3.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy**
- 3.3 Zlepšiť kvalitu a dostupnosť technickej infraštruktúry v obci**
- 3.4 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu komunikačnej infraštruktúry obce**

Špecifický cieľ 3.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry v obci Olešná

Opatrenia špecifického cieľa 3.1:

- 3.1.1** Dobudovanie cestného prepojenia s jeho okolím
- 3.1.2** Dobudovanie, rekonštrukcia, smerovanie a rozšírenie miestnych komunikácií a chodníkov v obci

Špecifický cieľ 3.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy

Opatrenia špecifického cieľa 3.2:

3.2.1 Rekonštrukcia, modernizácia verejnej dopravy

3.2.2 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu a zavádzanie prvkov na zvyšovanie bezpečnosti nemotorovej dopravy

3.2.3 Tvorba analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie zvýšenia atraktivity verejnej osobnej a nemotorovej dopravy vrátane jej propagácie v obci

Špecifický cieľ 3.3 Zlepšiť kvalitu a dostupnosť technickej infraštruktúry v obci

Opatrenia špecifického cieľa 3.3:

3.3.1 Skvalitnenie zásobovania miestnych častí pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd, dažďových vôd

3.3.2 Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu a ostatnej drobnej infraštruktúry v obci

3.3.3 Pokrytie územia kamerovým systémom

Špecifický cieľ 3.4 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu komunikačnej infraštruktúry obce

Opatrenia špecifického cieľa 3.4:

3.4.1 Podpora dostupnosti celého územia obce výkonným internetom

3.4.2 Pokrytie verejných budov a priestranstiev dostupným a voľným WIFI

Strategická oblasť 4 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

Špecifické ciele strategickej oblasti 4:

4.1 Zabezpečiť prispôbenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti

4.2 Podporovať rozvoj bytovej výstavby obce

Špecifický cieľ 4.1 Zabezpečiť prispôbenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti

Opatrenia špecifického cieľa 4.1:

4.1.1 V reflexii na demografický vývoj v obci prispôbenie kapacít a foriem sociálnej starostlivosti, rozvíjanie externej

formy sociálnych služieb dôrazom na vylúčené skupiny obyvateľov

4.1.2 Podpora podmienok pre zabezpečenie dostupnej zdravotnej ambulantnej starostlivosti

4.1.3 Podpora komunitných služieb obyvateľom

4.1.4 Možnosti vzdelávania sa obyvateľov obce ohrozených nezamestnanosťou a sociálnou exklúziou

Špecifický cieľ 4.2 Podporovať rozvoj bytovej výstavby v obci

Opatrenia špecifického cieľa 4.2:

4.2.1 Výstavba nájomných bytových domov v obci

4.2.2 Aktualizácia strategických a územnoplánovacích dokumentov

Strategická oblasť 5 Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport

Špecifické ciele strategickej oblasti 5:

5.1 Podporovať identitu a sebestačnosť obyvateľov, rozvíjať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni

5.2 Rozvíjať cestovný ruch v obci

5.3 Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo

Špecifický cieľ 5.1 Podporovať identitu a sebestačnosť obyvateľov, rozvíjať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni

Opatrenia špecifického cieľa 5.1:

5.1.1 Vytvoriť podmienky pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselných zručností do života obce

5.1.2 Podporovať a vytvárať podmienky pre malých a stredných poľnohospodárov a záhradkárov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

5.1.3 Vytvárať siete a partnerstvá pre potreby projektovej spolupráce na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni

5.1.4 Rozvíjať cezhraničnú, interregionálnu a medzinárodnú spoluprácu regionálnych subjektov

5.1.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj občianskeho, duchovného a športového života obce (spolky, združenia, podujatia)

Špecifický cieľ 5.2 Rozvíjať cestovný ruch v obci

Opatrenia špecifického cieľa 5.2:

5.2.1 Zachovanie a vytvorenie atraktivít pre podporu cestovného ruchu

5.2.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu na území obce

5.2.3 Propagácia obce vo vzťahu k cestovnému ruchu

Špecifický cieľ 5.3 Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo

Opatrenia špecifického cieľa 5.3:

5.3.1 Zveľaďovať hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo

5.3.2 Zachovávať kvalitu a rozmanitosť prírodného dedičstva

5.3.3 Podporiť renováciu kultúrnych pamiatok a iných historických objektov na danom území

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

3.4 Programová časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029 „Zoznam indikatívnych aktivít“

Strategická oblasť 1 Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie

Špecifický cieľ 1.1 Podporiť hospodársky rozvoj, zavedenie inovácií a spolupracujúce prostredie v obci

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.1.1 Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v obci	Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb medzi podnikateľmi a obcami.	obec, VÚC
	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú hlavne surovinové zdroje obce, podpora spracovateľov miestnych surovín finančnými a nefinančnými opatreniami, podpora rozvoja živnostenského podnikania so zameraním na využívanie miestnej surovinovej základne.	
	Vybudovanie priemyselného parku na území obce Olešná	
	Vybudovanie potrebnej infraštruktúry a siete, dopravné a informačné značenie	
	Dlhodobá podpora miestnych podnikateľských subjektov	
	Vytvorenie motivačného podnikateľského prostredia za účelom oživenia miestneho podnikania	
	Rozšírenie siete podnikateľských subjektov poskytujúcich služby na území, napr. o lekáreň, opatrovateľskú službu, kominárske služby	
1.1.2 Systematická podpora začínajúcich podnikateľských subjektov na území obce	Organizovanie aktivít, podujatí a vytváranie podmienok na stimuláciu podnikateľských aktivít a rozvoj podnikateľského potenciálu na území	
	Budovanie vhodného podnikateľského prostredia	
	Podpora podnikateľských subjektov, neziskových organizácií a inštitúcií pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ a SR	
	Výber vhodných priestorov pre novovznikajúce podnikateľské subjekty	
1.1.3 Podpora rozvojových aktivít malých a stredných podnikateľov v jednotlivých podnikateľských oblastiach	Vytváranie podmienok a podpora rozvojových aktivít v jednotlivých podnikateľských oblastiach malého a stredného podnikania	
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón na území obce, príprava územia a realizácia infraštruktúry, výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby, výstavba inžinierskych sietí a iné.	
	Zriadenie priemyselných zón s dôrazom na zavádzanie nových technológií, návrh alternatívnych a zelených riešení rozvoja existujúcich priemyselných zón	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných podnikateľských subjektov, vytvorenie inštitucionálnych podmienok na podporu MSP so susednými obcami či mestami	
	Podpora výstavby skladových a predajných priestorov, nákup nových technológií do miestnych výrobných prevádzok na území	
	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel na území obce, nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, jednotlivých samospráv, podnikateľských subjektov a obyvateľov	
	Podpora vzniku a pôsobenia podnikateľského združenia v obci Olešná	
	Organizovanie aktivít na stimuláciu podnikateľských aktivít ako aj rôznych druhov priemyslu v obci Olešná	
	Zakladanie MSP s majetkovou účasťou samosprávy, analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít v rámci obce, spracovanie podnikateľských zámerov obce, príprava podmienok pre založenie MSP	
1.1.4 Vytváranie vhodných podmienok pre vznik a dlhodobé udržanie nových pracovných síl v záujme rozvoja zamestnanosti	Podpora systematického poskytovania sociálnych a asistenčných služieb na území obce zameraných na zvýšenie zamestnanosti jej obyvateľov (komunitní pracovníci v oblasti sociálnych služieb)	
	Podpora kariérneho poradenstva pre nezamestnanosť najviac ohrozené cieľové skupiny a pre mladých ľudí pri prechode zo školy do praxe poskytovaného individuálnou proklientsky orientovanou formou	
	Podpora zamestnanosti v obci s dôrazom na zapojenie znevýhodnených skupín, skupín ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením do aktívneho života cez možnosť využívania projektov štrukturálnych fondov EÚ a SR	
	Zakladanie registrovaných sociálnych podnikov s majetkovou účasťou miestnych samospráv	

Špecifický cieľ 1.2 Zabezpečiť účinné a otvorené modernú samosprávu vytvárajúce priaznivé prostredie

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.2.1 Posilnenie a zefektívnenie samosprávy	Podpora profesionálneho správania sa zamestnancov samosprávy prostredníctvom školení a vzdelávania	obce, VÚC
	Podpora rozvoja ľudských zdrojov a optimalizácie procesov na území obce	
	Zefektívnenie činností miestnej samosprávy	
	Zriadenie priestorov pre činnosť a aktivity spolkov a združení, materiálno-technické vybavenie daných priestorov, materiálno – technické vybavenie knižnice	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Vybudovanie viacúčelových sál a ich materiálno-technické vybavenie, spracovanie technickej a projektovej dokumentácie Informatizačné a materiálno-technické vybavenie priestorov obecného úradu Zavedenie systémov hodnotenie kvality samospráv (model CAF)	
1.2.2 Podpora e-governmentu vo verejnej správe	Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti e-government služieb, zlepšenie dostupnosti dát verejnej správy (mapy, štatistiky) pre občanov a podnikateľské subjekty Umožnenie zdieľania e-learningových služieb a iných online služieb používaných verejnou správou aj pre podnikateľské subjekty a občanov a vytvorenie online prostredia Rozšírenie možností pre elektronickú identifikáciu, autentifikáciu a autorizáciu a pre elektronické doručovanie zásielok podnikateľským subjektom Zrovnoprávenie papierovej a elektronickej komunikácie medzi občanmi a verejnou správou Modernizácia miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií obce Zvyšovanie digitálnej gramotnosti občanov vrátane znevýhodnených skupín Spoločný systém elektronizácie	
1.2.3 Podpora spolupráce medzi samosprávami	Zavádzanie spoločných úradovní pre samosprávu Systémová a vzdelávacia podpora samosprávy Výmena informácií a príkladov dobrej praxe Organizácia spoločných školení, workšopov a iných podujatí pre samosprávu Zabezpečenie spoločného systému odpadového hospodárstva	

Špecifický cieľ 1.3 Modernizovať vzdelávanie vrátane celoživotného vzdelávania

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.3.1 Zlepšenie podmienok pre zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materskej škole	Zlepšenie podmienok pre zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materskej škole Výstavba nových objektov elokovanej materskej školy vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania (inovatívneho prístupu v oblasti vzdelávania), prípadne rozširovanie kapacít existujúcich objektov materskej školy a ich materiálno-technické vybavenie Rekonštrukcia elokovanej materskej školy zameraná na zvýšenie energetických úspor - vybavenie budovy materskej školy zariadeniami obnoviteľných zdrojov energie (výroba el. energie, tepla, teplej vody), spracovanie technickej a projektovej dokumentácie pre rekonštrukciu	Obec, VÚC

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Rekonštrukcia a modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy na území obce	
	Vybudovanie nových prípadne rekonštrukcia existujúcich detských ihrísk pri materskej školy, spracovanie technickej dokumentácie	
	Podpora inovatívnych a alternatívnych metód vzdelávania a vyučovacích metód v MŠ	
	Podpora zavádzania neštátnych materských škôl	
1.3.2 Zabezpečenie modernizácie vzdelávania na základnej škole v území	Prístavba dielni pri ZŠ pre praktické vyučovanie, spracovanie projektovej dokumentácie	
	Výstavba budovy telocvične, jej materiálne a technické vybavenie, spracovanie projektovej dokumentácie	
	Zabezpečenie vybavenosti ZŠ interaktívnymi triedami a laboratóriami budúcnosti zvyšujúcimi interaktívnosť a participáciu žiakov	
	Dovybavenie vnútorného zariadenia ZŠ s MŠ Olešná o materiálno-technické vybavenie pre zlepšenie kvality vyučovacieho procesu	
	Zriadenie nových počítačových učební v budove základnej školy, nákup výpočtovej techniky, vybavenie miestností prezentačnou technikou - PC s dataprojektorom, ...	
	Vybudovanie športových ihrísk na území obce, spracovanie technickej dokumentácie a výber vhodnej lokality	
	Podpora projektového vzdelávania vedúceho k zvýšeniu praktických zručností žiakov, podpora mobility žiakov (mládeže) v rámci účasti na voľnočasových aktivitách a neformálnom vzdelávaní	
	Podpora inovatívnych a alternatívnych metód vzdelávania a vyučovacích metód, zavedenie výučby v prírode	
	Zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách	
	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia materskej školy, jej materiálno-technické vybavenie	
1.3.3 Zabezpečenie podmienok prístupného celoživotného vzdelávania	Modernizácia knižnice v obci o doplnenie materiálno-technického vybavenia knižnice, obstaranie počítačového vybavenia a dostupnosť internetu v priestoroch knižnice	
	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti výpočtovej techniky, v oblasti tradičných remesiel a v oblasti malého a stredného podnikania, finančné a personálne zabezpečenie	
	Zavedenie prvkov duálneho školstva do systému odborného vzdelávania a prípravy	
	Zvýšenie atraktivity odborného vzdelávania	
	Zvýšenie matematických, prírodovedných, technických a jazykových a IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia žiakov základných škôl a stredných	
	Podpora podmienok pre aktivity a kurzy dodatočného a celoživotného vzdelávania	
	Podpora podmienok pre zavedenie vzdelávania pre „tretí vek“	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Strategická oblasť 2 Životné prostredie

Špecifický cieľ 2.1 Skvalitniť obehové hospodárstvo v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.1.1 Zvýšiť % podiel vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu (Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovania a zhodnocovania odpadu)	Spracovanie štúdie o odpadovom hospodárstve obce v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky a Európskeho spoločenstva	obec, VÚC
	Zvýšenie povedomia obyvateľov v oblasti triedeného zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, finančné a personálne zabezpečenie	
	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo obce a zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu	
	Výstavba zberného dvora pre vybrané zložky separovaného odpadu,	
	Realizácia projektu malých domových kontajnerov v obci, obstaranie veľkoobjemových kontajnerov	
	Zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve na území obce	
	Zvýšenie povedomia obyvateľov o eliminácii vytvárania odpadov, taktiež zvýšiť informovanosť o poplatkoch za separovanie odpadu/poplatkoch za skládkovanie odpadov	
	Dobudovanie a modernizácia obecných kompostovísk	
	Informačné kampane na podporu separovania odpadov a za zníženie zakladania a vytvárania nelegálnych skládok v jednotlivých častiach obce Olešná	
	Zavedenie dotriedovania zložiek komunálneho odpadu	
2.1.2 Zaviesť opatrenia na opätovné použitie odpadov	Podpora komunitných aktivít pre opätovné použitie produktov (výmenné burzy, predaje z dvora)	
	Opatrenia na opätovné použitie a zhodnocovanie odpadov so zameraním na domáce a komunitné kompostovanie (nákup malých a väčších kompostérov, ...)	
	Výstavba zariadení na opätovné použitie odpadov, vrátane zariadení na recykláciu a opätovné použitie stavebných a iných odpadov	
2.1.3 Vysporiadanie sa s environmentálnymi záťažami	Odhaľovanie, preverovanie a mapovanie environmentálnych záťaží a nelegálnych čiernych skládok v rámci územia	
	Sanácia environmentálnych záťaží a nelegálnych čiernych skládok v rámci územia	
	Predchádzanie vzniku čiernych skládok (edukáciou obyvateľov a podnikateľov, častou kontrolou prostredia)	

Špecifický cieľ 2.2 Podporiť zlepšenie kvality ovzdušia a uplatňovať nízkouhlíkové hospodárstvo

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.2.1 Zintenzívnenie využívania obnoviteľných zdrojov energií v obci	Podpora výstavby malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie pri zohľadnení miestnych podmienok v rámci obce	obec, VÚC
	Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo samosprávy, podnikateľských subjektov a občanov	
2.2.2 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov, bytových domov, školských zariadení	Vypracovanie energetických auditov verejných budov. Príprava návrhov a projektových dokumentácií pre komplexné riešenia energetiky verejných budov	
	Rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov, energetických zariadení, systémov merania a riadenia, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia a pod. vrátane spracovania projektovej dokumentácie a následného monitoringu energetickej efektívnosti	
	Inštalácia malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie - fotovoltaické panely (výroba elektriny), veterné turbíny (výroba elektriny), slnečné kolektory (výroba tepla), kotly na biomasu (výroba tepla) a tepelné čerpadlá (výroba tepla)	
	Využívanie alternatívnej a kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie	
	Dokončenie plynofikácie obce, modernizácia existujúceho systému	
2.2.3 Zavádzanie opatrení na zvyšovanie kvality ovzdušia s osobitným dôrazom na tuhé emisie	Zvyšovanie využívania energetického poradenstva a iných energetických služieb	
	Zavádzanie systémov energetického a environmentálneho manažérstva, edukačné aktivity na podporu znižovania spotreby energie	
	Modernizácia technologických postupov a technológií na stacionárnych zdrojoch znečistenia ovzdušia vrátane náhrady zastaraných spaľovacích zariadení nízkoemisnými a energeticky účinnejšími zariadeniami	
	Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v obci a adaptácia urbanizovaného prostredia na zmenu klímy	

Špecifický cieľ 2.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia a podporovať prispôbovanie sa zmenám klímy

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.3.1 Realizácia opatrení na zvyšovanie ochrany prírody s dôrazom na územia NATURA 2000 a ostatné chránené územia	Dobudovanie sústavy NATURA 2000 a zabezpečenie dostatočnej starostlivosti o chránené územia v rámci obce, ako aj ochrana a starostlivosť chránených druhov rastlín a živočíchov	obec, VÚC
	Spracovanie koncepčného materiálu obsahujúceho súhrn a postup činností a aktivít, ktorých realizácia zabezpečí komplexnú ochranu prírodného a životného prostredia	
	Uvedenie do praxe VZN k ochrane prírodného a životného prostredia schválené obecným zastupiteľstvom samosprávy	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti životného prostredia pre občanov, prezentácia a šírenie osvetu v oblasti ŽP	
	Budovanie, revitalizácia a obnova zelenej infraštruktúry obce za účelom zachovania a obnovy biodiverzity a ekosystémov, ako aj eliminácia, prípadne likvidácia invázičných rastlín a živočíšnych druhov na danom území	
2.3.2 Rozšírenie verejnej zelene, kultivácia životného prostredia obývaných častí, revitalizácia centra obce a vybudovanie oddychových zón	Rekonštrukcia a revitalizácia centra obce	
	Úprava a rozširovanie plôch verejnej zelene na území obce, výsadba okrasných stromov a krovín s doplnením o vodozádržné prvky (vodné záhrady, malé vodné plochy, zelené steny, zelené strechy a pod.)	
	Doplnenie upravených plôch verejnej zelene lavičkami a preliezkami pre deti, osadenie malých zberných nádob na separované komodity	
	Vybudovanie peších a oddychových zón v intraviláne obce podľa jeho priestorových možností	
	Vypracovanie projektovej dokumentácie relevantnej pre oblasť revitalizácie centrá obce	
	Revitalizácia a údržba existujúcich verejných priestranstiev v rámci intravilánu obce (regenerácia priestranstiev, zvýšenie podielu zelene, výsadba alejí, stromoradií, regenerácia a obnova zanedbaných trávnikových a kvetinových plôch, ošetrovanie a údržba drevín, krov, ...)	
	Využitie inovatívnych prvkov a materiálov v centre obce – solárne striešky, vodné pumpy, vodozádržné betóny a pod.	
	Tvorba a starostlivosť o nelesnú drevinovú vegetáciu v obci	
	Nákup materiálu a techniky pre zazeleňovanie a starostlivosť o zeleň	
	Systémové opatrenia na odstraňovanie zabránenie šíreniu invázičných rastlín	
2.3.3 Revitalizácia potokov a rybníkov, podpora budovania vodozádržných opatrení	Vybudovanie oddychových zón a ich následná kultivácia	
	Obnova prirodzených vodozádržných funkcií tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá), rekultivácia existujúcich koryt vodných tokov a ich pravidelný monitoring	
	Úprava, regulácia a revitalizácia potokov v katastrálnom území obce	
	Vodozádržné opatrenia a prevencia pred povodňami	
	Drobná infraštruktúra na brehoch riek (zberné koše, stojany na bicykle ...)	
	Výstavba nových hatí, prípadne rekonštrukcia starých	
	Zarybnenie potokov v súčinnosti s rybárskym zväzom	
	Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov	
2.3.4 Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík	Zabezpečenie komplexnej ochrany územia pred povodňami	
	Výstavba a rekonštrukcia vodných stavieb, ako ochranné hrádze, hate a protipovodňové línie, úpravy vodných tokov, opatrenia spojené so zelenou infraštruktúrou, opatrenia na spomalenie odtoku vody z povodia a opatrenia podporujúce akumuláciu vody	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a plánov, podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov súvisiacich so zmenou klímy, ako aj hydrologických prieskumov zameraných na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie pitnej vody	
	Zabezpečenie pripravenosti zložiek krízového riadenia vrátane obecného hasičského zboru na zvládanie mimoriadnych udalostí	
	Modernizácia technického a vozového parku dobrovoľného hasičského zboru, rekonštrukcia budovy pre hasičský zbor	
	Výstavba tréningových a závodných plôch pre hasičský zbor	

Strategická oblasť 3 Dopravná a technická infraštruktúra, IKT

Špecifický cieľ 3.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.1.1 Dobudovanie cestného prepojenia s jeho okolím	Projektová príprava pre dobudovanie a rekonštrukciu cestného prepojenia s jeho okolím v základnej línii transeurópskej dopravnej siete	obec, VÚC
	Dobudovanie a rekonštrukcia cestného prepojenia s jeho okolím v základnej línii transeurópskej dopravnej siete	
	Spracovanie projektových dokumentácií súvisiacich s napojením na kostrovú sieť dopravných komunikácií v regióne	
3.1.2 Dobudovanie, rekonštrukcia, smerovanie a rozšírenie miestnych komunikácií a chodníkov	Riešenie prechodov pre peších výstavbou lávok a mostov v obci, spracovanie projektovej dokumentácie výstavby chodníkov pre peších	
	Zlepšenie bezpečnosti na prechodoch pre chodcov: rekonštrukcia, údržba, zvýraznenie a nasvietenie prechodov pre chodcov	
	Spevnenie, klopenie a rozšírenie miestnych komunikácií v súlade s jeho územnými plánmi rozvoja obce a územným plánom rozvoja Žilinského samosprávneho kraja	
	Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a mostov s kvalitnou povrchovou úpravou vrátane prvkov na zvýšenie ich priepustnosti a bezpečnosti všetkých účastníkov cestnej premávky a kvality životného prostredia	
	Rozšírenie parkovísk a výstavba nových parkovacích miest pri cintorínoch, základnej školy, materskej školy, autobusových zastávkach, pred bytovými domami, pri zdravotnom stredisku, a pod., spracovanie technickej dokumentácie	
	Podpora a udržateľnosť správy a údržby miestnych komunikácií	
	Pasportizácia miestnych komunikácií obce	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Rekonštrukcia prístupových komunikácií do jednotlivých osád obce Olešná	
	Zavádzanie nových technológií pre parkovanie	

Špecifický cieľ 3.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.2.1 Rekonštrukcia, modernizácia infraštruktúry verejnej dopravy	Modernizácia a výstavba nových zastávok cestnej verejnej osobnej dopravy, spracovanie projektovej dokumentácie	obec, VÚC
	Obnova a budovanie vyhradených jazdných pruhov - zálivov pre verejnú osobnú dopravu v obci, rekonštrukcia, modernizácia a výstavba obrátisk cestnej verejnej dopravy a iných opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy	
	Zabezpečenie moderných informačných systémov, zlepšenie informovanosti cestujúcich a zlepšenie informačného a oznamovacieho systému v obci	
3.2.2 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu a zavádzanie prvkov na zvyšovanie bezpečnosti nemotorovej dopravy	Výstavba, obnova a rekonštrukcia cyklistických komunikácií a cyklokoridorov na existujúcich miestnych komunikáciách	
	Zvyšovanie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky - odstraňovanie úzkych miest a dobudovanie príslušnej infraštruktúry (chodníky, značenie na komunikáciách) v pešej doprave, výstavba a prevádzka dopravného ihriska pre deti, zavedenie prvkov zvyšujúcich bezpečnosť účastníkov a pod.	
	Budovanie odstavných plôch pre bicykle, budovanie cyklostojanov, požičovne bicyklov, nabíjacie stanice pre elektrobicykle	
	Obnova cyklochodníkov a ich prepojenie s kultúrou a cyklotrás na celom území	
	Vybudovanie osvetlenia na chodníkoch a cyklochodníkoch, spracovanie projektovej dokumentácie	
	Prepojenie s okolitými obcami, mestom Turzovka a s obcami v ČR.	
	Zakúpenie malých pásových vozidiel, alebo skútrov so stopérmi na úpravu lyžiarsko-bežeckých trás vytvorených, počas zimnej sezóny	
	Zvýšenie povedomia obyvateľov o alternatívnych spôsoboch dopravy do zamestnania	
	Zabezpečenie materiálo technického vybavenia per letnú údržbu cyklotrás (traktor, zametač, kosačka, mulčovač a pod.)	
	System bike shering a požičovne bicyklov spoločne v teritóriu okolitých obci s presahom do ČR.	
3.2.3 Tvorba analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie	Spracovanie, resp. aktualizácia strategických dokumentov a územnoplánovacích podkladov relevantných pre oblasť dopravy (plán dopravnej služby, ...), spracovanie analytických dokumentov preferujúcich ekologické formy dopravy,	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

zvýšenia atraktivity verejnej osobnej a nemotorovej dopravy vrátane jej propagácie	Tvorba propagačných materiálov, máp, webových portálov, mobilných aplikácií na propagáciu cyklistickej dopravy a pod.	
--	---	--

Špecifický cieľ 3.3 Zlepšiť kvalitu a dostupnosť technickej infraštruktúry v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.3.1 Skvalitnenie zásobovania miestnych častí obce pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd, dažďových vôd	Dobudovanie rozvodnej siete pre zásobovanie pitnou vodou v miestnych častiach	obec, VÚC
	Analýza technického stavu vodovodnej siete, údržba a rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete pre minimalizovanie strát vo vodovodných sieťach, pravidelný monitoring vodovodnej siete, výstavba regulačných staníc pre miestne vodovody	
	Ochrana vodných zdrojov, realizácia ochranných opatrení	
	Zamedziť možnostiam znečisťovania povrchových vôd poľnohospodárstvom , pravidelný monitoring	
	Dobudovanie a zvýšenie kapacity verejnej kanalizácie a čistiarní odpadových vôd na území obce.	
	Skvalitňovanie systému hodnotenia a monitorovania vôd, vodných tokov	
	Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd	
	Vybudovanie individuálnych čističiek vlastníkami rodinných domov, podnikateľskými subjektmi a prevádzkovateľmi zariadení	
	Spracovanie projektovej dokumentácie relevantnej pre oblasť skvalitnenia zásobovania obce pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd	
3.3.2 Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu a ostatnej infraštruktúry v obci	Rekonštrukcia rozhlasu a prechod na bezdrôtový systém do všetkých obývaných miestnych častí obce	
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci, spracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie verejného osvetlenia	
	Zavedenie nízkonákladových svetelných bodov v rámci verejného osvetlenia, využitie OZE	
	Rozšírenie cintorína a parkoviska, údržba cintorínskych plôch a oplotenia, ochrana a údržba porastov v okolí cintorína	
	Výstavba kolumbária a rekonštrukcia domu smútku	
	Vybavenie sály kultúrneho domu technikou - ozvučenie, osvetlenie, klimatizácia, a pod.	
	Spracovanie projektovej dokumentácie inštalácie kamerového a bezpečnostného systému	
Rozšírenie siete a služieb káblovej televízie na území obce Olešná		

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Špecifický cieľ 3.4 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu komunikačnej infraštruktúry v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.4.1 Podpora dostupnosti celého územia výkonným internetom	Pokrytie územia širokopásmovým internetom	obec, VÚC
	Vybudovanie optických sietí, digitalizácia obce	
3.4.2 Pokrytie verejných budov a priestranstiev dostupným a voľným WIFI	Vybudovanie nových bodov wifi sietí (občania, podnikateľské subjekty, základná škola, materská škola, školský klub, centrum voľného času, knižnica, administratívne budovy obce..)	
	Rekonštrukcia a posilnenie verejných wifi sietí, zvýšenie ich rýchlostí a kapacít	

Strategická oblasť 4 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

Špecifický cieľ 4.1 Zabezpečiť prispôsobenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
4.1.1 V reflexii na demografický vývoj prispôsobenie kapacít a foriem sociálnej starostlivosti, rozvíjanie externej formy sociálnych služieb dôrazom na vylúčené skupiny obyvateľov	Zavedenie sociálnej a opatrovateľskej služby	obce, VÚC
	Výstavba denného stacionára, prípadne Zariadenia pre seniorov- zariadenia sociálnych služieb v zmysle neustále meniacich sa podmienok v oblasti demografického vývoja obyvateľov obce Olešná spracovanie projektovej dokumentácie	
	Vypracovanie koncepčného strategického materiálu definujúceho a stanovujúceho celý komplex produktov a služieb sociálnej zdravotníckej starostlivosti v	
	Vybudovanie nového zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov	
	Rozvíjanie terénnych foriem opatrovateľskej služby a ošetrovateľskej starostlivosti a zdravotnej starostlivosti v zmyslezabezpečenia potrieb klienta prioritne v jeho rodinnom prostredí	
4.1.2 Podpora podmienok pre zabezpečenie dostupnej zdravotnej ambulantnej starostlivosti	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov, zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom a spádovou oblasťou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť	
	Zvýšiť kvalitu poskytovaných zdravotníckych služieb, zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby	
	Zriadenie lekární a lekárenských služieb	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Rozšírenie zdravotníckej starostlivosti v obci Olešná (napr. o detského lekára, lekára pre dospelých, stomatóloga, ...)	
	Koncepcia sociálnej a zdravotníckej starostlivosti v obci	
	Zriadenie zdravotného strediska	
4.1.3 Podpora komunitných služieb obyvateľom	Vybudovanie, rekonštrukcia a prístavba denného komunitného centra pre dôchodcov v obci	
	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných, zabezpečenie priestorov, obstaranie vnútorného vybavenia	
	Vybudovanie rehabilitačného strediska, výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia, spracovanie projektovej dokumentácie	
	Zriadenie hospicu pre potreby celého regiónu, štúdia opodstatnenosti	
	Vybudovanie nového zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov, spracovanie projektovej dokumentácie, technické a materiálne vybavenie	
	Zriadenie klubu mladých, príprava priestorového a materiálneho vybavenia	
	Podpora služieb pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy, analýza dopytu po uvedených službách, zabezpečenie personálnych kapacít, zabezpečenie priestorov	
4.1.4 Možnosti vzdelávania sa obyvateľov ohrozených nezamestnanosťou a sociálnou exklúziou	Vytvorenie podmienok na doplnujúce vzdelávanie sa obyvateľov s nízkou vzdelanostnou úrovňou	
	Využívanie informatizačných systémov na sprostredkovanie vedomostí a poznatkov	
	Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov s osobitými vzdelávacími potrebami	
	Podpora celoživotného vzdelávania v systéme univerzít tretieho veku	

Špecifický cieľ 4.2 Podporovať rozvoj bytovej výstavby v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
4.2.1 Výstavba nájomných bytových domov v obci	Výstavba nájomných bytových domov s bytovými jednotkami, výber vhodných lokalít a spracovanie technickej dokumentácie	obce, VÚC
	Podpora IBV a HBV na celom území obce, budovanie a rekonštrukcia sietí na podporu IBV a HBV	
	Dobudovanie infraštruktúry a úprava okolia nájomných bytových domov podľa potrieb a záujmov individuálnych stavebníkov v obci	
	Výstavba nájomných bytových domov s využitím malých zariadení obnoviteľných zdrojov energie - fotovoltické panely (výroba elektriny), veterné turbíny (výroba elektriny), slnečné kolektory (výroba tepla), kotly na biomasu (výroba tepla) a tepelné čerpadlá (výroba tepla)	
4.2.2 Aktualizácia strategických a územnoplánovacích dokumentov	Spracovanie územnoplánovacej dokumentácie pre novú IBV, doplnenie záväzných častí územných plánov o normatívy bližšie definujúce a určujúce podmienky bytovej výstavby vrátane umiestňovania inžinierskych sietí, spracovanie prehľadov významných	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	krajinotvorných prvkov v území ako podkladov pre limitovanie ďalšieho rozvoja s možnými negatívnymi dopadmi na kvalitu životného prostredia	
	Začlenenie jednotlivých parciel novej výstavby do územného plánu obce za stavebné parcely, vypracovanie urbanistických štúdií pre dané lokality	
	Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybraných lokalitách a vybudovanie potrebnej infraštruktúry	
	Spracovanie projektov pozemkových úprav a realizácia pozemkových úprav	

Strategická oblasť 5 Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport

Špecifický cieľ 5.1 Podporovať identitu a sebestačnosť obyvateľov, rozvíjať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
5.1.1 Vytvoriť podmienky pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselných zručností do života obce	Podpora zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú charakteristické pre obec	obec, VÚC
	Tvorba funkčných väzieb medzi inštitucionálnym zázemím podnikateľských subjektov pôsobiacich na území a prezentátormi ľudových zvykov a remesiel	
	Vytváranie priestoru pre transfer tradičných ľudových postupov do moderného umenia a dizajnu obce	
	Vytváranie podmienok pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselníckych zručností do života obce	
	Udržiavanie existujúcich ľudových tradícií, podpora remeselníckej výroby, postupné oživovanie ďalších miestnych ľudových tradícií a zvykov (stavanie mája, zábavy ...)	
	Budovanie remeselníckeho dvora, výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora, zabezpečenie personálnych kapacít, materiálne zabezpečenie remeselného dvora predmetmi s kultúrno-historickou hodnotou	
5.1.2 Podporovať a vytvárať podmienky pre malých a stredných poľnohospodárov a záhradkárov	Využívanie miestnych a regionálnych produktov pri verejnom stravovaní detí a zamestnancov samosprávy	obec, VÚC
	Podporiť a propagovať drobný predaj poľnohospodárskych produktov formou predaja z dvora	
	Rekonštrukcia infraštruktúry hospodárskych dvorov, budov a hál v areáli hospodárskych dvorov, nákup nových technológií, vypracovanie podnikateľských plánov a štúdie uskutočniteľnosti daného zámeru	
	Podpora spolkov záhradkárov, včelárov a pod., propagácia ich lokálnej produkcie (formou farmárskych trhov a pod.)	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

5.1.3 Vytvárať siete a partnerstvá pre potreby projektovej spolupráce na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni	Podpora občianskych iniciatív, projektov multisektorovej spolupráce a efektívne fungovanie sietí.
	Prehlbovanie spolupráce rôznych socioekonomických partnerov na území obce za účelom jeho integrovaného rozvoja
	V spolupráci so socioekonomickými partnermi pravidelné monitorovanie napĺňania PHSR operačných programov a ostatných strategických dokumentov relevantných pre územie obce a vyhodnocovanie ich dopadov na danom území
	Podpora rozvoja MAS
5.1.4 Rozvíjať cezhraničnú, interregionálnu a medzinárodnú spoluprácu regionálnych subjektov	Využitie nadviazaných cezhraničných partnerstiev na ďalší rozvoj bilaterálnej i multilaterálnej cezhraničnej spolupráce
	Rozvíjanie cezhraničných partnerstiev miestnych akčných skupín
	Zintenzívnenie účasti na projektoch medzinárodnej a nadnárodnej spolupráce prispievajúcich k naplneniu stratégie PHSR
5.1.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj občianskeho, duchovného a športového života (spolky, združenia, podujatia ...)	Priestorové podmienky pre činnosť spolkov a združení (najmä v rekonštruovanom kultúrnom dome, pódiiach, amfiteátri ...)
	Udržiavanie tradície organizovania etablovaných športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí v obci
	Podporovať spoluprácu pri organizovaní športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít a vytvárať podmienky na ich rozvoj
	Ďalší rozvoj ľudských zdrojov v oblasti športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít ako nevyhnutný predpoklad ich skvalitňovania
	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie možností zmysluplného využívania voľného času vrátane organizačného zabezpečenia a udržiavania, rozširovania a modernizácie infraštruktúry
	Dobudovanie a modernizácia športového areálu na viacúčelové športové a relaxačné centrum, materiálové a technické vybavenie objektov športového areálu, umelé osvetlenie
	Dobudovanie siete malých ihrísk a rekonštrukcia už existujúceho ihriska na území obce, vybudovanie nových viacúčelových ihrísk, ich materiálno-technické a servisné vybavenie, spracovanie technickej dokumentácie
	Výstavba novej tribúny na ihrisku so zariadením aj pre iné druhy športu a na relax, rekonštrukcia oplotenia futbalových ihrísk
	Vytváranie materiálnych a technických podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu na území
	Spolupráca s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry, zabezpečenie personálnych kapacít
	Zámer podpory lyžiarskych výcvikov pre deti základných škôl v rámci obce
	Plán lokalít oddychu, turizmu a rekreácie na území obce
	Modernizácia a rekonštrukcia športovej infraštruktúry
Vybudovanie lyžiarskeho vleku, a bežkárskych tratí	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Špecifický cieľ 5.2 Rozvíjať cestovný ruch v obci Olešná

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
5.2.1 Zachovanie a vytvorenie atraktivít pre podporu cestovného ruchu	Budovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, náročných klientov s využitím kultúrno-historického, folklórneho aj prírodného bohatstva Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike, zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov Tvorba komplexných produktov cestovného ruchu s využitím jedinečností a miestnych atraktivít Zavádzanie produktov a služieb cestovného ruchu prístupných všetkým cieľovým skupinám vrátane seniorov, zdravotne postihnutých, cudzincov a pod. Podpora udržania a ďalšieho rozvoja inštitucionálneho zázemia koordinujúceho a podporujúceho rozvoj cestovného ruchu Zabezpečenie a postupné rozširovanie mechanizmu financovania cestovného ruchu prostredníctvom platnej legislatívy Prehľbovanie spolupráce s krajskou organizáciou cestovného ruchu, oblastnými organizáciami cestovného ruchu a ostatnými aktérmi cestovného ruchu za účelom ďalšieho rozvoja cestovného ruchu v obci Udržiavať jedinečné črty obce a využiť ich na tvorbu produktov cestovného ruchu Doplnenie značenia a mobiliáru trás v zmysle zvyšovania ich atraktivity, zabezpečenie primeranej údržby a obnovy mobiliáru na vytvorených trasách a zabezpečenie dostatočných informačných zdrojov o atraktivitách územia vo svojom okolí Vzájomné prepájanie trás obce s trasami v susediacich obciach či mestách Vybudovanie turistickej útulne a cykloútulne Zámer zriadenia turisticko-kultúrno-informačného centra Budovanie a obnova cyklotrás a trás pre bežecké lyžovanie a modernizácia služieb pre ich užívateľov Plán peších turistických, cykloturistických a lyžiarsko-bežeckých tratí v katastri obce s prepojením na okolité obce či mestá Dobudovanie doplnkovej infraštruktúry (lavičky, mobiliáre, altánky) Spracovanie koncepcie rozvoja cestovného ruchu	obec, VÚC
5.2.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu na území obce	Podpora služieb, tvorby, ponuky produktov a vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v rámci cestovného ruchu a turizmu Prepojenie obce so subjektmi cestovného ruchu a agroturistiky.	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Spracovanie koncepcie spolupráce obce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK a podnikateľmi v oblasti CR	
	Dlhodobá podpora miestnych podnikateľských subjektov	
	Výber vhodných priestorov pre novovznikajúce podnikateľské subjekty	
	Využitie existujúcich prvkov ako Kaplnka Olešňanský Klin, pamätník rodákov z osady Klin, a zvonice (u Bytčankov, u Kubišov) pre účely cestovného ruchu	
	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia ubytovacích zariadení a kempov	
5.2.3 Propagácia obce vo vzťahu k cestovnému ruchu	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb	
	Spracovanie koncepcie „propagácie“ histórie v multimediálnej forme	
	Spracovanie komplexného informačného bulletinu o historickom vývoji a tradíciách pre školy a subjekty cestovného ruchu	
	Využívanie nových foriem propagácie cestovného ruchu a kultúry na území	
	Pravidelné vydávanie newsletteru (zima/leto)	
	Doplnenie a rozšírenie máp a turistických informácií na cyklomagistrálach	
	Systém plošných informačných a propagačných panelov a značiek orientujúcich návštevníkov v rámci katastrálneho územia, informačné tabule v rôznych jazykoch	
	Zavedenie systému počítania návštevnosti zariadení	
	Živé panorámy z vyhlídkových veží a významných vyhlídkových miest	

Špecifický cieľ 5.3 Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
5.3.1 Zveľaďovať hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo	Identifikácia jedinečných znakov kultúrneho dedičstva a ich využitie pre potreby návštevníkov	obec, VÚC
	Pokračovanie digitalizácie všetkých foriem hmotného aj nehmotného kultúrneho dedičstva za účelom jeho zachovania a zabezpečenia ľahšieho prístupu laickej aj odbornej verejnosti	
	Zvyšovanie reálnej dostupnosti k prvkom kultúrneho dedičstva na území obce	
	Výstavba letného pódia, amfiteátra v obci	
	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí (hody, deň matiek, súťaže, výstavy a pod.)	
	Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí na celý rok, priebežne ho aktualizovať, rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

	Propagácia kultúry na internete prostredníctvom www stránky obce, obsahová analýza www stránky, priebežná aktualizácia www stránky, vytvorenie nových www stránok v prípade potreby	
	Dobudovanie doplnkovej infraštruktúry pri kultúrnych pamiatkach	
	Výstavba a rekonštrukcia infraštruktúry pre kultúru (múzeá, galérie, knižnice a pod.)	
5.3.2 Zachovávať kvalitu a rozmanitosť prírodného dedičstva	Zachovanie krajinného rázu typického pre obec	
	Zachovanie a využívanie pôvodných drevín v lesníctve a typických plodín a starých odrôd typických pre obec	
	Obnova, zveľadenie a propagácia prírodných pamiatok	
	Inovatívne spôsoby sprístupňovania umeleckých diel verejnosti	
5.3.3 Podporiť renováciu kultúrnych pamiatok a iných historických objektov na danom území obce	Rekonštrukcia a reštaurovanie kultúrnych pamiatok a historických objektov ako aj pamiatkových zón a zabezpečenie ich primeranej ochrany a udržiavania	
	Inovatívne formy prezentovania kultúrnych pamiatok na území obce	
	Opätovné využívanie objektov na komerčné účely pri zachovaní ich vzhľadu a jedinečnosti	
	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu obyvateľov jednotlivých častí obce, výber vhodných objektov, vyriešenie vlastníckych vzťahov, rekonštrukcia a vybavenie expozícií	

3.5 Realizačná časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029

Realizačná časť PHSR obce Olešná 2023-2029 určuje jednotlivé kroky, ktoré je potrebné pravidelne vykonávať, aby bol PHSR obce Olešná 2023-2029 napĺňaný a aby sa mohli dosahovať ciele stanovené v strategickvej časti. PHSR obce Olešná 2023-2029 môže byť kvalitne napĺňaný iba za predpokladu pravidelného vyhodnocovania a sledovania plnenia opatrení a vývoja a ďalej za predpokladu napĺňania princípov: spolupráce, partnerstva, transparentnosti, otvorenosti, strategického riadenia, medzisektorovej spolupráce, komunikácie, participácie – atď.

Cieľom realizačnej časti je teda definovať:

1. základné parametre riadenia implementácie PHSR obce Olešná 2023-2029 ako základného strategického dokumentu PHSR obce Olešná 2023-2029

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

- vzťah PHRSR ŽSK 2021+ k tvorbe a realizácii IÚS a IÚI ako nástrojov integrovaného územného rozvoja s využitím fondov EÚ.

Na realizačnú časť PHSR je potrebné nahliadať ako na živý dokument reagujúci na meniace sa vonkajšie aj vnútorné podmienky determinujúce miestny rozvoj. Jeho realizácia musí byť starostlivo sledovaná a program podľa potreby dopĺňaný a upravovaný.

Realizácia PHSR obce Olešná 2023-2029 bude prebiehať vo väzbe na akčný plán aktivít zostavený na podstave programového rozpočtu obce Olešná.

3.5.1 Merateľné ukazovatele dopadu podľa piatich strategických oblastí

Strategická oblasť 1	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie	Počet MSP na území obce	počet	ŠÚ SR
	Počet samostatne zárobkovo činných osôb	počet	ŠÚ SR
	Zamestnanosť / Nezamestnanosť	%	ŠÚ SR
	Počet zavedených spoločných úradovní	Počet	Vlastné zdroje
	Počet škôl, ktoré uplatňujú inkluzívny model vzdelávania	počet	ITMS 2014+
	Počet žiakov v ZUŠ	Počet žiakov	CVTI / vlastné zdroje

Strategická oblasť 2	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Životné prostredie	Nárast podielu vyseparovaných a zložiek z komunálneho odpadu	%	Vlastné zdroje/ ITMS 2014+
	Nárast produkcie tepelnej a elektrickej energie vyrobenej obnoviteľnými zdrojmi energie u realizovaných projektov	kWh	ITMS 2014+
	Zníženie produkcie emisií PM 10, SO ₂ , NO _x u realizovaných projektov	t/rok	ITMS 2014+
	Modernizované zberné dvory	Počet	Vlastné zdroje
	Podiel územia zaradeného do sústavy NATURA 2000	%	Zdroj SAŽP

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Strategická oblasť 3	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Dopravná a technická infraštruktúra, IKT	Dopravná nehodovosť	Počet dopravných nehôd	OR PZ v Čadci - Okresný dopravný inšpektorát
	Denné intenzity dopravy	Počet prejazdov vozidiel zameraných na meranom úseku cesty	Slovenská správa ciest
	Počet prepravených osôb VD	Počet osôb	SAD Žilina, a.s.
	Novo vybudované cyklocesty	km	Vlastné zdroje
	% územia pokryté 5G sieťou	%	ŠÚ SR

Strategická oblasť 4	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom	Podiel osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba na komunitnej úrovni na celkovom počte osôb, ktorým sa poskytujú sociálne služby	%	IROP / Vlastné zdroje
	Počet lekárov a iných zdravotníckych pracovníkov primárneho kontaktu	počet	Vlastné zdroje
	Obývané nájomné byty	počet	ŠÚ SR
	Podiel dokončených bytov v roku 2028 oproti roku 2023	%	ŠÚ SR
	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	počet	ITMS 2014+

Strategická oblasť 5	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport	Návštevnosť ubytovacích zariadení v obci	Počet ubytovaných	ŠÚ SR
	Priemerný počet prenocovaní v obci	Počet prenocovaní	ŠÚ SR
	Počet projektov podporujúcich tradičných remeselníkov a remeselnú výrobu	Počet projektov	ITMS/ Vlastné zdroje
	Výkony kultúrno-osvetových zariadení	Počet podujatí	Ministerstvo kultúry SR
	Výkony kultúrno-osvetových zariadení	Počet účastníkov	Ministerstvo kultúry SR

3.5.2 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Garantom dokumentu je obec Olešná zastúpená svojimi orgánmi. Pri samotnej realizácii PHSR sú zainteresovaní aj ostatní aktéri regionálneho rozvoja v území, ktorí sa podieľajú na realizácii aktivít. Zoznam kľúčových aktivít je uvedený v akčných plánoch, ktoré sa budú

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

aktualizovať v období platnosti PHSR.

Vrcholným článkom procesu implementácie PHSR obce Olešná 2023-2029 sú nasledujúce orgány obce:

- Zastupiteľstvo obce Olešná

Do procesu implementácie sú zapojené aj ďalšie subjekty, ako napr. SEP z územia, podnikatelia.

Hlavnými úlohami obce Olešná v rámci inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR budú najmä:

1. riadiť implementáciu akčného plánu PHSR,
2. realizovať projekty a iné aktivity napĺňajúce strategické a špecifické ciele PHSR, vychádzajúc prioritne z platného akčného plánu,
3. vyčleňovať z rozpočtov členov finančné prostriedky potrebné na realizáciu aktuálnych projektov a iných aktivít,
4. podporovať spoluprácu medzi hlavnými aktérmi rozvoja na území obce a koordinovať ich aktivity,
5. pravidelne monitorovať a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov,
6. aktualizovať dokument podľa vzniknutej spoločenskej potreby,
7. komunikovať poslanie a stratégiu PHSR, postup napĺňania cieľov formou jednotlivých projektov a iných aktivít smerom k obyvateľom, odbornej verejnosti a inštitúciám a médiám.

3.5.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR

Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2023-2029 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Monitoring PHSR na roky 2023-2029, ako strednodobého plánovacieho nástroja hospodárskeho a sociálneho rozvoja, bude realizovať obec Olešná, pričom monitorovanie a hodnotenie bude realizované členmi na úrovni jednotlivých projektov. Monitorovanie na úrovni jednotlivých projektov bude realizované formou vyhodnocovania plnenia výstupových a výsledkových monitorovacích ukazovateľov, monitorovanie na úrovni programu bude realizované na úrovni dopadových ukazovateľov v členení

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

podľa jednotlivých strategických cieľov.

Tabuľka 24: Plán monitorovania a hodnotenia PHSR obce Olešná na roky 2023-2029

Aktivita	Termín
Monitorovanie realizácie PHSR - každoročne	Do 31.3. daného roka za obdobie k 31.12 predchádzajúceho roka - individuálne jednotliví členovia sami za seba
Hodnotenie uprostred obdobia realizácie PHSR	v roku 2025
Hodnotenie po ukončení PHSR	v roku 2029
Mimoriadna aktualizácia a hodnotenie PHSR	podľa potreby

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

Výstupom procesu monitorovania bude monitorovacia správa predložená na rokovanie OZ Olešná a následne komunikovaná prostredníctvom zvolených informačných prostriedkov odbornej aj širokej verejnosti. Pre proces monitorovania uprostred monitorovacieho obdobia a na konci monitorovacieho obdobia môže byť podľa aktuálnej potreby zriadený ad hoc monitorovací výbor zložený zo zástupcov obce, odborníkov a inštitúcií pôsobiacich na jeho území a podieľajúcich sa na regionálnom rozvoji.

3.6 Finančná časť PHSR obce Olešná na roky 2023-2029

Finančný plán realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Olešná na roky 2023-2029 ako programu rozvoja obce vychádza z disponibilných alokácií pre územie v častiach, ktoré súvisia s napĺňaním stanovených cieľov PHSR a schopnosťou v tomto území úspešne využívať externé zdroje na účely rozvoja územia, tzv. absorpčná kapacita. Pri zohľadnení oboch podmienok determinujúcich možný odhad financií využiteľných pre napĺňanie cieľov PHSR je možné vychádzať z realistického variantu plánovaného čerpania štrukturálnych a investičných fondov EÚ, Plánu obnovy a odolnosti SR a ďalších nástrojov z centrálnych riadených programov a z národných programov pri zohľadnení špecifik obce Olešná.

3.6.1 Centrálné riadené európske programy

Okrem štrukturálnych fondov (ESIF), ktorých riadenie zdieľa EÚ a jednotlivé členské štáty, a prostredníctvom ktorých sa dnes financuje prevažná väčšina výdavkov EÚ, existuje druhý spôsob financovania z EÚ, a to prostredníctvom fondov, ktoré sú spravované centrálné a priamo Európskou komisiou alebo jej poverených inštitúcií – tzv. centrálné riadené programy. Ich finančná perspektíva bude v programovom období 2021–2027 významne narastať, avšak sú spojené s náročným procesom prípravy.

Hlavné centrálné riadené programy, ktoré sú dostupné miestnym lokálnym samosprávam patria:

PLÁN OBNOVY

Východiská Plánu obnovy obsahujú priority vlády SR a jeho jednotlivé komponenty ktoré sú navrhnuté tak, aby pomohli vyviesť slovenskú ekonomiku z krízy vyvolanej pandémiou COVID-19, akcelerovať digitálnu a zelenú tranzíciu ekonomiky, prispieť k splneniu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

európskych reformných a investičných požiadaviek a aby zabezpečili základ pre dlhodobý ekonomický rozvoj SR.

Z plánu obnovy môže Slovensko čerpať takmer 6 miliárd eur.

Plán obnovy je postavený na nasledujúcich piatich oblastiach:

1. Zelená ekonomika (obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra; obnova budov; udržateľná doprava; dekarbonizácia priemyslu; adaptácia na zmenu klímy) – plánovaná alokácia 2,3 mld. EUR
2. Vzdelávanie (dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch; vzdelávanie pre 21. storočie; zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl) – plánovaná alokácia 0,9 mld. EUR
3. Veda, výskum, inovácia (efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácie a digitálnej ekonomiky; lákanie a udržanie talentov) – plánovaná alokácia 0,7 mld. EUR
4. Zdravie (moderná a dostupná zdravotnícka starostlivosť; humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie; dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť) – plánovaná alokácia 1,5 mld. EUR
5. Efektívna verejná správa a digitalizácia (zlepšenie podnikateľského prostredia; reforma justície; boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva; zdravé verejné financie; digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)) –plánovaná alokácia 1,1 mld. EUR

REACT: EU

REACT-EU (Pomoc pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe) je iniciatíva, ktorá predstavuje ďalšiu fázu a rozšírenie reakcie na krízu a opatrení na nápravu dôsledkov tejto krízy realizovaných prostredníctvom Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus a Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus plus. Prispieje k zelenej, digitálnej a odolnej obnove hospodárstva. REACT-EU dopĺňa do existujúcich programov politiky súdržnosti nové dodatočné zdroje a neuskutočňuje sa na úkor žiadneho iného programu ani neodčerpáva zo zdrojov plánovaných na budúce roky. Celkovo by Slovensko z európskeho protikrizového nástroja malo dostať až 780 miliónov eur

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

FONDY EHP A NÓRSKA

V minulom období boli podporené projekty zamerané na oblasť kultúry, občianskej spoločnosti, dobrej správy vecí verejných, základných práv a slobody, a ďalej na oblasť životného prostredia, energetiky, zmeny klímy a nízkouhlíkového hospodárstva. V nasledujúcom období do roku 2027 je možné opätovne počítať s Nóorskymi fondmi.

EPC FINANCOVANIE

Hlavným predmetom energetických služieb so zaručeným výsledkom (Energy Performance Contracting - EPC) je návrh, projektovanie a realizácia investičných úsporných opatrení v existujúcej budove, areáli alebo inej prevádzkovej jednotke vrátane energetického manažmentu. Investičné náklady hradí dodávateľ, úsporné opatrenia sú niekoľko rokov splácané z dosiahnutých úspor. Táto metóda je predovšetkým vhodná pre štátne inštitúcie a organizácie, pre kraje, mestá, obce a ich príspevkové organizácie.

MODERNIZAČÝ FOND

Hlavným cieľom Modernizačného fondu je podporiť členské štáty modernizáciou a dekarbonizáciou ich energetických systémov. Modernizačný fond bude podporovať projekty, ktoré pomôžu splniť ciele pre znižovanie emisií skleníkových plynov, zvyšovanie energetickej účinnosti a rozvoja obnoviteľných zdrojov energie.

Ineterreg Europe, Interreg Central Europe, Interreg Danube

Podpora je zameraná na všetky tematické ciele kohéznej politiky od výskumu a inovácií, životného prostredia, klimatických zmien, sociálnej problematiky, dopravy a mobility až k previazaným oblastiam integrovaného rozvoja.

MEDZINÁRODNÝ VIŠEGRÁDSKY FOND

Medzinárodný Visegrádsky fond (The International Visegrad Fund) je medzinárodná donorská organizácia založená na podporu regionálnej spolupráce v rámci Visegrádskeho regiónu (V4) i medzi regiónom V4 a ďalšími krajinami, regiónom západného Balkánu a Východného partnerstva.

Medzi ostatné kľúčové centrálné riadené programy patria:

- **Horizont Európa/Horizon Europe** (veda, konkurencieschopnosť, inovácia),

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

- **Connecting Europe Facility - CEF** (Nástroj pre prepojenie Európy – transeurópska dopravná, energetická a digitálna infraštruktúra),
- **Erasmus+** (vzdelávanie/odborná príprava, mládež, šport),
- **Kreatívna Európa/Creative Europe** (delí sa na dve časti: Kultúra a Media; kultúrna a jazyková rozmanitosť, kultúrne dedičstvo a konkurencieschopnosť, audiovizuálna tvorba),
- **CERV/Citizenship, Equality, Rights and Values** - Práva a hodnoty, nahradil program Europe for Citizens/Európa pre občanov, podporuje európske práva, hodnoty, rovnosť a participáciu občanov),
- **LIFE** (životné prostredie, zmena klímy),
- **Program pre jednotný trh** (bezpečnosť potravín, ochrana spotrebiteľa, konkurencieschopnosť MSP, efektívny jednotný trh, európske štatistiky, účinné štandardy),
- **Program na podporu reforiem** (správa verejných rozpočtov, podnikateľské prostredie, vzdelávanie a odborná príprava/sociálna oblasť, životné prostredie/energetika),
- **InvestEU** (udržateľná infraštruktúra, výskum/inovácia/digitalizácia, malé a stredné podniky – MSP, sociálne podnikanie a zručnosti),
- **Digitálna Európa** (výkonná výpočtová technika, umelá inteligencia, kybernetická bezpečnosť a dôvera, pokročilé digitálne zručnosti, využitie digitálnych kapacít a interoperabilita),
- **European Solidary Corps** (solidarita a podpora tretím krajinám).

3.6.2 Národné operačné programy

Operácie financované z EFRR (cieľ a Investovanie pre rast a zamestnanosť), ESF+, KF a FST budú realizované prostredníctvom jedného Programu Slovensko na obdobie 2021–2027 (OP Slovensko). Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPSR) bude riadiacim orgánom pre Strategický plán SPP 2023–2027 a bude zodpovedné za jeho prípravu, ako aj za implementáciu ENRAF a zároveň riadiacim orgánom pre Operačný program Rybné hospodárstvo na roky 2021–2027 (*Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021–2027*).

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA
ROKY 2023-2029**

PROGRAM SLOVENSKO

Celková alokácia Programu Slovensko na programové obdobie 2021-2027 činí **12,59 mld. EUR**, ktorá je v programe rozdelená v rámci piatich cieľov politik a ich jednotlivých priorít (viz nasledujúca tabuľka). Najväčšia alokácia presahujúca 2 mld. EUR je pridelená na prioritu Doprava (2,18 mld. EUR) a prioritu Životné prostredie (2,12 mld. EUR). Pre Fond spravodlivej transformácie, ktorý spadá po prioritu 6 bolo vyčlenených celkom 0,44 mld. EUR.

V rámci OP Slovensko je pre regionálny rozvoj pre implementáciu Integrovaných územných stratégií (IUS) krajov a Území mestského rozvoja vyčlenená časť finančných prostriedkov, ktoré budú implementovať samosprávne kraje a UMR. Pre Žilinský samosprávne kraj je vyčlenený podiel cca 100 000 000,- EUR, ktorý kraj prerozdolí do jednotlivých regiónov ŽSK.

Tabuľka 25 : Rozdelenie alokácie v rámci priorít Programu Slovensko

Priorita	Celkom EFRR/Kohézny Fond/ESF+	z toho			
		EFRR	Kohézny Fond	ESF+	FST
Cieľ politiky 1: Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT					
1P1: Veda, výskum a inovácie	1 778 050 000 €	1 778 050 000 €	0 €	0 €	0 €
1P2: Digitálna pripojiteľnosť	112 100 000 €	112 100 000 €	0 €	0 €	0 €
Cieľ politiky 2: Prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility					
2P1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	1 306 549 999 €	1 203 560 749 €	102 989 250 €	0 €	0 €
2P2: Životné prostredie	2 030 497 280 €	1 222 998 360 €	807 498 920 €	0 €	0 €
2P3: Udržateľná mestská mobilita	890 600 000 €	590 500 000 €	300 100 000 €	0 €	0 €
Cieľ politiky 3: Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility					
3P1: Doprava	1 999 903 170 €	789 315 000 €	1 210 588 170 €	0 €	0 €
Cieľ politiky 4: Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv					
4P1: Adaptabilný a prístupný trh práce	527 471 548 €	4 206 450 €	0 €	523 265 098 €	0 €
4P2: Kvalitné inkluzívne vzdelávanie	623 293 550 €	269 893 550 €	0 €	353 400 000 €	0 €
4P3: Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu	241 606 000 €	50 000 000 €	0 €	191 606 000 €	0 €
4P4: Záruka pre mladých	283 969 292 €	0 €	0 €	283 969 292 €	0 €
4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby	1 169 957 946 €	556 750 000 €	0 €	613 207 946 €	0 €
4P6: Aktívne začlenenie rómskych komunít	269 000 000 €	99 000 000 €	0 €	170 000 000 €	0 €
4P7: Sociálne inovácie a experimenty	68 153 000 €	0 €	0 €	68 153 000 €	0 €

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA
ROKY 2023-2029**

4P8: Potravinová a materiálna deprivácia	68 153 000 €	0 €	0 €	68 153 000 €	0 €
Cieľ politiky 5: Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív					
5P1: Moderné regióny	403 637 715 €	403 637 715 €	0 €	0 €	0 €
Priorita 6: Fond spravodlivej transformácie					
6P1: Fond spravodlivej transformácie	440 658 242 €	0 €	0 €	0 €	440 658 242 €
Priorita 7: Technická pomoc					
7P1-7P4 Technická pomoc	380 134 191 €	225 597 206 €	51 632 243 €	84 543 983 €	18 360 759 €
SPOLU	12 593 734 933 €	7 305 609 030 €	2 472 808 583 €	2 356 298 319 €	459 019 001 €

Zdroj: Program Slovensko verzia 1.0 (apríl 2022)

PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE INTERREG 2021–2027 POĽSKO – SLOVENSKO

Program sa sústreďuje na štyri najdôležitejšie témy pre spoluprácu:

- životné prostredie a prispôsobenie zmene klímy,
- kultúrne a prírodné dedičstvo, udržateľný cestovný ruch,
- cezhraničná mobilita,
- spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia.

Tabuľka 26 : Alokácie z programu Interreg Poľsko – Slovensko

Prioritná os (PO)	Názov PO	Celková alokácia z EFRR bez technickej pomoci
1.	K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie	24 830 251,00 €
2.	Prepojenejšie pohraničie	23 005 741,00 €
3.	Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie	62 649 562,00 €
4.	Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia	10 342 917,00 €
Spolu		120 828 471,00 €

Zdroj: Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021–2027 Poľsko – Slovensko (december 2021)

PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE INTERREG 2021-2027 SLOVENSKO – ČESKO

Kľúčové problémy, na ktoré sa Program zameria, sú:

- **Životné prostredie**
 - manažment katastrof
 - prispôsobenie ekosystémov na klimatické zmeny
 - zachovanie a obnova biodiverzity
 - znižovanie znečistenia
- **Vzdelávanie**
 - výmena vedomostí, skúseností, odborných poznatkov a dobrej praxe medzi vzdelávacími inštitúciami na
 - všetkých stupňoch vzdelávania od predprimárneho až po vysoké školstvo
- **Kultúra a cestovný ruch**
 - zachovanie a obnova kultúrneho a prírodného dedičstva
 - produkty cestovného ruchu a ich propagácia
- **Inštitucionálna spolupráca**

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OLEŠNÁ NA ROKY 2023-2029

- spolupráca verejnej správy a spolupracujúcich subjektov na oboch stranách prihraničného územia
- **Miestne iniciatívy – Fond malých projektov**
 - vytváranie nových a upevňovanie existujúcich partnerstiev, sietí a cezhraničných štruktúr vrátane
 - činností zameraných na voľnočasové a záujmové aktivity

Tabuľka 27 : Alokácie v rámci prioritných os z programu Interreg SR-ČR

Prioritná os (PO)	Název PO	Celková alokácia z EFRR bez technickej pomoci
1.1	Životné prostredie	19 935 420,00 €
2.1	Vzdelávanie	7 176 751,00 €
2.2	Kultúra a cestovný ruch	43 060 507,00 €
3.1	Inštitucionálna spolupráca	4 784 501,00 €
3.2	Miestne iniciatívy	4 784 501,00 €
Spolu		79 741 680,00 €

Zdroj: Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Česko 2021–2027 (4. 4. 2022)

3.6.3 Finančný plán

Finančný plán čerpania finančných prostriedkov pre investičné a neinvestičné aktivity zohľadňuje zdroje, pri ktorých predpokladáme využiteľnosť pre obec Olešná. Jedná sa o plán čerpania EŠIF v rámci OP Slovensko, plán čerpania programov Ineterreg SK-CZ a Interreg PL-SK. V neposlednom rade sa nesmú opomínať vlastné zdroje, vrátane rozpočtov obce, ktoré budú spolufinancovať všetky rozvojové aktivity aj z vlastných zdrojov. Ich uplatnenie bude monitorované v dielčích monitorovacích správach na základe dostupných údajov.

Tabuľka 28: Indikatívny časový plán čerpania EŠIF v rámci Programu Slovensko 2021–2027

EŠIF	2021	2022	2023	2024	2025	2026*	2027*	Spolu
EFRR	0 €	1 173 096 016 €	1 212 573 387 €	1 262 046 622 €	1 314 392 235 €	1 142 559 581 €	1 200 941 189 €	7 305 609 030 €
ESF+	0 €	378 313 907 €	391 056 708 €	407 018 334 €	423 924 377 €	368 545 130 €	387 439 863 €	2 356 298 319 €
FST	0 €	162 320 974 €	164 928 335 €	35 449 653 €	36 023 467 €	29 849 788 €	30 446 784 €	459 019 001 €
KF	0 €	397 043 175 €	410 410 121 €	427 157 169 €	444 888 995 €	386 752 586 €	406 556 537 €	2 472 808 583 €
ENRAF	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Spolu	0 €	2 110 774 072 €	2 178 968 551 €	2 131 671 778 €	2 219 229 074 €	1 927 707 085 €	2 025 384 373 €	12 593 734 933 €

*Rok 2026 a 2027 zahŕňa finančné rozpočtové prostriedky vrátane sumy flexibility.

Zdroj: Program Slovensko verzia 1.0 (december 2021)

Tabuľka 29 : Indikatívny časový plán čerpania EŠIF v rámci cieľa Európska územná spolupráca - program Interreg PL-SK a program Interreg SR-ČR (vrátane Technickej pomoci)

Názov programu	EŠIF	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Interreg Poľsko – Slovensko	129 284 462 €	17 390 306 €	17 738 112 €	18 092 874 €	18 454 732 €	18 823 827 €	19 200 303 €	19 584 309 €
Interreg Slovensko – Česko	85 323 597 €	11 477 044 €	11 706 585 €	11 940 717 €	12 179 531 €	12 423 121 €	12 671 584 €	12 925 016 €
Spolu	214 608 059 €	28 867 350 €	29 444 697 €	30 033 591 €	30 634 263 €	31 246 948 €	31 871 887 €	32 509 325 €

Zdroj: PHSR ŽSK 2021+